

Prazničen konec ramadana

Novembra začetek del za širitev kamnoloma pri Devetakih

Tržaški finančni izvedenec Paolo Di Tora glede gospodarske krize ni ravno optimist

Knjižnica v senci magnolije in palm

Primorski dnevnik

SREDA, 31. AVGUSTA 2011

št. 206 (20.221) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Kdaj bo ljudi minilo potrpljenje?

DUŠAN UDOVIČ

V zadnjih tednih se v časopisih številnih evropskih držav pojavljajo novice o bogatih podjetnikih, ki sami predlagajo vladam lastnih držav, naj jih krepkeje obdavčijo. To je pravkar naredila skupina 48 nemških bogatašev, ki so v pismu kancerki Merklovi priznali, da imajo veliko več denarja, kot ga potrebujejo. Zato je po njihovi oceni prav, da v večji meri kot drugi prispevajo k reševanju krize. Menijo, da se kakovost njihovega življenja ne bi bistveno spremenila, četudi bi bili njihovi dohodki krepkeje obdavčeni. Želijo, da država za izredno uravnotežanje proračuna seže po njihovih velikih dohodkih, namesto da krči socialne storitve in pritisne na šibkeje sloje prebivalstva.

Nekaj podobnega je pred tedni javno povedal ameriški mogotec Warren Buffett, v Italiji enako misli podjetnik Luca Cordero di Montezemolo, bolj ali manj podobna stališča pa je zavzelo tudi večje število premožnih francoskih družin.

Narobe svet, saj so bila takšna stališča nekdaj zastava danes zmedene in medle leve opozicije. Solidarnostne pobude bogatih se množijo, kar najbrž ni naključje ali posledica avgustovske pripeke. Ti ljudje se preprosto zavedajo, da poglobljanje gospodarske krize, ki ima globalne razsežnosti, lahko pripelje gospodarske in družbene razmere v številnih državah do položaja, ki ga bo vse težje obvladati. Primere držav na robu stečaja poznamo vsi - od Grčije do Portugalske, Španije in Italije, pa čeprav si Berlusconijsva vlada na vse kriplje prizadeva prikazovati, da ni tako. Izvzet ni praktično nihče, trdnost evroobmočja je pod velikim vprašajem, v svetu nekdaj »vodilnim« ZDA postavljajo pogoje Kitajci, lastniki večine ameriškega dolga. Svet je v nestabilnosti, kakršne v povojnem času ni pomniti. V splošnem razsulu pa niti premožnejši sloji ne bi uspeli obvarovati svojih interesov, tu gre najbrž iskati glavne vzroke za solidarnostne poteze bogatih.

In kaj v takem položaju naredi Berlusconijsva vlada, ki sloni na vse prej kot trdni osi Bossi - Berlusconi in parlamentarni večini, oprti na berglo skupine kupljenih parlamentarcev? Tatinsko seže globoko in žep velike večine državljani, odpravi hipotezo obdavčenja visokih dohodkov in brezobzirno udari po pokojninah. Berlusconi ob tem brez sramu govori o »pravičnejšem manevru«, medtem ko se je Bossi še do včeraj zaklinjal, da se pokojnin nihče ne bo dotaknil. Upravičeno se je vprašati, kdaj bo ljudi minilo potrpljenje.

ITALIJA - Kljub oceni predsednika vlade, da so pravični

Tudi novi varčevalni ukrepi še niso dokončni

Sindikati proti ukrepom na področju pokojnin in javne uprave

LJUBLJANA - Obisk nemške kanclerke v Sloveniji

Pahor in Merklova sprejela deklaracijo o krepitvi sodelovanja

LJUBLJANA - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj v Sloveniji s premierjem Borutom Pahorjem sprejela skupno deklaracijo o okrepljenem sodelovanju med državama. Merklova je Slovenijo označila za verodostojno evropsko partnerico in za vzor državam Zahodnega Balkana na njihovi poti v EU. Pahor pa si želi, da bi državi vzpostavili poseben odnos. Deklaracija o okrepljenem sodelovanju predvideva poglobljanje medsebojnih odnosov na političnem, znanstvenem in gospodarskem področju tako na evropski kot na dvostranski ravni, s čimer želita prispevati h krepitvi politične in gospodarske enotnosti Evrope, stabilnosti območja evra in trdnosti povezanosti članic EU. Merklova je deklaracijo označila za zelo pomemben dogodek, Pahor pa jo je označil kot sporočilo za delo v prihodnje. Večino pogovorov sta sicer namenila dolžniški krizi v območju evra.

Nemška kanclerka se je včeraj sestala še s predsednikom republike Danilom Türkom, na koncu pa se je srečala tudi s predsednikom največje opozicijske stranke SDS Janezom Janšo. Ob prihodu si je na kratko ogledala tudi Ljubljano (**na posnetku Anse**), pred uradnimi pogovori med delovnim kosilom s Pahorjem pa se je na Ljubljanskem gradu srečala še z ljubljanskim županom Zoranom Jankovičem.

Na 2. strani

LIBIJA - Ultimat nacionalnega sveta

Gadafi se mora predati do sobote

TRIPOLI - Libijski uporniki so privrzcem Moamerja Gadafija postavili ultimat, po katerem morajo do sobote predati še svoje zadnje utrdbe, sicer jih bodo zavzeli z vojaško operacijo. Uporniške sile se vse bolj približujejo Sirti, na katero je povečal pritisk tudi Nato. Od Alžirije uporniki zahtevajo izročitev Gadafijeve žene in treh otrok. Alžirija je o tem obvestila generalnega sekretarja ZN Ban Ki Moona, Varnostni svet ZN in drugega človeka libijskega nacionalnega prehodnega sveta Mahmuda Džibri-la. Vstop v državo so jim dovolili iz humanitarnih razlogov, so sporočili v Al-

žiru, kjer ostajajo nevtralni in ne priznavajo prehodnega sveta.

Medtem se lov na samega Gadafija nadaljuje. Po navedbah dobro obveščenih libijskih diplomatskih virov naj bi se Gadafi s sinovoma Sadijem in Sejfom al Islamom skrival v kraju Bani Valid južno od Tripolija. Novica, da naj bi bil najmlajši Gadafijev sin Hamis ubit v spopadih, kot trdijo uporniki, pa je po besedah predstavnikov zveze Nato nepotrjena. Od začetka konflikta v Libiji so sicer že večkrat objavili novico o njegovi smrti, a nikoli ni bila potrjena.

Na 4. strani

RIM - Premier Silvio Berlusconi je zelo zadovoljen s spremenjenimi ukrepi izrednega paketa za stabilizacijo javnih financ. Prepričan je, da so ukrepi zdaj bolj »pravični«, s čemer pa se ne strinja opozicija in še manj sindikati, ki grozijo s stavkami zaradi ukrepov na področju javne uprave in pokojnin. Dvome v učinkovitost sanacijskih ukrepov so včeraj v dvodomni parlamentarni komisiji za proračun izrazili predstavniki Banke Italije in računskega sodišča, saj prevladuje ocena, da bodo imeli ukrepi depresivne učinke na gospodarsko rast. Povrh pa menda manjka pet milijard evrov.

Na 4. strani

Špeter: križi in težave dvojezične šole

Na 3. strani

Hud udarec za FJK in Južno Tirolsko

Na 3. strani

Umor na Greti: klik premešal karte

Na 7. strani

V Sovodnjah bo glavna ulica zaprta še ves september

Na 12. strani

Tržiški Comedil: delavci upajo v nova naročila

Na 12. strani

V Novi Gorici se »baby boom« že pozna

Na 13. strani

SUPERPOPUST

OB NAKUPU NAD 100 EUR VAM PODARIMO

3% POPUST, KI GA LAHKO UNOVČITE OB NASLEDNJEM NAKUPU V KNJIGARNAH IN PAPIRNICAH DZS, DO 31. 10. 2011.

Akcija izdajanja kuponov velja od 16. 8. do 3. 9. 2011. Ugodnosti s kuponov ni možno med seboj seštevati, niti jih ni mogoče izplačati v denarju.

SUPERCENA

V KNJIGARNAH IN PAPIRNICAH DZS

Več o akciji ter seznam trgovin DZS na www.dzs.si in na facebooku.

DZS, d. d., Letališka cesta 30, 1000 Ljubljana

LJUBLJANA - Obisk nemške kanclerke Angele Merkel

Slovenija je za Nemčijo verodostojen partner

Skupaj z gostiteljem Pahorjem sprejela deklaracijo o okrepljenem sodelovanju med državama

LJUBLJANA - Nemška kanclerka Angela Merkel je včeraj v Sloveniji s premierjem Borutom Pahorjem sprejela skupno deklaracijo o okrepljenem sodelovanju med državama. Merklova je Slovenijo označila za verodostojno evropsko partnerico in za vzor državam Zahodnega Balkana na njihovi poti v EU.

Deklaracija o okrepljenem sodelovanju predvideva poglobljanje medsebojnih odnosov na političnem, znanstvenem in gospodarskem področju tako na evropski kot na dvostranski ravni, s čimer želita prispevati h krepitvi politične in gospodarske enotnosti Evrope, stabilnosti območja evra in trdnješi povezanosti članic EU. Merklova je deklaracijo označila za zelo pomemben dogodek, Pahor pa jo je označil kot sporočilo za delo v prihodnje.

Kot je po srečanju dejal premier Pahor, je njegova želja, da bi državi vzpostavili posebne odnose, saj imata številne komplementarne značilnosti in poglede. Prav tako je Nemčija najpomembnejša gospodarska partnerica Slovenije, zato je za slovensko gospodarsko ključno izvozno povpraševanje v Nemčiji. V tej luči si Pahor želi nadaljnje krepitve že tako tesnih gospodarskih odnosov.

Spomnil se je tudi na dogajanje pred 20 leti. Kot je dejal, je bila nesebična podpora drugih narodov pri osamosvajanju Slovenije ključnega pomena. Slovenija tako po Pahorjevih besedah nikoli ne bo pozabila nemške podpore v tistih časih, še posebej zato, ker v Berlinu niso zahtevali ničesar v zameno.

Merklova je Slovenijo označila za verodostojno evropsko partnerico, medsebojne odnose pa za zelo prijateljske. Slovenijo je pohvalila za pogum pri snovanju reformnih ukrepov in urejanju odnosov s Hrvaško ter pri tem izpostavila pomen rešitve, ki sta jo Slovenija in Hrvaška dosegli glede vprašanje meje. To je model za reševanje tudi ostalih problemov v regiji, kjer Slovenija lahko igra pomembno vlogo, je izpostavila kanclerka. S Pahorjem sta podprla evropsko perspektivo vseh držav Zahodnega Balkana. Vendar pa je treba dvostranske težave rešiti še pred vstopom v EU, je opozorila Merklova.

Merklova, ki se je prejšnji teden mudila tudi v Zagrebu in Beogradu, je dejala, da se Nemčija počuti zavezano za vzdrževanje miru in stabilnosti na Zahodnem Balkanu. Moramo stabilizirati lastno celino, če želimo biti močni navzven, je poudarila. Izpostavila je, da je v regiji sicer relativno mirno, a da se stvari lahko hitro zapletejo, kar so letos poleti dokazali tudi dogodki na Kosovu.

Angela Merkel se je s svojim gostiteljem Borutom Pahorjem sprehodila tudi po Stari Ljubljani

ANSA

Večino pogovorov sta sicer namenila dolžniški krizi v območju evra, pri čemer je Merklova poudarila, da evro ni zgolj finančni in gospodarski projekt, temveč tudi politični. Za zagotovitev stabilnosti evra je treba po njenih besedah začeti pri koreninah, kar pomeni tesnejšo povezanost članic na področju javnofinančnih in gospodarskih politik.

Pahor je zopet dejal, da bo njegova vlada za vsako ceno sprejela vse ukrepe, ki bodo Slovenijo ohranili v zdravem jedru evrskega območja. Kot pravi, je to sicer domača naloga Slovenije, a si ta pri tem želi nemškega razumevanja in podpore.

Na vprašanje, kako ocenjuje gospodarske razmere v Sloveniji in počasno napredovanje strukturnih reform, je Merklova odgovorila, da reforme potrebujejo vse članice povezave. Pomen reform je nato Merklova izpostavila tudi na srečanju s predsednikom republike Danilom Türkom. Reforme so v EU in članicah povezave so po njunem mnenju ključne za obstoj in nadaljnji razvoj EU. To bi morali sprejeti in podpirati vsi politični dejavniki, tako vladni kot opozicijski, sta se strinjala.

Na koncu se je kanclerka srečala tudi s predsednikom največje opozicijske stranke SDS Janezom Janšo. Nemška Krščansko-demokratska unija (CDU), ki jo vodi Merklova, in SDS sta namreč vključeni v Evropsko ljudsko stranko, Merklova in Janša pa sodelujeta še iz časov, ko je Janša vodil slovensko vlado in bil skupaj z Merklovo tudi v triu predsedovanja EU.

Kot so sporočili iz SDS sta govorila predvsem o trenutnem položaju v EU, v Sloveniji in na Zahodnem Balkanu in o krepitvi prihodnjega sodelovanja med državama. Pogovor pa sta zaključila z ocenami politične in predvolilne situacije v obeh državah, so še sporočili iz stranke.

SDS je pred obiskom Merklove včeraj objavila "mednarodno informacijo o gospodarskih in družbenopolitičnih razmerah v Sloveniji", v kateri govori o napredku Slovenije v 20 letih neodvisnosti, a po drugi strani močno kritizira sedanjo vlado. Ta je po njihovih navedbah državo pahnila v agonijo, ki jo lahko rešijo samo predčasne volitve.

V SDS izpostavljajo, da je Slovenija tako v gospodarski kot kulturni krizi. V slednji, ki jo v stranki označujejo za "kulturni boj", skuša sedanja vladajoča koalicija, kot poudarjajo v SDS, oživiti nekdanji sistem pred uvedbo demokracije v Sloveniji, zatira razpravo o množičnih pobojih leta 1945 in o kriminalnih aktivnostih komunistične tajne policije. Pri tem poskusu "restavracije" sodelujejo tudi mediji in sodstvo, kjer, kot navajajo v SDS, veljajo nižji demokratični in pravni standardi kot v Ukrajini, kjer sodijo nekdanji premierki Juliji Timošenko.

Merklova si je ob prihodu tudi na kratko ogledala Ljubljano, pred uradnimi pogovori med delovnim kosilom s Pahorjem pa se je na Ljubljanskem gradu srečala še z ljubljanskim županom Zoranom Jankovičem. (STA)

Pirjevčeva knjiga Tito in tovariši v Sloveniji prva po prodaji

LJUBLJANA - Pirjevčeva knjiga Tito in tovariši je že drugi mesec zapored najbolj prodajana knjiga za odrasle v slovenskih knjigarnah. Na lestvici Naj 10 je avgusta od slovenskih avtorjev še Drago Jančar z delom To noč sem jo videl. Lestvico Naj 10 v slovenskih knjigarnah, oblikovano ločeno za knjige za odrasle in knjige za otroke ter mladino, za pretekli mesec pripravlja Združenje knjigotržcev.

Neznanca oropala poslovalnico Pošte Slovenije v Ljubljani

LJUBLJANA - Neznanca sta včeraj popoldne na Poljanskem nasipu v Ljubljani oropala poslovalnico Pošte Slovenije. Preiskava pa še poteka, zato še ni podatkov, koliko denarja sta odnesla. Neznanca sta bila oborožena z nožem in pištolo.

SLOVENSKI OKTET - Danes ob 20.30 v Križankah slavnostni koncert

Šest plodnih desetletij gojenja in plemenitenja vokalne glasbe na Slovenskem

Razširjena zasedba današnjega Slovenskega okteta

LJUBLJANA - Zadnji avgustovski dan bo posvečen praznovanju 60. obletnice delovanja Slovenskega okteta, ki je pomembno vplival na gojenje in plemenitenje vokalne glasbe na Slovenskem. Častno pokroviteljstvo gala koncerta, ki bo danes ob 20.30 v Križankah, je prevzel predsednik države dr. Danilo Türk, med častnimi gosti med občinstvom pa bodo tudi nekdanji člani in umetniški vodje okteta.

27. september 1951. leta so v prostorih Slovenske filharmonije po zahtevni avdiciji izbrali osem odličnih vokalistov (Gašper Dermota, Janez Lipušček, Božo Grošelj, Marij Kogoj, Tone Kozlevčar, Roman Petrovčič, Tone Petrovčič, Artur Šulc in umetniški vodja Janez Bole), da bi predvsem po svetu širili izročilo slovenske ljudske in ponarodele pesmi. A Slovenski oktet je postal še mnogo več kot le glasnik domače pesmi, s katero je gostoval na najpomembnejših koncertnih odrih sveta. Zadal si je namreč tudi skrb za gojenje in plemenitenje vokalne glasbe od renesanse do klasike in sodobnih skladateljev. S profesionalnim pristopom in visoko izvedbeno ravno je postal prvi zgled in motivacija za mnoge nastajajoče vokalne skupine v Sloveniji.

V oktetu je skozi vsa ta leta delovalo prek 40 odličnih pevcev – mnogi so bili najpomembnejši solisti svoje generacije – ki so jih vodili Janez Bole, Valens Vodušek, Darijan Božič, Anton Nanut in Mirko Cuderman. Današnji pred leti pomlajeni sestav – Vladimir Čadež, Rajko Meserko, Marjan Trček, Janez Triler, Jože Vidic, Darko Vidic, Janko Volčanšek in Matej Voje – pa vodi Jože Vidic.

Program današnjega slavnostnega koncerta v Križankah bo sestavljen iz železnega repertoarja slovenskih narodnih in ponarodelih pesmi ter bisrov iz svetovne glasbene zakladnice, ki jih je Slovenski oktet izdal na zadnji zgoščenki Kaktus.

EVRO

1,4402 \$ -0,06

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
30. avgusta 2011

valute	evro (povprečni tečaj)	30.8.	29.8.
ameriški dolar	1,4402	1,4487	
japonski jen	110,55	111,05	
kitajski juan	9,1892	9,2442	
ruski rubel	41,8000	41,7808	
indijska rupija	66,3300	66,7200	
danska krona	7,4512	7,4508	
britanski funt	0,88365	0,88460	
švedska krona	9,1900	9,1157	
norveška krona	7,7720	7,7740	
češka krona	24,098	24,123	
švicarski frank	1,1835	1,1824	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	272,79	272,55	
poljski zlot	4,1579	4,1562	
kanadski dolar	1,4101	1,4157	
avstralski dolar	1,3536	1,3647	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2163	4,2384	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7093	0,7093	
braziljski real	2,3013	2,3143	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,5036	2,5217	
hrvaška kuna	7,4780	7,4740	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
30. avgusta 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,22083	0,31900	0,48028	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	-0,0001	-0,00667	-0,04833	-
EURIBOR (EUR)	1,349	1,540	1,744	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

40.821,30 € +1.047,44

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
30. avgusta 2011

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	6,95	+3,73
INTEREUROPA	1,66	+7,10
KRKA	57,50	-
LUKA KOPER	10,36	-0,34
MERCATOR	152,10	-0,59
PETROL	180,00	+5,82
TELEKOM SLOVENIJE	71,40	+0,83

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	24,50	-0,04
AERODROM LJUBLJANA	14,00	+3,36
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	60,00	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	19,50	-
ISTRABENZ	2,70	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	5,56	+3,30
MLINOTEST	3,80	-
KOMPAS MTS	7,50	-
NIKA	16,50	-
POZVARNA LAŠKO	12,10	+17,36
POZVAROVALNICA SAVA	6,89	+2,84
PROBANKA	16,00	-
SALUS, LJUBLJANA	267,20	+0,07
SAVA	29,99	+7,11
TERMÉ ČATEŽ	178,90	-
ZITO	96,98	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	12,60	-0,87

MILANSKI BORŽNI TRG
30. avgusta 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,94	-0,53
ALLIANZ	67,45	-1,17
ATLANTIA	10,83	+1,03
BANCO POPOLARE	1,14	-0,44
BCA MPS	0,41	-2,89
BCA POP MILANO	1,48	-0,67
EDISON	0,82	+3,02
ENEL	3,28	-2,32
ENI	13,44	+0,22
FIAT	4,13	-2,32
FINMECCANICA	4,92	-0,40
GENERALI	12,11	+0,08
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,12	-2,51
LOTTOMATICA	10,5	+0,67
LUXOTTICA	19,86	+0,97
MEDIASET	2,61	+1,47
MEDIOBANCA	6,28	+0,24
PARMALAT	1,56	-1,57
PIRELLI e C	5,44	+1,30
PRYSMIAN	10,7	+0,28
SAIPEM	29,48	+0,34
SNAM RETE GAS	3,30	-1,96
STMICROELECTRONICS	4,48	+0,09
TELECOM ITALIA	0,82	+0,06
TENARIS	11,09	+0,82
TERNA	2,47	-2,44
TISCALI	0,05	-1,18
UBI BANCA	2,52	-1,64
UNICREDIT	0,91	-1,35

SOD NAFTE

(159 litrov)

88,75 \$ +1.70

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
30. avgusta 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	669,19	+1,19

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	-	-
BIRS	939,34	+0,66
FIRS, Banjaluka	1.714,37	-0,70
Belex 15, Beograd	622,38	+1,29
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	-	-
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.352,52	-0,28

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.571,56	+0,28
Nasdaq 100	2.242,05	+0,81
S&P 500, New York	1.213,39	+0,27
MSCI World, New York	1.190,92	+2,40
DAX 30, Frankfurt	5.643,92	-0,46
FTSE 100, London	5.268,66	+2,70
CAC 40, Pariz	3.159,74	+0,18
ATX, Dunaj	2.223,00	+1,28
PX, Praga	1.030,2	+0,00
EUROSTOX 50	2.239,14	+1,78
Nikkei, Tokio	8.853,90	+1,60
STI, Singapur	2.748,18	-0,63
Hang Seng, Hongkong	20.204,17	+1,71
Composite, Šanghaj	2.566,59	-0,38
Sensex, Mubaj	16.676,75	+1,59

RIM - Vladni varčevalni ukrepi

Dve milijardi evrov manj za FJK in Južno Tirolsko?

Predsednik Veneta Zaia kritičen do avtonomnih dežel in pokrajin

RIM - Vladni varčevalni ukrep naj bi močno prizadel avtonomne dežele Sicilijo, Sardinijo in Furlanijo-Julijsko krajino ter avtonomni pokrajini Trento in Bocen. Našo deželo in Tridentinsko-Južno Tirolsko naj bi Rim prikrajšal celo za okoli dve milijardi evrov, poročajo nekatera občila, kaj se bo v resnici zgodilo, pa bomo presojali na osnovi »super amandmaja« k prvotnemu varčevalnemu ukrepu. Slednjega bo vlada sestavila na osnovi političnega dogovora med Silviom Berlusconiem in Umberto Bossijem ob privoljenju finančnega ministra Giulia Tremontija.

Da bo varčevalni odlok močno prizadel avtonomne dežele in bocensko ter tridentinsko provinco je prepričan zlasti predsednik Veneta Luca Zaia, ki ni velik prijatelj naše dežele in Južne Tirolske. Čudno, da takšna stališča prihajajo iz vrst vplivnega pristaša Severne lige, ki bi moral zahtevati več avtonomije zase in ne manj avtonomije za sosednje dežele.

Fontanini predlaga tržaško mestno občino

Predsedniku Pokrajine Videm Pietru Fontaniniju se zdi smiselno, da bi v Furlaniji-Juljski krajini po novem ostala le Pokrajina Furlanija, najbrž »seštevček« sedanje videmske in pordeonske pokrajine. Kaj pa Trst in Gorica? Predstavnik Severne lige goriškega območja sploh ne omenja, pač pa predlaga, da bi na ozemlju tržaške pokrajinske uprave ustanovili mestno (ali metropolitansko) občino. Zadnja dogajanja na rimski politični sceni so na splošno opogumila pristaše te upravne enote, posebno bivšega deželnega svetnika Uberta Fortuno Drossija, ki ne vidi drugih rešitev kot oblikovanje mestne občine Trst. Po njegovem to ne bi privedlo do ukinitve okoliških občin, kot se mnogi bojijo.

Renzo Tondo delno zadovoljen z ukrepi

Predsednik Furlanije-Juljske krajine je delno zadovoljen s ponedeljkovim sporazumom med Bossijem in Berlusconiem, odlok pa bo ocenil, ko ga bo videl. Renzo Tondo pozdravlja dejstvo, da se rimska vlada ni odločila za nove davke in da je še kar omejila proračunske reze lokalnim

Renzo Tondo (Dežela FJK)

upravam, kar bi hudo prizadelo servise in storitve, ki jih le-te vsakodnevno nudijo občanom.

Predsednik Dežele iz vrst stranke Ljudstva svobode se noče prena-

Luis Durnwalder (Bocen)

gliti z oceno napovedane ukinitve vseh pokrajinskih uprav, ki je kočljiva zadeva tudi v naši deželni stvarnosti. Pri tem ne gre pozabiti, da ima Furlanija-Juljska krajina po svojem

Luca Zaia (Veneto)

posebnem statutu primarne pristojnosti na področju javnih uprav, kar pomeni, da lahko po svoji presoji odloča o prihodnosti občin in pokrajin.

DVOJEZIČNA ŠOLA - Zaskrbljenost staršev in Zavodskega sveta

Bo Občina Špeter sploh spoštovala poziv vladnega komisarja za FJK?

ŠPETER - Prilagoditev protipožarnim zakonom stavbe italijanske šole Dante Alighieri, ki naj bi gostila dvojezično šolo, naj bi stala od 40 do 50 tisoč evrov. To je župan Špetra Tiziano Manzini povedal ravnateljici dvojezične šole Živi Gruden in predsednici Zavodskega sveta Eleni Domenis, ki sta od njega zahtevali pojasnila o usodi dvojezične šole in njenih hudih prostorskih težavah.

Vladni komisar za Furlanijo-Juljsko krajino Alessandro Giachetti, ki je tudi tržaški prefekt, je - kot smo poročali - pozval Občino Špeter, naj poskrbi za premestitev dvojezične nižje srednje šole v stavbo šole Alighieri. Giachetti se je za ta poziv odločil po sestanku z deželnimi šolskimi oblastmi, deželno vlado in Občino. V šolskem letu, ki se bo začelo v kratkem, bo nižja šola v sklopu dvojezičnega zavoda še vedno gostovala v prostorih Gorske skupnosti, ki so za šolo pretesni in

Elena Domenis (Zavodski svet)

neprimerni. Trenutno ni jasno, kdaj se bo lahko dvojezična šola preselila v stavbo šole Dante Alighieri, saj se omenjena protipožarna dela tam sploh še niso začela.

Župan Špetra Tiziano Manzini

Učno osebje in starši učencev in dijakov dvojezične šole so pozdravili sporazum na tržaški Prefekturi, nimajo pa nobenih razlogov, da bi zaupali Občini Špeter.

ZAGREB

Sanader zavrača obtožbe v zvezi z MOL

ZAGREB - Preiskovalci hrvaškega protikorupcijskega urada so včeraj v zagrebškem priporu zaslili bivšega hrvaškega premierja Iva Sanaderja v primeru domnevnega podkupovanja pri pogodbi med hrvaško vlado in madžarsko naftno družbo Mol glede upravljaljskih pravic v družbi Ina. Sanader je zanimal, da je od Mola sprejel deset milijonov evrov podkupnine.

Odvetnik bivšega premierja Čedo Prodanović je po zaslišanju, da je Sanader v svoji obrambi ponovil, kar je povedal že oktobra lani pred saborsko preiskovalno komisijo, ki je ugotavljala okoliščine privatizacije Ine.

Sanader je med drugim dejal, da so glede prepustitve upravljaljskih pravic Molu "vsi vse vedeli", je povzel Prodanović.

Na novinarsko vprašanje, kako komentira izjave direktorja podjetja Dioki in Sanaderjevega prijatelja Roberta Ježića, ki naj bi preiskovalcem razkril domnevni dogovor o proviziji za Sanaderja, ki naj bi se zgodil leta 2009, med poletom na nogometno tekmo Lige prvakov v Milanu, je Prodanović menil, da skuša Ježić tako popraviti svoj položaj v drugih primerih, ki so jih sprožili proti njemu. Preiskovalci sumijo, da je Sanader sprejel omenjeni denar, potem ko je hrvaška vlada prenesla upravljaljske pravice v Ina na madžarskega strateškega partnerja Mol, čeprav niso imeli večinskega paketa delnic Ine.

Pri tem naj bi sodelovala tudi bivši podpredsednik hrvaške vlade Damir Polančec in direktor Mola Zsolt Hernadi. Polančec je pred časom zavrnil vpletenost v afero in dejal, da so vsi v vladi in predsedstvu HDZ vedeli, za kaj gre.

Preiskava v primeru domnevne Molove podkupnine je zadnja v vrsti preiskav proti Sanaderju, ki ga bremenijo korupcije ter zlorabe pooblastil in položaja v šestih primerih. Sanader je v zagrebškem priporu od začetka julija, ko ga je Avstrija izročila Hrvaški. V avstrijskem priporu je bil od decembra lani, potem ko so ga prijeli pri Salzburgu.

Jutarnji list je včeraj poročal, da bo državno tožilstvo do konca tedna verjetno vložilo prvo obtožnico proti Sanaderju, in sicer v primeru domnevne nezakonite provizije, ki naj bi jo Sanader prejel od Hypo Alpe Adria Banke. Gre za približno 20 milijonov evrov. Sanader, ki je bil takrat pomočnik zunanjega ministra Mateja Graniča, je menda zahteval približno pol milijona evrov. Sanader je pred kratkim zanimal, da bi sprejel podkupnino v omenjenem primeru. (STA)

TRADICIJA - Prvo nedeljo v septembru

Letos že 35. gorski praznik na Matajurju

ČEDAD - V nedeljo bo bno na sporedu že tradicionalni gorski praznik na Matajurju, ki ga s skupnimi močmi tudi letos organizirajo Gorska skupnost Ter Nadiža Brda, občina Sovodnja in pro loco Matajur.

Ob 10.30 bo pri koči Pelizzo konferenca na temo »Vloga goratih krajev v Furlaniji: predlogi za razvoj goratih krajev v Nadiških dolinah.« Tema je izredno pomembna še posebej zaradi še nejasnih predlogov o reformi gorskih skupnosti in krajevnih uprav, pa tudi zato, ker bo o tem govor po dveh letih komisarske uprave. O tem, kaj bo jutri z goratimi kraji na tem območju bodo govorili videmski pokrajinski odbornik Luca Marcuzzo, župan v Paularu Ottorino Faleschini, komisar gorske skupnosti Tiziano Tirelli, komisar občine Sovodnja Daniele Damele in načelnik toliminske upravne enote Zdravko Likar.

Opoldne bo na vrhu Matajurja trojezična maša. Letos bo praznik posebej slovesen, saj se bodo spomnili

110. obletnice, odkar so na vrhu Matajurja zgradili verski spomenik: 20 metrov visoko štirioglasto piramido. Pri maši bosta pela pevski zbor Ana Monte Jouv iz Maniaga in cerkveni pevski zbor Sv. Anton iz Kobarida. Predviden je tudi koncert šole Filarmonica Linda iz kraja Nogaredo di Piano, ki je leta 1901 sodelovala na odprtju spomenika. Domačini so ga klicali »Kalona«, pod piramido pa je bila tudi kapelica posvečena Brezmadežni Mariji z napisom v slovenščini. Opoldanske maše na vrhu se bodo udeležili tudi planinci, ki se bodo na pobudo Cai Nadiških dolin ob 7.30 zjutraj podali na Matajur iz Gorenjega Barnasa.

Gorski praznik na Matajurju se bo popoldne nadaljeval ob koči Plezzo, kjer bodo postavljeni kioski s kulinarčno ponudbo, planinci Cai, gozdne straže in civilna zaščita iz Slovenije pa bodo imeli tudi prikaz vaje. Ob 13.30 pa bo tradicionalno nagrajevanje kolesarske dirke, ki jo pripravijo ob gorskem prazniku.

Moja knjiga poletja

Niko Tenze, gostinec iz Križa in predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, bere predvsem strokovno literaturo o enogastronomiji. »Če hočeš danes tudi na področju gostinstva ostati v soz-

vočju s časom, se moraš stalno izobraževati,« pravi Tenze. Zanimajo ga predvsem knjige (v slovenskem in italijanskem jeziku), ki obravnavajo naše bogate in še vedno premalo poznane enogastronske tradicije. Na preteklosti je treba graditi bodočnost, tudi v kuhinji, drugače ne gre.

Vedno aktualna in koristna je zanj knjiga Iz morja v ponev Marjuče Offizie, ki obravnava ribe in ribje specialitete, torej prav to, kar Tenze v družinsko vodeni restavraciji ponuja svojim gostom. Bralkam in bralcem Primorskega dnevnika pa priporoča raziskave in knjige Vesne Guštin Grilanc, »ki ji slovenski gostinci in Kraševci na

sploh dolgujemo marsikaj«. Najbolj znana je njena knjiga Je več dnevou ku klobas,

sprostitve. Pred časom je obiskal Južno Afriko in se je navdušil za tam rojenega pisatelja Wilburja Smita. Prebral je skoraj vse njegove romane.

ki je postala že klasika na tem področju, v tej rubriki pa priporoča delo Vesne Guštin Grilanc Beri, beri rožmarin zeleni (podnaslov Kraška zelišča v ljudski tradiciji), ki je izšlo tudi v italijanskem prevodu (tržaška založba Transalpina).

Tenze nima dosti časa za »resno« književnost, kolikor mu čas dopušča bere predvsem knjige za

ITALIJA - Banka Italije na avdicijah v dvodomni parlamentarni komisiji za proračun

Varčevalni ukrepi lahko zadušijo gospodarsko rast

Berlusconi zadovoljen, vsa opozicija in sindikati proti - Manjka pet milijard

RIM - Dodatni varčevalni ukrepi so bili potrebni, ker je sanacija javnih računov nujna, vendar bo imel paket neizbežno omejevalne učinke na gospodarstvo. Ocena Banke Italije, ki jo je včeraj v proračunski komisiji poslanske zbornice in senata podal njen poddirektor Ignazio Visco, ni pozitivna. »Morebitne spremembe v strukturi proračunskega popravka bi morale iti v smer zmanjševanja rasti prihodkov, povečevanja teže strukturnih ukrepov in omejevanja učinkov ukrepov na gospodarsko rast, je opozoril Visco.

Varčevalni ukrepi, s katerimi naj bi že leta 2013 uravnotežili proračunske odhodke s prihodki, bodo po ocenah Banke Italije negativno vplivali na okrevanje gospodarstva. Letos namreč pričakujejo manj kot odstotek gospodarske rasti, prihodnje leto pa še skromnejšo.

Dvome glede najnovejših varčevalnih ukrepov ima tudi računsko sodišče. Njegov predsednik Luigi Giampaolino je v dvodomni komisiji za proračun izpostavil predvsem »prevladujočo uporabo davčnega vijaka, saj imajo fiskalni ukrepi kar tridesetinski delež v paketu, to pa povzroča pritisk na razpoložljivi dohodek in povečuje depresivna tveganja«. Računsko sodišče ima dvome tudi glede odločitve vlade, da oblikuje varčevalni paket ne da bi prej izvedla analizo trenutnega makroekonomskega položaja.

Tudi zavod Istat ocenjuje, da bo z najnovejšimi ukrepi zelo težko doseči načrtovano enoodstotno gospodarsko rast v letošnjem letu. Predsednik statističnega zavoda Enrico Giovannini je v komisiji opozoril, da je spomladanska vladna napoved vsebovala oceno o 1,1-odstotni gospodarski rasti, medtem ko Mednarodni denarni sklad (IMF) ocenjuje letošnjo rast BDP na komaj 0,8 odstotka.

Medtem ko parlamentarne skupine hitijo z vlaganjem amandmajev, ki jih bo okrog tisoč, je premier Berlusconi s korenito spremenjenimi ukrepi zelo zadovoljen. Prepričan je namreč, da je »rešil« svojo volilni bazen, ko je dosegel umik solidarnostnega davka na visoke dohodke. Manj zadovoljni so seveda tisti, ki jih novi ukrepi najbolj neposredno zadevajo. V prvi vrsti sindikati, ki zahtevajo umik določila o tem, da se odkupljena leta študija in vojaškega roka ne bodo več štela v delovno dobo. Največji zvezni sindikat Cgil pa se pripravlja na stavko, oklicano za 6. september, v prepričanju, da bo sedaj še bolj utemeljena, saj so najbolj prizadeti zaposleni v javni upravi. Proti spremembam v pokojninskem sistemu so tudi zdravniki in sodniki, ki povrh dvomijo v skladnost ne-

katerih ukrepov z ustavnimi določili.

Medtem ko je milanska borza včeraj praktično ignorirala na novo napisan varčevalni sveženj in je tako kot druge evropske borze končala trgovanje dan rahlo pozitivno, je bilo bolj vroče na trgu državnih obveznic. Razlika med donosnostjo 10-letnih italijanskih in nemških državnih obveznic se je namreč spet povečala, saj so italijanske obveznice na včerajšnji dražbi dosegle 5,22-odstotni donos. Prodano je bilo za 3,75 milijarde evrov obveznic, ki zapadejo leta 2022 in za dobre tri milijarde evrov triletnih obveznic s 3,87-odstotnim donosom. Čeprav se Italija zadolžuje ceneje kot pred mesecem dni, v Banki Italije opozarjajo, da bo zaradi šibke gospodarske rasti precej težje zniževati delež dolga v BDP, kot je bilo predvideno.

Proti spremenjenim varčevalnim ukrepom, ki da so še slabši od prvotnih, sprejetih pred velikim šmarnim, je tudi celotna opozicija. Odprto pa ostaja tudi vprašanje, ali bo z novimi ukrepi mogoče zbrati načrtovanih 45,5 milijarde evrov, ker naj bi manjkalo pet milijard evrov.

Napis na enem od
tolikih protestnih
shodov, ki se vsak
dan vrstijo pred
rimskimi vladnimi
palačami

ANSA

EVRO - Po napovedi agencije Standard&Poor's

Evropa se bo kljub skromni rasti izognila recesiji z dvojnimi dnom

PARIZ - V Evropi je zaustavitev rasti gospodarstva v drugem letošnjem četrtletju povečala strah pred ponovnim zdrsom v recesijo. A regija se bo s skromno gospodarsko rastjo uspela izogniti recesiji z dvojnimi dnom, v včeraj objavljenem poročilu napoveduje bonitetna hiša Standard & Poor's (S&P). Agencija je napoved gospodarske rasti za območje evra za letošnja znižala z 1,9 na 1,7 odstotka, potem ko je Eurostat v drugem letošnjem četrtletju izmeril gospodarsko rast v višini le 0,2 odstotka.

»Čeprav je večina Evrope v drugem četrtletju zabeležila upočasnitev rasti BDP, še naprej pričakujemo, da se bo regija izognila recesiji z dvojnimi dnom,« so zapisali analitiki S&P. »Opazamo številne višje za gospodarsko rast v prihodnjih 18 mesecih, vključno s povpraševanjem s strani hitro rastočih trgov, in nadaljnjo krepitev, čeprav skromno, pri povpraševanju podjetij,« navajajo.

S&P je napoved gospodarske rasti za Nemčijo za prihodnje leto znižal na

dva odstotka (s prvotne napovedi 2,5%), Francija pa naj bi tako letos kot v prihodnjem letu beležila 1,7-odstotno gospodarsko rast. Velika Britanija naj bi letos beležila 1,3-odstotno, v prihodnjem letu pa 1,8-odstotno rast BDP.

S&P sedaj pričakuje tudi, da bo Evropska centralna banka (ECB) ključno obrestno mero ohranila pri 1,5 odstotka do prihodnje pomladi, potem ko je agencija sprva napovedovala njeno zvišanje na dva odstotka. Do drugega prihodnjega četrtletja naj bi ključno obrestno mero nespremenjeno pri 0,5 odstotka ohranila tudi britanska centralna banka Bank of England.

Gospodarsko razpoloženje v območju evra in EU se je medtem avgusta poslabšalo. Vrednost kazalnika gospodarskega razpoloženja (ESI) se je v območju evra na mesečni ravni znižala za 4,7 točke na 98,3 točke, v EU pa za pet točk na 97,3 točke.

Vrednost kazalnika ESI, ki ponazarja splošno gospodarsko dejavnost, se

je znižala zaradi širše izgube zaupanja v skoraj vseh sektorjih. Zaupanje se je še posebej zmanjšalo na področju storitev, trgovine na drobno in med potrošniki. Le gradbeništvo je v območju evra zabeležilo izboljšanje.

Vrednost kazalnika je tako v območju evra kot tudi v EU zdrsnila pod dolgoletno povprečje, ki je pri 100 točkah.

V območju evra se je razpoloženje najbolj poslabšalo med potrošniki, sledili so trgovina na drobno, storitveni sektor in predelovalna industrija. V EU se je vrednost kazalca ESI znižala v vseh sektorjih, najvišji pa je bil v storitvenem sektorju. Sledili so trgovina na drobno, razpoloženje med potrošniki, predelovalna industrija in gradbeništvo.

Med sedmimi gospodarsko najmočnejšimi članicami EU se je kazalnik ESI najbolj znižal v Nemčiji (-5,7 točke) in Veliki Britaniji (-5,6), sledile pa so Poljska (-3,6), Nizozemska (-3) in Italija (-0,7). Vrednost kazalnika ostaja nad dolgoletnim povprečjem le v Nemčiji.

V Italiji 38 odstotkov tujcev pod pragom revščine

RIM - Med tujci v Italiji je trikrat več takšnih družin, ki živijo pod pragom revščine, kot to velja za italijanske družine - pod pragom revščine namreč živi kar 38 odstotkov družin migrantov. Povprečna družina migrantov letno zasluži 17.400 evrov, medtem ko povprečna italijanska družina letno razpolaga s skoraj 33.000 evri. Družine migrantov letno porabijo dobrih 350 evrov več kot zaslužijo, medtem ko italijanske družine uspejo letno v povprečju privarčevati skoraj 9000 evrov, v svoji študiji ugotavlja fundacija Leone Moressa.

Velike razlike je opaziti tudi v strukturi prihodkov. Medtem ko tujci več kot 90 odstotkov dohodkov ustvarijo z zaposlitvijo, italijanske družine z zaposlitvijo ustvarijo 40 odstotkov vseh prihodkov, slabih 22 odstotkov iz kapitala, skoraj 26 odstotkov pa iz pokojnin in drugih transferjev.

Japonski parlament izvolil novega premierja

TOKIO - Japonski parlament je včeraj izvolil nekdanjega finančnega ministra Jošihika Nodo za novega premierja. Poslanci so o njem odločali dan po tem, ko ga je za novega vodjo izbrala vladajoča demokratska stranka (DPJ). Nodi, ki je postal šesti predsednik japonske vlade v petih letih, je svoj glas namenilo 308 od 475 poslancev. Njegova izvolitev je bila pričakovana, saj spodnji dom parlamenta nadzoruje DPJ. 54-letnega Noda sicer ne čaka lahka naloga. Moral se bo spoprijeti tako z nadaljevanjem obnove po marčni katastrofi, kot tudi z ogromno zadolženostjo in gospodarsko stagnacijo.

Libijski uporniki zajeli tudi več hrvaških plačancev

ZAGREB - Član libijskega nacionalnega prehodnega sveta za pravosodje Mohamed al Alagi je potrdil, da so bili med ujetimi osebami v Tripoliju tudi plačanci iz tujine, med njimi 17 Hrvatov. Al Alagi je izjavil, da bodo vse prijete zaslišali in nato tiste, ki niso zagrešili zločinov, izpustili na prostost, medtem ko bodo ostalim sodili. Hrvaška je konec junija uradno priznala libijski prehodni nacionalni svet kot legitimnega predstavnika libijskega naroda, maja pa je Zagreb zahteval, naj Hrvaško zapusti diplomatski predstavnik takratnega režima.

Hrvaški mediji so prejšnji teden poročali o Hrvatu iz BiH, ki je bil plačanec libijskega voditelja Moamerja Gadafija. Hrvaški plačanec Mario je pričal, da je bilo med Gadafijevimi pristaši veliko plačancev iz nekdanje Jugoslavije. Omenil je tudi neimenovanega nekdanjega generala JLA, ki naj bi bil dolgoletni Gadafijev svetovalec.

LIBIJA - Ultimat vodje prehodnega nacionalnega sveta Džalila

Uporniki zahtevajo Gadafijevo predajo

Čas ima do sobote - Sile zveze Nato bodo posredovanje nadaljevale, vse dokler bo ogroženo civilno prebivalstvo - Dvomi o smrti Gadafijevega sina

Libija fotografira lepake z Gadafijevimi karikaturami po zidovih Tripolija

ANSA

BENGAZI - Vodja libijskega nacionalnega prehodnega sveta Mustafa Abdel Džalil je privrženec dosedanjega libijskega voditelja Moamerja Gadafija postavil ultimat, da morajo do sobote predati še zadnje utrdbе Gadafijevega režima, sicer jih bodo uporniki zavzeli z vojaško operacijo.

Uporniki se s plemenskimi voditelji v še zadnjih krajih pod nadzorom Gadafijevih privrženecv že več dni pogajajo o predaji, saj bi se radi izognili prelivanju krvi in uničenju mest. A kot je včeraj povedal Džalil, se bo ta priložnost iztekla ob koncu eid al fitra oz. v petek, ko se bo v Libiji končal ta tridnevni praznik ob koncu ramadana.

»Če mirne rešitve še vedno ne bo na vidiku, bomo od sobote ravnali na vojaški način,« je na novinarski konferenci v Bengaziju dejal Džalil. Vojaškega posredovanja po njegovih besedah sicer ne želijo, a ne morejo več čakati. Kot je še pojasnil, ultimat zadeva rojstno mesto libijskega samodržca Sirta, ki leži 360 kilometrov vzhodno od Tripolija, kraj Bani Valid in regijo na jugu države.

Obroč okrog Sirta, mesta s 120.000 prebivalci, se sicer že nekaj časa oži, saj uporniki napredujejo vse bližje mestu. Vojaški poveljnik upornikov Ahmed Omar Bani je medtem poudaril, da je začetek zadnje bitke v Libiji neizbežen. »Radi bi, da vsi vedo, da smo pripravljeni na končno vojaško bitko,« je poudaril Bani in dodal, da doslej niso dobili nobenih znakov, ki bi kazali na mirno vdanje nasprotni strani. »Nadaljujemo z iskanjem mirne rešitve, ampak v soboto bomo uporabili drugačne metode zoper te kriminalce,« je še dodal.

Po besedah predstavnika zveze Nato, polkovnika Rolanda Lavoie, se libijske vojskujoče strani v mestu Sirta trenutno pogajajo. Obenem je Lavoie v Neaplju poudaril, da so sile zveze Nato okrepile pritisk na Gadafijevе lealiste v mestu Sirta in se osredotočile na koridor, ki vodi do vzhodnega roba mesta. Lavoie je tudi povedal, da je vojaška misija zveze Nato še vedno potrebna, čeprav je ozemlje okrog prestolnice Tripoli »pravzaprav svobodno«, Gadafijev režim pa je padel. Po njegovih besedah se bo misija Nata nadaljevala, vse dokler bo civilno prebivalstvo v Libiji ogroženo. »Gadafi je pokazal, da je zmožen poveljevati in nadzorovati gibanje čet in orožja ter nameščanje orožja, vključno z raketami zemlja-zemlja in radari,« je opozoril Lavoie in dodal, da »Gadafijeve sile niso v popolni zmed, ampak se umikajo na urejen način, prepustijo neko ozemlje in se umaknejo na drug najboljši položaj, ki ga lahko branijo, da nadaljujejo z bojevanjem«.

Polkovnik Lavoie je tudi poudaril, da smrt Gadafijevega najmlajšega sina Hamisa ni nič več kot le govorica. »Veliko je domnev in govoric o tem, kaj bi se lahko zgodilo, ampak če smo pošteni, ne vemo,« je poudaril Lavoie in tako pod vprašaj postavil trditve upornikov, da je bil 28-letni Hamis, znan kot zelo krvočen vojaški poveljnik, v ponedeljek ubit.

Predstavnica zveze Nato v Bruslju Oana Lungescu je medtem povedala, da Nato pričakuje skorajšnji konec svojega vojaškega posredovanja v Libiji. »Posredovanje bo trajalo, kolikor bo potrebno in niti dan dlje,« je poudarila. (STA)

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

OKOLIŠKE OBČINE - Črtan ukrep o ukinitvi občin pod tisoč prebivalci

Repentabor ostaja!

Zadovoljstvo župana Marka Pisanija - Še naprej sodelovanje z drugimi občinami

Zgonitabor ali Repenik?
Ne eno, ne drugo!
Repentabor bo ostal Repentabor!
Občina bo še nadalje samostojna, ne bo je treba ukiniti in jo združiti z bližnjo občino Zgonik.

Ta novica je v ponedeljek zvečer, dan po prešernem praznovanju Kraške ohceti, osrečila repentabskega župana Marka Pisanija in njegove občane. Gospodarski ukrep pred velikim šmarnom je napovedal ukinitve najmanjše občine v tržaški pokrajini, ker s svojimi 890 prebivalci ni preseгла meje tisoč, ki jo je bila desnosredinska vlada določila za obstojo posameznih občin. Tisti ukrep je izzval val ogorčenih protestov po celi državi. Tako je bila vlada dejansko prisiljena spremeniti predvelikošmarno odločitev in hraniti sedanji ustroj in z njim število občin v državi.

Marko Pisani ni bil nad tem »povračilnim ukrepom« presenečen: »Pričakoval sem tak razplet, saj bi bila ukinitve manjših občin povsem brezpredmetna in celo v nasprotju z varčevalnim ukrepom. Nismo mi, majhne občine, tiste, ki ustvarjamo luknje in primanjkljaj. Prav nasprotno. Majhne občine, naše majhne stvarnosti smo blizu ljudi, ljudje nas čutijo za svoje, zato bi bilo povsem zgrešeno, ko bi izginile.«

Repentabski župan se je zaustavil ob dejstvu, da naj bi - po novem, spremenjenem gospodarskem ukrepu - mo-

Repentabski župan Marko Pisani (prvi levo) je ohranil občino, bo še naprej sodeloval z dolinsko občino (županja Fulvia Premolin, druga levo) in zgoniško občino (župan Mirko Sarđoć, tretji levo). Zaenkrat je bila ohranjena tudi Pokrajina Trst (predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, prvi desno)

KROMA

rale občine s skupno manj kot 5 tisoč prebivalci, med sabo sodelovati. »Mi to že celo vrsto let izvajamo. Z zgoniško občino sodelujemo na številnih področjih, imamo niz skupnih služb. Racionalizirali

smo delovanje obeh občin. Na ta način smo v preteklosti občutno znižali stroške in prihranili dragocena sredstva.«

Repentabska občina je za skupno koriščenje nekaterih služb podpisala

konvencije tudi z drugimi občinami. Na ta način dejansko že izpolnjuje enega od pogojev, ki naj bi ga narekoval spremenjeni gospodarski ukrep, in sicer »službeno« sodelovanje (na področju tako imenovanih »temeljnih funkcij« med občinami pod 5 tisoč prebivalci. Repentabor in Zgonik ne presegata tega števila občanov, obe pa s konvencijami sodelujeta z devinsko-nabrežinsko in dolinsko občino, pa tudi z bolj oddaljeno miljsko.

Župan Pisani je napovedal, kako bo v prihodnje delovala njegova občinska uprava: »Skušali bomo odbržati raven uslug, ki jih nudimo našim občanom, saj nas dolgoletna izkušnja uči, da je ta pot pravilna.«

Repentabor bo, torej, še naprej ostal Repentabor. Tako se je za najmanjšo občino v tržaški pokrajini v tej italijanski poletni upravnici komediji vse lepo srečno končalo.

Mnogo hrupa za nič, bi zapisal Shakespeare ...

M.K.

ZGONIK - Pred županstvom v petek, 2. septembra

Koncert za mir

Po dvigu zastave bodo nastopile 4 glasbene skupine - Že jutri srečanje v Saležu o združenju Libera

Utrinek z včerajšnje predstavitve koncerta na sedežu tržaške pokrajine

KROMA

V Zgoniku bo v **petek, 2. septembra**, od 19. ure dalje že sedmič zapored zaživel *Koncert za mir*, ki ga ob domači Občini Zgonik prirejajo mladi občani oz. člani KD Rdeča zvezda s podporo Omizja za mir FJK in pokroviteljstvom tržaške in goriške pokrajine, občin Trst, Dolina, Milje in Repentabor, dveh goriških občin - Doberdob in Sovodnje, osmih slovenskih občin - Sežana, Komen, Miren-Kostanjevica, Hrpelje-Kozina, Divača, Piran, Izola in Ilirska Bistrica ter hrvaških Buje in Novigrad. Koncert je že skorajda vsakoletna poletna tradicija, s katero želijo mladi potrditi željo po miru, solidarnosti in bratstvu.

Včeraj so koncert predstavili na sedežu tržaške pokrajine, kjer se je odbornica Roberta Tarlao, ki je pristojna za mladinska vprašanja, za politike miru in zakonitosti, zaustavila pri svetli vrednoti miru, ki jo širi in spodbuja koncert. S klegico, zgoniško odbornico za kulturo Monico Hrovatin sta si bili edini, da gre za hvalevredno zamisel, ki se je porodila med mladimi. »*Pobuda je nedvomno tudi vzgojni moment, saj se mladi lahko naučijo, kako se priredi tak dogodek, koliko truda je potrebnega in kako se naveže stike z ostalimi združenji,*« je ocenila Hrovatinova. Zbrane prispevke bodo mla-

di namenili združenju Libera, ki se bori proti mafijam in za vrednote zakonitosti. V imenu mladih je nato Štefan Jazbec povedal, da je organizacija koncerta tudi trenutek druženja in sodelovanja. S pripravami so začeli že junija, v zadnjem času pa se je začetni četverici pridružilo še petkrat toliko mladih.

Na prireditvenem prostoru pred zgoniškim županstvom bo - kot je že tradicija - najprej zaplapolala zastava miru, takoj zatem pa se bodo na odru predstavile slovenske in italijanske glasbene zasedbe, ki jih je posebej predstavil Jakob Pernarčič. Prvi bo nastopil kantavtor Gallius, sledila bo slovensko-italijanska zasedba Coloured Sweat, za njimi pa še Etno Partizani, ki bodo postregli z ljudskimi motivi iz slovenske, makedonske in bosanske glasbene zakladnice. Kot zadnja se bo predstavila tržaška reggae skupina Gimma Spliffa, medtem ko so Radio Waves zaradi bolezni nastop odpovedali.

Opozoriti velja še na srečanje, ki bo že **jutri ob 20.30 v prostorih KD Rdeča zvezda v Saležu**, kjer bodo predstavili združenja Libera in pobudo *E tu ... da che parte stai?* oz. *Kaj pa ti ... Na kateri strani si?* Na večeru bodo predvajali dokumentarce, predvidena pa je tudi debata. (sas)

MIROVNIŠTVO - Jutri ob 16.30 na Pokrajini Srečanje z evroposlancema Vajglom in Serracchianijevo

Prireja ga Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci

K tradicionalnemu pohodu za mir od Perugia do Assisja, ki bo 25. septembra, je pristopil tudi tržaški Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, ki v okviru priprav na ta dogodek prireja jutri v sodelovanju s Pokrajino Trst srečanje z evropskima poslancema iz Slovenije in Italije Ivom Vajglom in Deboro Serracchiani, ki bo ob 16.30 v dvorani tržaškega pokrajinskega sveta.

Razlog za organizacijo srečanja s poslancema je v različnih stališčih slovenske in italijanske vlade v zvezi z izraelsko-palestinsko krizo, pa tudi v hudi situaciji glede vojne v Afganistanu in drugih predelih sveta, kar po prepričanju odbora Danilo Dolci zahteva avtonomen poseg civilne družbe s ciljem preprečevanja in omiljenja sporov. S tem v zvezi se pri odboru zavzemajo za ustanovitev t.i. evropskih civilnih mirovnih korpusov, ki si jih je med vojno na Bal-

kanu zamislil pokojni evropski poslanec Zelenih Alexander Langer.

O tem bo govor na jutrišnjem srečanju, na katerem se bo razpravljalo tudi o predlogu Vajgla in italijanskega evroposlancina Pina Arlacchija, da bi Nobelovo nagrado za mir podelili združenju Emergency Gina Strade za človekoljubno delovanje v Afganistanu. Doslej je predlog v spletni skupnosti facebook podprlo približno 150.000 ljudi, opozarjajo pri Odboru za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, kjer tudi zbirajo prijave za pohod za mir od Perugia do Assisja: prijavitelj se je mogoče na sedežu odbora v Ul. Valdirivo 30 med 17. in 19. uro oz. s klicem na številko mobilnega telefona 338-2118453 (vpisnina za študente znaša deset evrov). Tržaški udeleženci bodo odpotovali z avtobusom z Oberdankovega trga 24. septembra ob 23. uri, v Trst pa se bodo vrnili 25. septembra v poznih večernih urah.

CARMA - Delavci Trenitalia jim bo izplačala dve plači

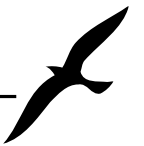
Zasesti so morali železniško progo, za več ur odrezati Trst od sveta in prisiliti na desetine potnikov na večurno čakanje sredi pasje avgustovske vročine. Naposled pa jim je le uspelo premakniti položaj z mrtve točke: sedaj že bivše delavce podjetja Carma je zaposlilo novo podjetje. Vsi so ostali na svojem delovnem mestu in vsakodnevno čistijo postaje in vlake. Končno pa bodo prejeli tudi junjsko in julijsko plačo.

Kot nam je povedal sindikalni predstavnik Bruno Cossetto, je družba Trenitalia na včerajšnjem sestanku na tržaški prefekturi vsaj delno sprejela zahteve delavcev: še ta teden jim bo izplačala junjsko plačo, do konca septembra tudi julijsko.

»Ne vemo pa še, ali bo družba Trenitalia sprejela tudi našo zahtevo po prevzemu ostalih postavk, ki so bile v pristojnosti podjetja Carma, to je, da bi delavcem izplačala neizrabljen letni dopust, tako imenovano štirinajsto plačo in odpravnino. Počakali bomo še nekaj dni, v primeru, da bo odgovor negativen, pa bomo začeli s tožbami.«

Cossetto je bil nad potekom pogajanja le zmerno zadovoljen. »Protest delavcev je nedvomno odobril nekatere sadove, a povzročil tudi nekaj nevšečnosti. Policija je vse delavce podjetja Carma, ki so 18. avgusta sedli na razbellejane tračnice, prijavila sodstvu. Zahteve delavcev so bile upravičene, posledice pa bodo spet padle na njihova ramena. Poleg tega je žal prišlo tudi do žalostnega dogodka, saj je nek delavec poskusil samomor. Težave na delovnem mestu imajo lahko žal tudi take posledice ...«

Zdravstveno stanje nesrečnega delavca naj bi se izboljševalo, čeprav ostaja v umetni farmakološki komi. »Pot bo še dolga, a zdravniki pravijo, da se mu je zgodil čudež: kljub temu, da je skočil s šestega nadstropja, ni utrpel nobene notranje poškodbe.« (pd)

POGOVOR - Predvidevanje tržaškega finančnega posrednika in izvedenca Paola Di Tore

Kriza? Najmanj do leta 2016!

*Začetek sedanje gospodarske krize že leta 2000 - Primerjave s preteklostjo - Cikličnost kriz
Konec jeseni ali v začetku prihodnjega leta spet padec - 16 do 20 let potrebnih za izhod iz krize*

Gospodarska kriza? Trajala naj bi najmanj vse tja do leta 2016, napoveduje Paolo Di Tora, izvedenec za gospodarsko-finančne zadeve. Do maja je sedel v tržaškem občinskem svetu: izvoljen v drugem mandatu na listi Forza Italia je po političnih praskah z duom Camber&Camber kaj kmalu presedlal v mešano skupino. Nič čudnega, da ni na pomladnih upravnih volitvah spet kandidiral. Tako se sedaj popolnoma predaja svojemu poklicu: z bratom Pietrom vodita poslovalnico za finančno svetovanje.

Di Tora se dobro spozna na napovedi. Do decimalke točno (51% : 49%) je že oktobra 2005 napovedal Dipiazzovo zmago na občinskih volitvah aprila 2006. Sam pravi, da ni kak finančni guru, le že leta vsakodnevno sledi finančnim in borznim trgom, primerja sedanje premike s tistimi iz preteklosti, išče informacije na svetovnem spletu, analizira brane podatke, preverja grafikone in nato potegne črto pod vsem zbranim gradivom.

Ko je bil še občinski svetnik, je na ponedeljkovih večernih sejah prek prenosnega računalnika instant-sledil dogajanju na ameriški borzi. Ob dvaindvajsetih, uri ko Wall Street zapre svoja vrata, je pogledal na ekran; če se je dan izteklo po pričakovanjih, se je namuznil, in zaprl računalnik.

Marca letos sta ga dva občinska svetnika iz vrst takratne desnosredinske večine povprašala, kam naj investirata svoje prihranke. »Teso jih obdržita,« jima je svetoval. Po burnih avgustovskih dogodkih na borzah sta se mu zahvalila ...

Urad v Ul. Cherubini je plakataran z vsakovrstnimi, laiku nerazumljivimi grafi. Drugi čakajo na pisalni mizi, da jih izvedenec pojasni.

»Krize? Te so povsem neizbežne,« pravi Di Tora. »Od prve velike krize nizozemskih tulipanov leta 1937, ko je stal

Tržaški finančni izvedenec Paolo Di Tora

FOTO: MARJAN KEMPERLE

tom 1929 se graf vzpenja, nato se črta prelomi, nizko pade in si šele po več kot desetih letih »opomore«. Podobno se kaže graf po drugi svetovni vojni. V petdesetih letih se do leta 1966/67 vzpenja, nato postane v sedemdesetih letih (naftna kriza) položen, vse do leta 1982. Po 16 letih krize se začne ponovno vzpenjati, 18 let se vzpenja, dokler se leta 2000 ne ustavi in postane spet položen. »Vidite, sedanja kriza se je dejansko začela leta 2000. Takrat je bil konec rasti iz devetdesetih let. Odtlej bo potrebno spet kakih 16 do 20 let, preden bomo dočakali novo obdobje gospodarske rasti,« napoveduje Di Tora.

Drugi, aktualni pokazatelj je rast državnih dolgov. »Italija do leta 1970 ni bila zadolžena, nato je začel njen dolg skokovito naraščati in je v pičlih štiridesetih letih presegel 1.500 milijard evrov. *I nodi prima o poi vengono al pettine*,« je pregovorno nakazal izvor italijanske krize in ponudil v pogled graf, na katerem je krivulja italijanskega dolga zadnjih štirih desetletij primerljiva peklenskemu vzponu na Zoncolan.

Kratkoročne napovedi?

»Na podlagi doslej razpoložljivih informacij in podatkov je v prihodnjih dveh, treh mesecih pričakovati porast borznih indeksov. Borze naj bi tako pridobile

Kje tičijo vzroki sedanje krize?

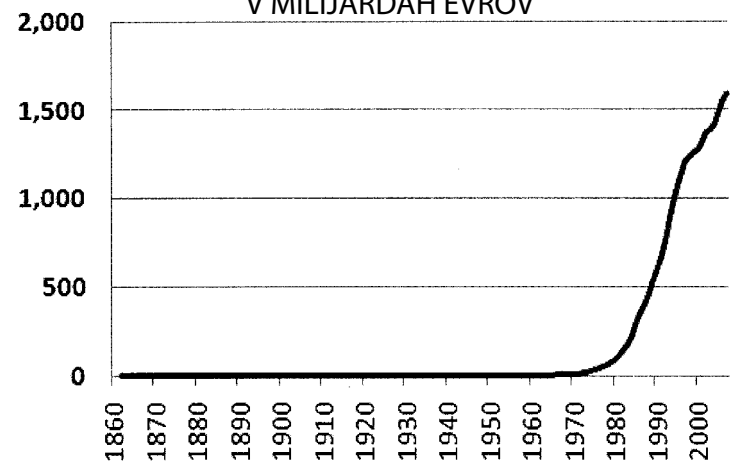
Di Tora je prepričan: »V dolgem obdobju blagostanja pred letom 2000. Takrat je prišlo do tako imenovanega balona spletne tehnologije. Treba ga je bilo "pozdraviti", za zdravilo so si izmislili nove finančne recepte, kot so na primer bila posojila sub-prime. Vsako zdravilo pa ima - kot pri človeku, tudi v finančnem svetu - tudi svoje postranske učinke. Banke so dajale posojila, kar pa je privedlo do njihove krize oktobra 2008. Države so posegle, da so rešile banke, pri tem pa so se zadolžile, državni dolg je postal nevzdržen, tako smo prispeli do sedanje krize. Potrebno bo torej novo zdravilo.«

Taki pogoji so prava mana za špekulacijo. »A špekulacija je vedno ob-

tu dejavniki, močnejši od samih držav. Vem za imena določenih organizacij in ljudi - bogatašev, ki manevrirajo z milijardami in milijardami dolarjev.«

Di Tora jih je nekaj omenil: »Med bankami gotovo Goldman Sachs, to je že obče znano. A ni samo Goldman Sachs. Leta 1992 je madžarski multimilijarder George Soros spravljal na kolega angleški funt. Bral sem, da naj bi se sedaj umaknil iz gospodarske arene. Marc Faber je sedaj eden velikih investorjev. Pred osmimi meseci je pozval investitorje, naj investirajo v zlato in srebro. Ali ste videli, koliko je poskočila cena zlata? Nadalje: Mark Mobius, ki investira pretežno na "novih" tržiščih, je marca posvaril, da je nova kriza neizbežna.«

ITALIJANSKI JAVNI DOLG V MILIJARDAH EVROV

stajala in bo še nadalje obstajala,« opozarja Di Tora, ter ponuja v premislek opomin nekdanjega predsednika ameriške Federal reserve Alana Greenspana. »Konec 2009 je opozoril, da krize ni konec in da bodo krize, tako ali drugače vedno lebdele nad gospodarstvom, kajti lakomnost je sestavni del človeške narave.«

Kdo pa špekulira?

»Tu vstopamo v svet, ki je mnogo večji od nas "smrtnikov".« Odgovor Paola Di Tore se bistveno ne razlikuje od odgovora, ki ga je na podobno vprašanje v začetku avgusta dal direktor Združene Kraške banke Aleksander Podobnik: »Meni tega gotovo ne bodo povedali ...«

»Ta kriza je pokazala, kako šibke so države in njihovi upravitelji. Če lahko države tako zlahka zaidejo v krizo, pomeni, da obstajajo v gospodarskem sve-

Tržaški finančni posrednik je postal maja pozoren na šibkost italijanskih državnih obveznic: »Na spletu sem pred tremi meseci izbrskal nekaj ameriških investicijskih skladov, ki so "stavili" na krizo italijanskih obveznic. Že takrat so napovedovali italijansko avgustovsko katastrofo.«

Kaj torej storiti v tako zapleteni, lebdéči situaciji?

Di Tora priporoča: »V dneh največje panike kupiti vse, kar je mogoče. To je kot kupovanje za časa razprodaj. Takrat so cene najnižje. Takrat se splača kupiti, in nato čez čas prodati po višji ceni ter s tem nekaj zaslužiti, kakih 8-10 odstotkov ali lahko še več. To kratkoročno.«

Dolgoročno pa: »Obdržati to, kar imaš, in počakati na boljše čase.«

Tja do leta 2016 ...

Marjan Kemperle

tulipanov gomolj 3 tisoč forintov, to je kot deset letnih plač nizozemskih obrtnikov (!), se jih je zvrstilo nič koliko. Tista iz leta 1929 je bila najhujša, izzvala je pravo gospodarsko depresijo. »Poloma banke Lehman brothers oktobra 2008 in kriza, ki mu je sledila do marca 2009, sploh ni mogoče primerjati z Veliko krizo, saj ni imela na gospodarstvo tako močnega učinka,« trdi Di Tora in pokaže na graf poslovanja Daw Jones od leta 1900 do 2011. Padec leta 1929 je najbolj izrazit.

Graf je stopničast. Iz njega Di Tora »bere« cikličnost gospodarske rasti in kriz. Vzpon pomeni rast, nihanje s večjimi ali manjšimi padci in nato takojšnjimi prav tako velikimi zaznavnimi vzponi, ki pa v letih tvorijo skoraj vodoravno ravnicu, pomeni obdobje krize. Pred le-

Od kod to njegovo prepričanje?

»Cikličnost kriz je le eden od številnih pokazateljev. Le-teh pa je nič koliko. Nekateri so uporabni za kratkoročno obdobje, drugi za srednje in dolgoročno.«

Eden od kratkoročnih pokazateljev je indeks, tehnično imenovan Vix. Ta meri stopnjo bojazni (investitorjev). Kako? Na podlagi zelo zapletenih računalniško obdelanih programov. Primerjava z borznim trgovanjem je presenetljiva. V času, ko je indeks bojazni (a pravijo mu tudi panika) visok, borza pada. Čim se indeks bojazni ublaži, borza raste. Februarja in marca letos je indeks Vix padel, takrat je borza poskočila, vse do začetka maja, (»...umora Bin Ladna,« pojasni Di Tora), ko je dosegel indeks bojazni eno svojih najnižjih točk zadnjih let.

mno go tega, kar so izgubile avgusta. Sedanja kriza pa je bila le predjed druge, večje krize, ki naj bi zajela borze ali kasno jeseni ali v začetku prihodnjega leta. Ta kriza sicer naj bi ne dosegla tako kritične točke, kot je bil 9. marec 2009, ko je borza z minus 56-odstotnem padcem v nekaj tednih dosegla najnižjo raven po stečaju Lehman brothers, bo pa še nadalje upočasnila gospodarstvo,« pojasnjuje Di Tora.

Tehnično: 9. marca 2009 je indeks S&P 500 (tisti, ki jemlje v pošte 500 največjih ameriških podjetij) padel do 676 točk. Ob sedanji avgustovski krizi je zdrknil s 1.350 točk na nekaj več kot 1.100 točk, a si je že »opomogel« in pridobil skoraj sto točk. Po napovedi Di Tore naj bi jeseni ali v začetku prihodnjega leta spet skokovito padel na raven okrog 850 točk.

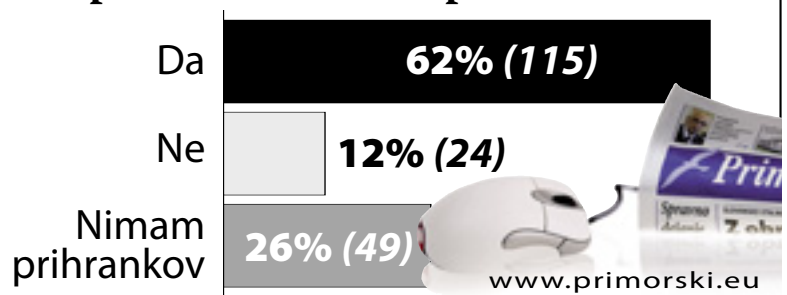
ANKETA - Spletni Primorski dnevnik

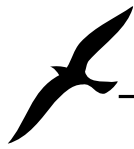
Kriza bo prizadela tudi prihranke občanov

Svetovna ekonomsko-finančna kriza, ki ji žal še ni videti konca, bo prizadela tudi prihranke občanov. To izhaja iz ankete spletnega Primorskega dnevnika, v kateri je 62 odst. sodelujočih prepričano, da bo kriza prizadela tudi prihranke. Le 12 odst. anketirancev meni, da krizna situacija ne bo prizadela prihrankov, kar 26 odst. pa pravi, da prihrankov sploh nima.

Rezultati te naše ankete so precej v sozvočju s podobnimi anketami, ki se v tem času pojavljajo na spletnih straneh v Italiji in Sloveniji. Ljudje so upravičeno zaskrbljeni nad usodo svojih prihrankov, ne v smislu, da jim jih bo država »pobrala«, temveč, da bo teh prihrankov zaradi krize vedno manj. Več stroškov za vsakdanje življenje in manj možnosti za varčevanje.

Mislite, da bo svetovna finančna kriza prizadela tudi vaše prihranke?

SV. IVAN - Muslimanski praznik na Stadionu 1. maja

Praznična molitev ob koncu mesečnega posta

Konec ramadana - Odpoved hrani in pijači, kajenju in spolnemu občevanju - Po molitvi sladka pojedina

Verniki med molitvijo v dvorani Pavlečič ...

KROMA

... in na sladki pojedini v spodnjih prostorih

KROMA

Leseni pod dvorane Bojana Pavlečiča na Stadionu 1. maja je bil včeraj dopoldne prekrit s preprogami. Okrog 9. ure so se začeli zbirati prvi verniki, ki so tako kot lani v svetoivanskem športnem objektu svečano praznovali konec ramadana, devetega svetega postnega meseca, v katerem se morajo muslimani 30 dni, od sončnega vzhoda do sončnega zatona, odpovedati hrani in pijači pa tudi kajenju in spolnemu občevanju. Moški so se posedli spredaj, ženske in otroci pa so se zadržali na koncu dvorane; najmlajši v pisanih prazničnih oblekah so se glasno podili sem in tja dokler ni zadonel prvi Alah-o-akbar oz. geslo bog je velik.

Spoštljivo sporočilo

Kakih petsto vernikov - Izraelcev, Senegalcov, Pakistancev, Bosancev, Sudancev, Tunizijcev in Albancev - je sledilo svečani jutranji molitvi in pridigi imama Bakerja Tamimija. Najprej v arabščini, nato pa še v italijanščini, saj morajo vsi razumeti božjo besedo. Sporočilo je bilo zgledno - vernike je vabilo k spoštovanju drug drugega. »Post nas je naučil, da moramo lepo ravnati s svojimi bližnjimi, tako s sorodniki kot z našimi someščani,« je povedal imam in jih posvaril, naj ne bodo kot Penelopa, ki je podnevi tkala, ponoči pa delo podirala. V postnem času so namreč naredili veliko dobrih dejanj, ki jih ne gre skozi leto pozabiti: srce se

je v tem mesecu omehčalo in vera se še tesneje zakoreninila v vsakega, ki se je z molitvijo še bolj približal Alahu. »*Ramadan nas uči bratstvo, potrpljenje, požrtovalnost, žrtvovanje, odpuščanje in seveda spoštovanje bližnjega ne glede na njegovo veroizpoved. Ljudi lahko sodi namreč le Alah.*« Imam je vernike pozval, naj ne pozabijo, da so muslimani, čeprav ne živijo več v svoji domovini; muslimani so namreč dobrosrčni ljudje in morajo vzdrževati dobre sosedske odnose. »*Alah nas je ustvaril različne - moške in ženske, ljudstva in narode, da bi se lahko spoznali in ne sovražili.*«

Zbrane na prazniku so na koncu pozdravili še predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat ter predstavniki

različnih veroizpovedi - od katoliške, mimo baptistične celo do tibetanske.

Okrepčilna pojedina

Prerok je rekel, da mora 30-dnevne-mu postu slediti praznik pod odprtim nebom. Na pogrnjenih mizah (tudi te so bile striktno ločene po spolu) so kraljevale vsakovrstne sladice in brezalkoholne pijače. »Po pojedini se vsak lahko preda brezdelju. Večina jih izkoristi dan za izlet, obisk sorodnikov in prijateljev ali za ogled filma v kinu. Vreme je danes idealno, pa tudi prevroče ni,« nam je pred odhodom še zaupal predsednik tržaškega islamskega centra, Palestinec Saleh Igbaria. (sas)

UMOR NA GRETI - V Kalabriji potrdili pripor za Giuseppeja Consoleja

Okoliščine zločina še skrivnostne

Giovanni Novacco je štiri ure pred smrtjo telefoniral domov - Dva osumljenca, dve obrambni strategiji - Kdo je imel vodilno vlogo?

Tudi Giuseppe Console ostaja v priporu, tako kot drugi domnevni mučitelj in morilec v stanovanju na Greti Alessandro Cavalli. Sodnik za predhodne preiskave iz Paole pri Cosenzi, kamor se je 23-letni Console zatekel po umoru, je sprejel zahtevo tožilstva. Medtem ko je Cavalli v ponedeljek molčal, je Console, ki ima v Kalabriji sorodnike, včeraj odgovarjal na vprašanja in vsaj delno priznal, da je sodeloval pri zločinu. Oba sta osumljena umora v obtežilnih okoliščinah. V primeru naklepnega umora tvegata dosmrtno kazen, ki se s predvidenimi »popusti« običajno skrajša do nekaj čez dvajset let zapor.

Cavalli in Console imata različna odvetnika in njuni obrambni strategiji se bosta bržkone razlikovali. Po neuradnih informacijah naj bi se eden od drugega že nekoliko ogradila. Sprva je kazalo, da bo oba zagovarjala tržaška odvetnica Maria Genovese, zdaj pa ima Console drugega za-

stopnika. V prihodnjih dneh, tednih in mesecih bo jasno, ali je vez med prijateljskima in domnevnima zločincema še vedno trdna, kakor v časih skupnega pohajkovanja po Rojanu in okolici.

Vsekakor pa ne bo enostavno oceniti, kdo je imel pri izvajanju srhljivega zločina poglavito vlogo. Spočetka je bila največja pozornost usmerjena v mladega Consoleja - neprikritega oboževalca mafije, dominantnega in predrznega vodjo skupine mladih nasilnežev, »rojanskega Riino« (poštna policija je včeraj umaknila njegov profil s facebooka). Toda sploh ni rečeno, da mu je na prvi pogled krhki Cavalli v tem primeru le ubogljivo stal ob strani. Morda je imel vlogo zveste desne roke, ali pa je bil ravno on najbolj krvoločni v dvojici. Na ponedeljkovem zaslišanju v zaporu ni kazal vidnejših znakov krhkosti, sodniku se je predstavil z nasmeškom.

Odvetnica Maria Genovese je potrdila, da z njo sodeluje tudi psiholog Aldo Raul

Becce, ki je v teh dneh v tržaškem zaporu dvakrat obiskal Alessandra Cavallija. Odvetnica je razložila, da je poseg psihologa v podobnih primerih koristen. Strokovnjak skuša v prvi vrsti ugotoviti, ali je pripornik zmožen kljubovati pritiskom in na splošno preverja njegovo prisrčnost.

Za domneve o Cavallijevi morebitni nepristevnosti na dan zločina pa je še daleč prezgodaj. 34-letnik, ki ima korenine v Križu in Trstu, je imel težko otroštvo, kot polnoletnik pa je zašel v družbe dvomljivega slovesa. Družil se je z mladimi skrajnimi desničarji, v zadnjih letih je prijateljeval s skupinicco rojanskih pretepačev. Preko socialnih služb je kot 67-odstotni invalid delal v raznih zadruožah, službe naj bi mu sledile tudi zaradi prekomernega uživanja alkohola, niso pa ga »uvrščale« med duševne bolnike. Preiskovalci medtem zavračajo domnevo, da sta bila osumljenca v četrtek in petek - mučenje z nožem in drugimi predmeti naj bi trajalo od deset do dvanajst ur, do politja z bencinom in zažiga še živega mučenca - pod vplivom drog. Console je aktiven boksar, obseden je z zdravjem in uživanje mamil odklanja.

Pokojni 23-letni Rojčan Giovanni Novacco je bil uslužbenec bencinskega servisa in pred kratkim kandidat na lepotnem tekmovanju Mister Topolini. Znanci ga opisujejo kot zelo nežnega in nenasilnega mladeniča odprtega značaja, ki je bil pripravljen pomagati prijateljem, zaradi tega je imel tudi manjše težave s pravico. Kaže, da je tudi v tem primeru priskočil na pomoč dragi osebi, ki se je znašla v stiski, tokrat pa je svoja prizadevanja plačal z nepojmljivimi mukami in grozno smrtjo. Consoleja je hotel prepričati, naj pusti pri miru svojo komaj dvajsetletno bivšo ženo in njenega novega partnerja, 21-letnega Giuseppeja Sommo. Dekle je Consoleja namreč nekajkrat prijavilo zaradi groženj, karabinjerji pa so njegovo stanovanje preiskali le teden dni pred umorom na Greti.

Namestnik vodje tržaškega mobilnega oddelka policije Leonardo Boido je zatrdil, da

Giuseppe Console in Alessandro Cavalli

informacija o morebitni prisotnosti neke četrte osebe v stanovanju nima nobene osnove, saj gre za »izmišljotine novinarjev«. Po njegovih besedah naj bi osumljenca prejšnji četrtek prepričala Novacca, naj jima iz Rojana sledi do Grete, v zapuščeno stanovanje v zadnjem nadstropju Ulice Gemiti 5 naj bi žrtev prišla z lastnimi nogami. Četrtkovo dogajanje ostaja vsekakor precej zavito v skrivnost in nove podrobnosti to skrivnost še poglabljajo. Včeraj se je izkazalo, da je Novacco ob 20. uri telefoniral domov in sporočil materi, da ne bo prišel na večerjo. Dvojica naj bi ga ugrabila že okrog 13. ali 14. ure. Morda je bil telefonski klic vsiljen in nadzorovan, čeprav namen ni jasen. Ali pa je nasilje izbruhnilo šele zvečer, največ štiri ure pred smrtjo, do katere naj bi prišlo nekaj po polnoči.

Aljoša Fonda

Policista v petek pred zapuščenim stanovanjskim blokom v Ulici Gemoni 5

KROMA

Danes še zadnji dogodek niza Muzeji zvečer

V palači Gopčević se danes zaključuje niz kulturnih dogodkov Muzeji zvečer, ki ga Občina Trst prireja v sodelovanju z nekaterimi partnerji. Zaključni koncert bodo izoblikovali člani glasbene skupine Bandorkestra, ki jo vodi Marco Castelli in je požela že več uspehov tudi na televizijskih ekranih (Ballarò) in radijskih valovih (Caterpillar, Fahrenheit). Pričetek ob 21. uri, že ob 20.30 pa bodo v muzeju predvajali film In the Bleak Midwinter (Sredi ledene zime), ki ga je leta 1995 posnel Kenneth Branagh. Tudi nocoj pa so predvidena brezplačna strokovna vodstva in razne umetniške performanse.

Skupaj pod istim nebom

Na Trgu sv. Antona in Ponterošu se tudi danes in vse do nedelje nadaljujejo prireditve v okviru večletne tržnice »Sottolostessocielo« (Pod istim nebom). Ob približno 60 kioskih na 1.200 kv. metrih ob kanalu, kjer ponujajo etnično hrano, obrtniške izdelke in druge zanimivosti z vseh celin, bodo v popoldanskih in večernih urah tudi nekateri kulturni dogodki. Ob 17. uri bodo na pobudo združenja afriških žensk na Ponterošu pripovedovali afriško pravljico, na voljo bo tudi animacija za otroke. Sledil bo nastop dj-a Stonerja (18.30), ob 21. uri pa bo mojster tanga Pablo Furioso nastopil v spektaklu Il giro del tango in ottanta mondi.

Na Padričah razstrelili bombo

Pirotehniko deželne policije so včeraj razstrelili bombo, ki jo je zasebnik našel na svojem terenu na Padričah (v bližini znanstveno-raziskovalnega središča Area). Bomba je bila na terenu skoraj sedemdeset let, saj spada med orožje, ki so ga med drugo svetovno vojno uporabljali angleški vojaki.

Ležali so na gredicah ... brez dovoljenja za bivanje

Tržaški mestni redarji so med rednim kontroliranjem grča sv. Justa, naleteli na tri mladeniče, ki so ležali sredi gredic. Vsem trem so naložili globo zaradi nedovoljenega teptanja javnega zelenja, dvema pa so izdali nalogo za izgon iz države, saj nista imela dovoljenja za bivanje v Italiji. Vsi trije so moldavski državljani, stari pa so od 18 do 24 let.

Brez dovoljenja zapustil hišni pripor

V hišnem priporu bi moral ostati do julija 2012, saj ga je sodnik obsodil na 18 mesecev pripora zaradi sodelovanja pri kraji. 23-letni romunski državljani A. F. V. pa je kupil avtobusno vozovnico za Romunijo, sedel na avtobus in se odpeljal domovini na proti. Tržaška policija mu je prekrizala načrte na mejnem prehodu pri Fernetičih, kjer občasno pregleduje potnike avtomobilov in avtobusov. Namesto hišnega pripora ga je pričakal koronejski zapor.

Mercedes je po mestu peljal s hitrostjo 135 km/h!

Mestni redarji so tudi prejšnji vikend opravili več kontrol z laserjem, s katerim preverjajo hitrost posameznih vozil. Zabeležili so več prekrškov, najhujšega v Ulici Carnaro. Šofer mercedesa je vozil s hitrostjo 135 km/h, čeprav je bila dovoljena hitrost le 50 km/h. Redarji so mu ukazali, naj ustavi, češar pa šofer ni storil. Domov bo zato v prihodnjih dneh prejel globo v višini 779€, njegovemu voznikemu dovoljenju bodo odvzeli 10 točk, grozi mu začasen odvzem voznškega dovoljenja (od 6 do 12 mesecev), prefekt pa bo odločal tudi o kazni, ki ga bo doletela, ker ni ustavil avtomobila.

Popravek

Na včerajšnji dvojni barvni strani o Kraški ohceti smo avtorstvo fotografij pomotoma pripisali samo Davorinu Križmančiču, ki je tudi letos, kot že vrsto let, ovekovčil številne trenutne ohceti, nedeljski posnetki pa so tokrat tudi iz fotoaparata Damjana Balbija.

GRAD SV. JUSTA - V okviru poletnega niza »SerEstate«

Sabina Guzzanti bičala zablude italijanske politike in družbe

Privoščila si je Viteza iz Arcoreja in celo vrsto drugih tragikomičnih likov

Kritično-satiričen prikaz obnašanja in delovanja predsednika vlade, politikov iz obeh taborov ter širše italijanske javnosti, ki se uspava ob gledanju mnogih neumnih televizijskih sporedov, v katerih vsi vseprek kričijo. O teh in drugih podobnih vsebinah je tekla beseda v predstavi "Si! Si! Si! Oh, si.", ki jo je Sabina Guzzanti v petek zvečer uprizorila pred številnim občinstvom na dvorišču tržaškega gradu. Monolog, s katerim avtorica ta čas nastopa širom po državi, je sodil v sklop prireditve z naslovom »SerEstate.«

Rimska igralka se je v svojem dve uri trajajočem (brez prekinitve!) nastopu zaustavila pri oceni italijanske politike in družbe, ki ju je v minulih dveh desetletjih zaznamoval Vitez iz Arcoreja. Uvodoma se je obregnila ob dejstvo, da mnogi Italijani ure in ure čepijo pred televizijskimi zasloni ob gledanju programov kot je tisti De Filippijeve, v katerih je zasebnost posameznikov potrošniško blago, ki ga nudijo širši javnosti. Dalje je spregovorila o tem, kako je v drugi polovici 80ih let v Arcoreju spoznala patetičnega televizijskega producenta, ki je manipuliral z ljudmi. O politikih je menila, da se nadvse dobro počutijo, ko pošljejo v parlament prostitutke, a hkrati spomnila, da sicer pogrša odsotnost Moane Pozzi. Guzzantijeva je mnenja, da je Italija danes precej podobna tisti iz druge polovice 40ih let prejšnjega stoletja, ko se je po fašističnem obdobju začelo postavljati temelje republiki: po zatonu Berlusconi bo televizija morala spet prevzeti kulturno-izobraževalno vlogo, ki jo je imela pred 50 in več leti, je sklenila.

Sabina Guzzanti je s svojo pikro satiro navdušila občinstvo na tržaškem gradu

V satiričnem pregledu značajskih in drugih hib ter sloga glavnih akterjev, ki delujejo na vsedravnem družbeno-političnem prizorišču, si je rimska avtorica zelo prepričljivo privoščila novinarje Lucio Annunziato, osladnega Bruna Vespo in Palombellijevo; res edinstvena je vsekakor bila pri posnemanju Valerie Marini.

Prek uprizoritve raznih likov se je zaustavila pri orisu miselnosti in »vrednot« ameriške družbe ter se pri tem vprašala, ali ima smisel, da svet sledi Ameriki. Dalje je opozorila na novice, o katerih mediji slabo ali sploh ne

poročajo ter zarisala »etično podobo« Andreottija, o katerem razsodba pravi, da je leta 1980 izstopil iz mafijske družbe (»Je lažje od prekinitve pogodbe s Timom?«) in Gellija, ki je imel svojo pisarno v isti palači, kjer so za časa argentinske diktature trpinčili ljudi...

Na odru se je igralka dejansko izkazala pri uporabi različnih interpretacijskih registrov. V drugem delu nastopa je s pomočjo video prispevka na domiselni način obelodanila ljubezen in strast, ki jo mlada Neapeljčanka goji do predsednika vlade: četudi ji je ta povzročil mnogo neprijetnosti in težav, se ona od njega pač ne more ločiti, ker ga – enostavno – ljubi. V končnici svojega odrskega izvajanja je bila Guzzantijeva kritična do veljakov opozicijske Demokratske stranke, »ki stalno mirijo duhove, tehtajo besede in brzdaajo svoje izjave v znamenju političnega bon tona.« Ko bi se ne pojavila Ruby, kateri je pravzaprav bil načrt DS?, je polemično vprašala. »Italijansko javnost – namesto, da bi jo v vseh teh letih vodili k izkazovanju ogorčenja, jeze in protesta ob vsakršni od številnih Berlusconijevih zlorab demokracije – so stalno uspavali in dejansko privadili na vsakodnevno sprejemanje najrazličnejšega tovrstnega nasilja,« je opozorila. Potrebna je sprememba v načinu razmišljanja. Vsekakor, s protestom študentov pred parlamentom, izidom krajevnih volitev in referendumom se po mnenju Guzzantije nekaj v državi le premika na bolje: »osvoboditev je pred nami,« pravi avtorica, ki jo je občinstvo ob koncu nagradilo z dolgim in bučnim aplavzom. (Mch)

LES - Predstavitev programa

Fotovoltaične naprave in za 7% cenejša voda

Predstavitev resolucij Levice, ekologije in svobode

KROMA

Svetniški skupini Levice, ekologije in svobode v tržaškem občinskem in pokrajinskem svetu bosta vložili resoluciji, v katerih pozivata levosredinski upravi na občini in pokrajini, naj na šolskih poslopih namestita fotovoltaične naprave. Te naj bi namestilo podjetje AcegasAps, ki je v Padovi že to storilo pred časom, kot je na nedavnem srečanju z izvoljenimi predstavniki LES-a potrdil njegov pooblaščen upravitelj Cesare Pillon.

Nadalje bodo svetniki Vendolinega gibanja predstavili resolucijo v bran zaposlenih v škedenjski železarni. V dokumen-

tu se zavzemajo za preosnovo industrijskega obrata, da bi tako sedanjih 500 zaposlenih ne izgubilo delovnih mest. V ta namen naj bi sklicali delovno omizje, na katerem naj bi se deželne, pokrajinske in občinske oblasti ter lastniki dogovorili, kako premostiti sedanje težko stanje, ne da bi oškodovali zaposlenih.

Svetniki LES-a so dokumenta predstavili na tiskovni konferenci na tržaški občini, ki se je udeležil tudi občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi. Naposled so napovedali še predstavitev resolucije za znižanje cene vode za 7 odstotkov.

BANI - Konec tedna na pobudo SKD Grad

Tradicionalni vaški praznik »mantejada«

Ko se poletje pričenja poslati v zraku zaznavajo prve jesenske sapice, se pri Banih s spominom vračajo v preteklost, o kateri so jim pripovedovali starejši vaščani, ki so se še spominjali drugačnih časov: velikega pomanjkanja a tudi pristnejših medčloveških odnosov v tistih v času že oddaljenih obdobjih.

Po poletnem premoru na posestvu pri Banih se je premožna družina Bidischini - Burstaller vračala v mesto, ob tej priložnosti pa so v vasi pripravili poslovlilno praznovanje z »mantejado«. Vaščanom se je zapisala v spomin zaradi spoštljivega medčloveškega odnosa, ki ga je ta družina imela do domačinov. Ohranjanje tega običaja v vasi pomeni za SKD Grad ohranjanje kulturne dediščine prihodnjim rodovom. Zato se vsako leto prvo nedeljo v septembru obnavlja to tradicionalno praznovanje - ali vaška šagra. Organizatorji so letos povabili k sodelovanju godbo na pihala Viktor Parma iz Trebč in folklorno skupino Kraški šopek iz Sežane, ki združuje člane z obeh strani meje, kot pravijo, v prizadevanju ohranjanja kulturne dediščine Krasa - pokrajine, ki je bila

dolga desetletja zaznamovana z delitvijo na dve državi.

Kot že rečeno, prireditve ohranjanja neko povezavo s preteklostjo in s koreninami te vasi; zato bo tudi letos »mantejada«, to je spreved narodnih noš (parterjev in parteric) po vasi. Spreved bosta spremljala godba na pihala Viktor Parma in folklorna skupina Kraški šopek. Ob povratku na vaški trg bo nastop godbe na pihala, nato bo zaplesala folklorna skupina iz Sežane. Ob spremljavi plesnega ansambla Souvenir se bo nato folklorna skupina s »parterji in partercami« zavrtela in uvedla ples tudi za ostale udeležence.

Kakor je že običaj, bo tudi letos poskrbljeno za popestritev prireditve z razstavo, tokrat z aromatično-terapevtskimi izdelki. Svoje dišeče zdravilne proizvode bodo razstavljali zeliščarka dr. Martina Malalan, Marisa in Claudio Dilli ter Paola Destro. Kot vsako leto, bo za dobro počutje poskrbljeno s poslasticami, ki jih znajo pripraviti marljive domačinke. 3. in 4. septembra se torej obeta pestra in zanimiva ponudba pri Banih. Prav lepo vabljeni. P.V.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 31. avgusta 2011

RAJKO

Sonce vzide ob 6.24 in zatone ob 19.46
- Dolžina dneva 13.22 - Luna vzide ob 9.28 in zatone ob 20.32

Jutri, ČETRTEK, 1. septembra 2011

TILEN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,3 stopinje C, zračni tlak 1010,9 mb raste, vlaga 50-odstotna, veter 16 km na uro, jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25,7 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 3. septembra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16 (040 364330), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998), Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5 (040 368647)

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Osmice

KMETIJA KOMAR ima v Logu osmico. Poleg vina nudi domač prašičji prigrizek in oljčno olje. Tel. št.: 040-380749. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Štolfovih, Salež št. 46. Nudimo domače dobrote. Tel. št. 040-229439.

OSMICO je v Borštu št. 57 odprl Zahar.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. 040-229164.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cerovljah št. 30. Tel. št.: 040-299435.

V MAVHINJAH 58/A je odprla osmico družina Pipan - Klarič. Toplo vabljeni! Tel. 040-2907049.

Primorski dnevnik

na iPadu

ipad@primorski.eu

Prenesi iz Applove spletne trgovine aplikacijo **Primorski** in imel boš dostop do vseh vsebin, objavljenih v dnevniku.

Listaj strani po iPadu enostavno in prijetno z grafično kakovostjo in učinkovitostjo tiskanega dnevnika, brskaj po arhivu in poišči članke, ki te zanimajo. Hkrati si lahko vedno seznanjen z zadnjimi novicami na naši spletni strani www.primorski.eu.

Aplikacija bo nekaj časa brezplačna.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.20, 20.10, 22.00 »Kung fu Panda - 2D«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Balkan Bazar«.

CINECITY - 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Bad teacher - Una cattiva maestra«; 16.20, 19.00, 21.40 »Lanterna verde - 3D«; 16.00, 16.30, 17.00, 18.00, 18.45, 19.15, 20.00, 21.00, 21.30, 22.00 »Kung Fu Panda 2«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Come ammazzare il capo e vivere felici«; 16.05, 18.05, 20.05 »I pinguini di Mr. Popper«; 22.05 »Hanna«.

FELLINI - 16.30 »I pinguini di Mr. Popper«; 18.00, 20.30, 22.20 »Fright night - Il vampiro della porta accanto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Le amiche della sposa«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Come ammazzare il capo... e vivere felici«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Detective Dee e il mistero della fiamma fantasma«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.30 »Pirati s Karibov: Z neznanimi tokovi«; 16.00, 18.10, 20.20 »Smrkci 3D«; 20.10 »Vzpon Planeta opic«; 17.00, 19.20, 21.40 »Zamenjava«.

KOPER - PLANET TUŠ 16.10 »Vzpon planeta opic«; 18.30, 21.00 »Zamenjava«; 20.40 »Zelena svetilka 3D«; 15.00, 16.00, 17.20, 18.20, 19.40 »Smrkci 3D (sinhr.)«; 15.40, 18.00, 20.20 »Smrkci (sinhr.)«; 16.20, 18.50, 21.20 »Kavboji in vesoljci«; 16.50, 19.00, 21.10 »Huda učiteljica«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »C'è chi dice no«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lanterna verde«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Kung fu Panda 2 - 3D«; Dvorana 3: 16.30, 22.15 »Professione assassino«; 18.15, 20.30 »Le regole della truffa«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Bad teacher - Una cattiva maestra«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Kung Fu Panda 2«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 22.15 »Lanterna verde - 3D«; Dvorana 3: 17.45, 19.45, 21.30 »Kung Fu Panda 2 - 3D«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.00 »Bad teacher - Una cattiva maestra«; Dvorana 5: 17.50, 20.00, 22.10 »Come ammazzare il capo... e vivere felici«.

Šolske vesti

DIZ JOŽEF STEFAN obvešča, da bodo preverjanja za dijake z odloženim ocenjevanjem še danes, 31. avgusta, po objavljenem razporedu. Prvi dan pouka bo v četrtek, 8. septembra, ob 8. uri.

DTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da bodo popravni izpiti za dijake z odloženim ocenjevanjem v dneh še danes, 31. avgusta. Razpored popravnih izpitov je objavljen na oglasni deski zavoda. Prvi

Loterija

30. avgusta 2011

Bari	24	38	90	31	60
Cagliari	12	19	79	39	53
Firenze	5	78	12	49	73
Genova	18	21	24	14	40
Milan	81	30	67	82	19
Neapelj	72	10	33	17	67
Palermo	13	62	24	16	22
Rim	85	9	37	52	45
Turin	77	43	27	16	72
Benetke	29	24	27	42	89
Nazionale	17	70	59	11	7

Super Enalotto

Št. 104

12	23	32	35	52	55	jolly	75
Nagradni sklad						2.583.405,64 €	
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						56.620.650,14 €	
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €	
10 dobitnikov s 5 točkami						38.751,09 €	
1.427 dobitnikov s 4 točkami						271,55 €	
48.145 dobitnikov s 3 točkami						16,09 €	

Superstar

51

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
7 dobitnikov s 4 točkami	27.155,00 €
187 dobitnikov s 3 točkami	1.609,00 €
2.964 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
20.216 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
43.205 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

dan pouka bo v četrtek, 8. septembra, ob 8. uri na ulici Weiss.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NA VRDELI obvešča, da bo prva seja enotnega zbora učnega osebja v četrtek, 1. septembra, ob 8.30 na sedežu v Ul. Caravaggio 4.

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda obvešča, da bo od 5. do 8. septembra potekala fotografsko-biološka delavnica »Poglej ptička!« s poudarkom na plazilcih, namenjena otrokom od 2. razreda dalje. Prijave in informacije do 2. septembra na tel.: 320-2717508 (Tanja); zscirilmeto@gmail.com.

RAVNATELJSTVO DRŽAVNEGA ZNANSTVENEGA LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo prvi dan pouka v ponedeljek, 12. septembra.

Čestitke

Draga NADJA in ALEKSIJ, draga BETTY in EVGEN, ob vašem srebrnem jubileju se z vami veselimo in ključemo še na mnoga, mnoga leta! Mateja, Betty in Gabrijel.

Izleti

IZLET v Piemont, Langhe, sabavske rezidence in Turin, od. 15. do 19. septembra: na razpolago zadnja dodatna mesta. Informacije in prijave na sedežu krožka Krut, ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN organizira društveni izlet v Idrijo v nedeljo, 4. septembra. Z vodičem si bomo ogledali mesto in grad ter muzejske zbirke na gradu. Po kosilu sprehod do Mejce, kjer sta Kamšt (največje vodno kolo v EU) in Scopolijev botanični vrt. Odhod ob 8. in povratek okrog 20. ure. Vpisovanje v trgovini Kosmina v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

SKD VIGRED organizira v četrtek, 8. septembra, izlet v Kekčevo deželo in v Vrbo. Prijave sprejemamo do nedelje, 4. septembra, na tel. št.: 040-200865 ali 380-3584580.

44. MOS V CELJU: Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) vabi v petek, 9. septembra, na tradicionalni izlet na 44. MOS - Mednarodni Obrtni Sejem v Celju. Avtobus bo odpotoval ob 7. uri izpred bara »G« na italijanski strani prehoda Fernetiči. Prijave zbira tajništvo SDGZ v Trstu na tel. št. 040-6724824/28 do torka, 6. septembra. Izletniki bodo obiskali tudi razstavi sten SDGZ. Po obisku sejma je predvidena večerja v znani pivnici v Domžalah.

Obvestila

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt še danes, 31. avgusta.

BAZOVICA 2011 - Odbor za proslavo bazoviških junakov obvešča, da bodo vaje združenih mešanih pevskih zborov danes, 31. avgusta, v ponedeljek, 5. in v sredo, 7. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Letošnja zborovodja bo Cinzia Sancin. Vabljeni.

50 LETNIKI OBČINE DOLINA bomo skupaj praznovati okroglo obletnico z avtobusnim izletom in kosilom v Radovljici, v soboto, 1. oktobra 2011. Prijave in informacije do 15. septembra 2011, na tel. št. 3488833730 (Paolo) ali 3334528269 (Viviana).

JOGA - SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo srečanje za stare tečajnike in začetnike danes, 31. avgusta, ob 20.30, v društveni dvorani. Vadbja joge v novi sezoni se bo začela v sredo, 7. septembra. Vabljeni.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo še danes, 31. avgusta, zaprta.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: danes, 31. avgusta: »Oblikujmo meduze«; »Barvane slamice«. Info na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

POKRAJINSKI URAD VZPI - ANPI, Ul. Crispi 3, bo še danes, 31. avgusta, zaprt. Tel. tajnica in fax bosta redno delovala na št.: 040-661088.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt od ponedeljka do petka med 9. in 14. uro.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z ZKB opravila analize grozdja v četrtek, 1. septembra, od 14. do 16. ure na kmetiji Dušana Križmana, Kontovel 112; od 16.15 do 17.30 pa na kmetiji Paola Ferfogle, Medja vas 6. O nadaljnjih meritvah bo zveza sproti obveščala vinogradnike.

POZOR POZOR LETNIK 1961! 50-letniki organiziramo izlet na Koroško - Slovenj Gradec - plavarjenje po Dravi v nedeljo, 2. oktobra. Vpisovanje bo potekalo do 16. septembra. Pohitite z vpisom, ker je na razpolago samo 50 mest. Tel. 328-5669345 od 1. do 16. septembra od 20. do 21. ure (razen sobote in nedelje).

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v četrtek, 1. septembra, ob 20.00 na svojem sedežu - Prosek 159.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV vabi na 46. študijske dneve Draga 2011 v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah (Dunajska cesta 35). V petek, 2. septembra, bo ob 16.30 okrogla miza na temo Kriza odnosov v družini, sodelujeta dr. Bogdan Žorž in Kristina Martelanc. Ob 21. uri bo na prireditvenem prostoru koncert Slovenskega okteta. V soboto, 3. septembra, bo ob 16.30 predaval dr. Rafko Dolhar z naslovom Ali lahko tudi zamejski Slovenci praznujemo 150-letnico Italije? V nedeljo, 4. septembra, bo ob 9. uri sv. maša, ob 10. uri pa predavanje dr. Antona Stresa na temo Nova evangelizacija po slovensko. V nedeljo, ob 15. uri bo ogled razstave o Bari Remec v Zinkovem domu z nagovorom Katicke Cukjati. Zaključno predavanje ob 16. uri bo imel dr. France Arhar na temo Od tolarja do evra.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 2. septembra odprta s poletnim urnikom, in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

PILATES - Skupina 35-55 SKD. France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se bo vadba Pilatesa za izkušene tečajnice začela v petek, 2. septembra, ob 18. uri v društveni dvorani. Vabljeni.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se bo vadba začela v petek, 2. septembra, ob 9. uri v društveni dvorani. Vabljeni.

KONJI NA KRASU veliki konjeniški praznik društva Skuada Uoo, bo v Cerovljah pri kmečkem turizmu Hermada v soboto, 3., in nedeljo, 4. septembra, s konjeniški igrami, country glasbo in plesom ter kavbojsko gostinsko ponudbo. Obiskovalci se bodo lahko pomerili v ljudskih igrah, se vozili s kočijami in tekmovali s svojimi slaščicami, otroci pa bodo lahko zajahali prave konje. Parkirišča v Vižovljah. Vabljeni vsi!

SKD GRAD OD BANOV prireja v soboto, 3. in nedeljo, 4. septembra »Šagro pod kostanji«. Delovali bodo dobro založeni kioski, praznik bodo popestrile melodije, ki jih bo izvajal ansambel Souvenir. V nedeljo bo že običajno »Mantenjado« (sprevod narodnih noš po vasi), obogatila prisotnost skupine Kraški šopek in Godbe na pihala V. Parma iz Trebč. Toplo vabljeni!

ŽUPNIJA SV. JERNEJA IN DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV vabita v Zinkov dom na Opčine na ogled razstave ilustratorskega dela slikarke Bare Remec. Razstava, ki jo je za Narodnih in univerzitetno knjižnico v Ljubljani pripravila knjižničarka Helena Janežič, bo odprta do 4. septembra od 17. do 19. ure.

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje s preventivno rekreacijskim programom v zdravilišču Strunjan od 4. do 14. oktobra. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

RAJONSKI SVET bo kot vsako leto predstavil septembra načrt javnih del (stanja, popravila, javna dela, ki se smatrajo potrebna v rezidenčnem naselju ali nasploh na rajonskem ozemlju, kot npr. javna razsvetljava, popravila cest, pokopališča, itd.), ki bo predložen občini Trst za pripravo proračuna 2012. Prebivalce vabimo, da predstavijo do vključno 5. septembra predsedniku in/ali rajonskemu svetu: primacircoscrizione@comune.trieste.it, tel. št. 040-225956, fax 040-

2529007, urnik tajništva: pon-pet 9.00-12.00.

KLEKLJARICE SKD Lipa iz Bazovice pripravljajo 10. septembra zanimivo delavnico izdelovanja papirnatih rož, pod vodstvom strokovnjakinje Martine Felicijan. Delavnica je primerna za vse in bo potekala paralelno z letošnjo razstavo klekljarskih izdelkov. Vpis in podrobnejše informacije na tel. št. 040-228212 ali 040-226287 vsak večer od 19. do 20. ure.

40 LETNIKI - kdor se je prijavil za večerjo 24. septembra, naj poravna vsoto do 10. septembra. Tel. št.: 338-9943797 (Debor), 335-8185220 (David), ob večernih urah.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 11. septembra, ob 15. uri proslavo na Bazoviški gmajni. Pevce obveščamo, da je v uradu ZSKD v Trstu, Ul. Sv. Frančiška 20, na razpolago notno gradivo, ki bo izvedeno ob tej priliki.

TABORNIKI RMV vabijo vse ljubitelje orientacije na BOP - Bazoviški orientacijski pohod, ki bo v nedeljo, 11. septembra. Tekmovanje sodi v niz prireditvev v spomin na štiri bazoviške junake. Zbirališče bo v Bazovici v športnem centru Zarja, prijave potekajo ob prihodu na kraj tekmovanja v od 7.45 do 8.30. Ekipa šteje od 4 do 2 člana, lahko je mešana, mlajši od 14. leta pa tekmujejo v spremstvu polnoletne osebe. Vsaka ekipa naj prinese tudi kompas. Orientacijski pohod se zaključi na vrhu Kokoši, kjer bo kosilo. Od tam bodo ekipe sestopile z ostalimi planinci do prireditvenega prostora, na katerem bo osrednja proslava. Po proslavi bo nagrajevanje. Informacije in predhodne prijave na www.tabornikirmv.it in bop.rmv@gmail.com.

ASD CHEERDANCE MLLENIUM sporoča, da se bo športna sezona začela v ponedeljek, 12. septembra. Urniki treningov na Opčinah: Palčki (3-6 let) ponedeljek in petek 16.30-17.30; Beli zajčki (7-10 let) ponedeljek 17.00-18.30 in petek 17.30-19.00; Plavi zajčki (11-14 let) ponedeljek 18.00-19.30, sreda 18.30-20.30 in petek 17.30-19.00; Škrati (over 15) ponedeljek 19.30-21.30, sreda 18.30-20.30 in petek 19.00-21.00. Za informacije in vpis: info@cheerdancemilenium.com ali 349-7597763.

MEPZ IGO GRUDEN obvešča, da bo prva vaja v sezoni v ponedeljek, 12. septembra, ob 20.30. Vabljeni stari in novi pevci.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 1. oktobra, celodnevni izlet v domovino Prosecca z obiskom kleti, kosilom in obiskom gradu Castelbrando. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it - elektronska pošta: trieste@onav.it ali tel. št. 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

Prireditve

KONCERT ZA MIR 2011 - v četrtek, 1. septembra, ob 20.30 v prostorih SKD Rdeča zvezda v Saležu večer posvečen boju proti mafiji s predstavitvijo organizacije Libera; v petek, 2. septembra: ob 18. uri v sejni dvorani županstva v Zgoniku srečanje javnih upraviteljev na temo miru, sledi dviganje zastave miru ter od 19. ure dalje na prireditvenem prostoru pred županstvom koncert, na katerem bodo nastopile skupine Gimma spliffa, Etno partizani, Radio waves, Gallius, Coloured sweat. Vstop prost. Koncert prirejajo: Občina Zgonik v sodelovanju s krajevnimi društvi ter Omizjem za mir F-JK ter ob podpori Pokrajine Trst.

SKD IGO GRUDEN vabi v Kavarno Gru-den na otvoritev razstave Anne Berg - Škvor v soboto, 3. septembra, ob 18. uri.

Mali oglasi

50-LETNA GOSPA s priporočili, brez družinskih obveznosti išče delo kot varuška starejših oseb in podobno. Tel. št. 347-6082315.

DIPLOMIRANA MEDICINSKA SESTRA nudi pomoč na delno bolnim in starejšim osebam. Tel. št.: 347-8601614.

DVOSOBNO STANOVANJE z veliko kuhinjo, kopalnico in zunanjo shrambo, delno opremljeno, dajem v najem v Štivanu. Cena: 400,00 evrov mesečno plus stroški. Tel. 348-4462664.

Poslovni oglasi

PRILOŽNOST BITI PRVI IN EDINI NA TRGU ITALIJE! Slovensko podjetje, proizvajalec stolov uveljavljene blagovne znamke SpinaliS, ki uspešno posluje od leta 1999, išče ambiciozne zunanje sodelavce-ke za predstavitev in prodajo pri strankah na področju Italije. Več o SpinaliS pisarniških stoli si lahko pogledate na spletni strani

www.spinalis.net/primorska

Prijave pošljite na naslov

kristina.zivec@spinalis.org

za več informacij pokličite na

GSM +38640331181 Kristina.

GOSPA SREDNIJH LET išče delo kot negovalka starejših oseb ali kot kuharica v gostinskih obratih, ali kot čistilka. Tel. št.: 00386-51852892.

IŠČEM KNJIGE za blienj klasičnega liceja za slovenščino in italijanščino. Tel. 0481-43407.

NA KRAŠKI OHCETI sem med Colom in Tabrom izgubila vijoličasti svilen trak, belo obrobljen, brez začetnic. Tel. št. 040-225089 v večernih urah.

NA PROSEKU prodajam trisobno stanovanje z veliko kletjo in parkiriščem. Poklicati v večernih urah tel. št.: 040-225655.

NA PROSEKU prodajam parcelo 4.000 kv.m. za kmetijsko dejavnost, kategorije E4. Vhod s pokrajinske ceste. Cena: 20,00 na kv.m. Tel. 348-4459266.

NA ULICI ROMAGNA v Trstu prodam 90 kvadratnih metrov veliko stanovanje z lastnim parkiriščem in lepim razgledom. Telefon: 349-6104807 (Miriam).

PRODAJAM črno in belo grozdje, možnost prevoza na dom. Tel. št.: 338-2639849.

PRODAJAM KNJIGE za 5. višjo gimnazijo liceja Prešeren. Tel. 320-2113860.

PRODAM belo grozdje. Tel. št. 040-280674.

PRODAM lupinico chicco avto-fix s podnožjem za pritrditev na sedež, snemljivo strehico in podlogo za novorojenčka, v odličnem stanju, cena 75,00 evrov; prodam štirikolesni voziček z velikimi napihljivimi kolesi skupaj s torbo za prenašanje dojenčka, ki se spremeni v zimsko vrečo, cena 120,00 evrov. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM ročno stiskalnico za grozdje. Cena po dogovoru. Telefonirati na 333-7083405.

PRODAM GROZDJE malvazijo in merlot. Tel. št.: 348-3077185.

PRODAM GROZDJE refoška in vitovske. Tel. št.: 329-6022626.

PRODAM KNJIGE za 3. razred liceja Prešeren, matematično-fizikalne smeri. Tel. št.: 339-3280638.

PRODAM KNJIGE za vse razrede znanstvenega liceja F. Prešerna v Trstu; tel. 347-7629984.

PRODAM belo grozdje. Tel. št. 040-281153 ali 348-5648033.

PRODAM kraško skrinjo z oreha, in-tarzirano z rožami, 160 x 55 x 50. Tel. št.: 339-7396098.

PRODAM orodje in opremo za trgatev. Klicati v večernih urah na tel. št. 040-817111.

VIDEOKAMERA sony črno-sive barve: kogar jo je v soboto, 20. avgusta, pomotoma odnesel s privatne fešte v Cerovljah, prošim naj jo vrne, ker so bili v njej shranjeni posnetki. Pusti jo lahko pred poštnim nabiralnikom. Tel.: 339-6575854.

Prispevki

V spomin na Alberta Perica daruje Milko Purič 30,00 evrov za SLPZ Doberdob.

V spomin na Roberta Volka darujejo Neva, Tea, Sandi in Pavel 150,00 evrov za združenje za raziskavo rakastih obolenj AIRC.

SODOBNA UMETNOST - V tržaškem starem pristanišču poteka tako imenovani Razpršeni bienale

Bienale v čudovitih prostorih, kakovost del pa vprašljiva

Nekateri umetniki so se odrekli sodelovanju - Obiskovalec je zaradi postavitve zbeگان

Vroča tema poletja je še vedno v ospredju medijske pozornosti: razširjeni bienale dežele Furlanije Julijske krajine dejansko razdvaja umetnike in ljubitelje umetnosti. Že sama beseda bienale se navezuje na pomemben mednarodni likovni dogodek, na beneški bienale, ki pa poteka v povsem drugačnem kontekstu. Spornost pri naša pobudnik dogodka, »zloglasni« Vittorio Sgarbi, ki je koordiniral niz spremljevalnih pobud vzporedno z beneško, ki de facto ne nosijo zaščitenega znamenja bienala, čeprav nas lahko ista beseda v naslovu pobude zavaja.

Vittorio Sgarbi, letošnji kustos italijanskega paviljona v Benetkah, je poveril izbor umetnikov drugim z utemeljitvijo, da ne mara monopola nad izbiro, ampak se želi tako približati okusom drugih: razstava deluje kot pravi bazar, kjer dobi vse in tudi občutek, da so kratko malo vsi lahko umetniki. Ob 150. letnici zedinjenja Italije je želel Sgarbi razširiti svoj pogled na likovno umetnost ter predlagal posameznim deželam, naj z istim pristopom zberejo ustvarjalce, ki delujejo na posameznih območjih. Rezultat je zato zelo podoben beneškemu paviljonu, saj gre za natrpanost z zelo različnimi deli, manjka vezni člen, odsoten je koncept postavitve, vsak umetnik si je kar sam obesil sliko. Medtem ko je v Benetkah mednarodna kritika negativno ocenila stanje umetnosti v Italiji, se umetniški bienale v Trstu odvija v zaščiti krajevnih polemik, kjer prihajajo na dan pozitivne in negativne plati.

Vsi soglašajo z izbiro prostorov: uspešna preureditev in končna prekalifikacija tega pomembnega predela Trsta je končno zaživela po načrtih arhitektov Paola Portoghesija in Roselle Gerbini. Marsikdo je lahko prav po zaslugi te prireditve prvič videl ta mestni predel, zapisan industrijski arheologiji, in na svoji koži zaznal zgodovinski pomen kraja, začutil razsežnost, ki jo je staro pristanišče imelo nekoč in se obenem soočil z zapuščenostjo in neuporabljivostjo v sedanjem času. Iz starega pristanišča se resnično odpira drugačen pogled na Trst, na zaliv, morje, ki je od vedno povezovalo ljudstva. Trenutno so v teh obsežnih prostorih v teku kar štiri različne razstave in že potekajo načrti, da bi ta prostor ostal živo prizorišče dogajanja.

Bienale v Skladišču 26 se je rodil v sorazmerno omejenem času, zato niso imeli kustosi očitno dovolj časa, da bi izbor umetnikov opravili z bolj premišljenimi kriteriji, dejansko pa gre tudi za osebe, ki niso posebej vpete v tokove sodobnega likovnega snovanja. Kdorkoli je lahko poslal svojo dokumentacijo brez kakršnih koli omejitev, nekatere so izrecno povabili ter končno opravili izbor. Morda je manj znano dejstvo, da so številni priznani mojstri iz naše dežele povabilo odklonili, ker se tak pristop ne sklada z njihovimi pogledi na umetnost. Številni pa so tudi priznani mojstri, ki so vseeno pristopili z motivacijo, da se je kdo pač končno spomnil na umetnike, in bil počaščen, da lahko svoja dela razstavi v tako lepem prostoru.

Kaj lahko razberemo ob ogledu razstave? Kakšno je trenutno stanje umetnosti na območju Furlanije Julijske krajine? Bienale namreč vsekakor odraža aktualno dogajanje in razvoj likovne ustvarjalnosti. Številni eksponati so nastali tudi pred desetletjem ali več, med drugim smo večino likovnih del že videli drugje, dejansko prevladujejo tradicionalni slikarski pristopi. V dvajsetih letih prejšnjega stoletja je bilo to na sindikalnih razstavah običajno, v našem času je npr. med najbolj aktualnimi mediji prav fotografija, ki je na tej razstavi posebej zanemarjena.

Gledalec se upravičeno počuti zbeگان, ko preskakuje s pogledom od obešene slike do posegov v prostor in

umetniških videoposnetkov, ki se pogostoma stilno bijejo tudi zaradi svoje vidne vpadljivosti ter močnih interferenc. Marsikatero delo zaradi nepremišljene postavitve izgubi na vidnem naboju. Razstavljavec je preveč (preko sto sedemdeset), da bi se lahko kritika posebej posvetila posameznikom. Tisti pa, ki so zaradi kakovosti svojega dela posebej vredni pozornosti, vseeno ne pridejo do izraza kot bi upravičeno zaslužili.

Med najbolj reprezentativnimi eksponati je poseg v prostor pred vhom v skladišče, avtor Romano Abate prikazuje »Trappole eolie per un dio scomparso«, na razstavi posega umetnik prav tako v prostor s »polimateričnim« kipom. Paolo Ferluga nam z mogočnim stenskim slikarskim delom prikazuje to, kar ostane ob koncu tiščetja in začetku novega. Mogočne pokončne skulpture, ki jih je ustvaril Giorgio Celiberti, vzbujajo v nas emocije in nas opozarjajo na grozote nasilja ter nam kot protitež ponujajo pristnost prvinskega. Davide Skerlj posega v prostor s konceptualno razmejitvijo kubičnega metra svežega zraka. Izvirna video instalacija Zeleni vdih Elise Zurlo nas v organskem utripu detajlov, ki spremljajo gibe plesalca v prostoru, privabi ob zvokih izvirne glasbe v kontemplacijo dominantne zelene barve in podoživljanje giba, doživetega kot pristen duševni vzgib. Izvirne in zanimive so manjše skulpture iz keramike in kombinacije drugih predmetov Laure Modolo, ki z »dekontekstualizacijo« in izrazno poetiko privabijo pogled. Fabiola Faidiga prikazuje video perfor-

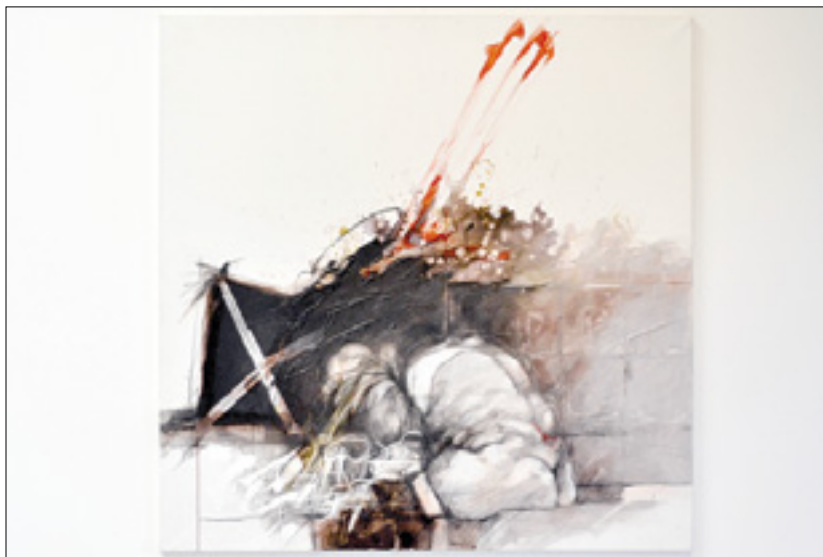
mance gospe v rdečem, z neobičajnim, zračnim pogledom na morje. Emanuela Marassi postavlja v ospredje samovšečnost, ki jo zasledujemo pogostoma pri uporabi računalnika: v prostor je postavila množico računalniških monitorjev, na katerih se poraja ista, neizbrisna podoba narcise, prispodobе grškega mita.

Klavdij Palčič predstavlja sliko s kombinirano tehniko z eksistencialno problematiko, Franko Vecchiet sliko s kolažnimi vložki in Edvard Zajec predstavlja Dogodek, geometrijsko nastavljeno grafično večjega formata.

Poseben odsek bienala je posvečen umetnikom iz držav Srednjeevropske pobude, o katerem bomo še poročali. Posebne pozornosti pa so deležne višje likovne šole v deželi, kjer sta z inštitutoma za umetnost Nordio in Sello zastopana Trst in Videm; slednja razčlenjeno predstavlja svoje različne smeri z izborom najbolj reprezentativnih izdelkov svojih dijakov in del, nastalih v okviru posameznih likovnih projektov. Z video instalacijo s prikazom večjega muralesa, naslikanega na zabojih poleg Skladišča 26, so s projektom Artefatto prisotni tudi Centri za druženje mladih.

Bienale je na ogled do 27. novembra od ponedeljka do četrтка med 10. in 21. uro ter od petka do nedelje od 10. do 23. ure. Vstopnica stane 8 €. Blagajna zapre uro pred zaprtjem. Dostop je s Trga Santos ali z Miramarskega drevoreda tako z zasebnimi vozili kot z brezplačnim prevozom malega avtobusa.

Jasna Merku

Zgoraj Palčičevo delo, spodaj Vecchietovo

KROMA

MOSTRA - Na Lidu se danes začena 68. mednarodni filmski festival

Za uvod George Clooney

Prvič v zgodovini bo vseh 66 filmov doživelo svetovno premiero - Na rdeči preprogi pričakujejo Madonno, Kate Winslet, Al Pacina ...

Na beneškem Lidu bodo danes s filmom Georgea Clooneyja »The Ides of March« (Marčne ide) odprli 68. beneški mednarodni filmski festival. Do 10. septembra se bo za nagrade potegovalo 22 filmov in film presenečenja. Žiriji uradnega tekmovalnega programa bo predsedoval režiser Darren Aronofsky, čigar film Rokoborec je leta 2008 prejel zlatega leva. Po besedah organizatorjev je posebnost letošnje edicije festivala, ki z nekaj prekinitvami poteka od leta 1932 v sklopu beneških bienalov sodobne umetnosti, da bo prvič v povojni zgodovini festivala vseh 66 filmov v treh uradnih programih doživelo svetovno premiero. Mostra, najstarejši filmski festival na svetu, se uvršča med največje tri evropske festivale; za razliko od berlinskega in canskega festivala ga ne spremlja filmska tržnica. Umetniški direktor festivala Marco Müller pa se po dveh štiriletnih mandatih posavlja od vodenja festivala.

Izven tekmovalnega programa bodo prikazali 19 celovečercer, med njimi Madonnin film »W.E.« o kontroverzni romanci med britanskim kraljem Edvardom VIII. in Wallis Simpson, pod katerega se ameriška glasbena diva pod-

pisuje kot režiserka in soscenaristka. V tekmovalnem programu Horizonti, ki je posvečen novim tokovom kratko-, srednje- in dolgometražnih filmov v svetovni kinematografiji, bo na ogled 24 filmov.

Otvoritveni film festivala je četrti režiserski podvig Georgea Clooneyja. Nastal je po drami Beauja Willimona Postaja Farragut North in predstavlja demokratskega predsedniškega kandidata (Clooney), ki se poskuša znajti v neusmiljenem kolesju šikaniranja in umazanih iger washingtonske politične elite.

Clooney pa ni edina zvezda, ki se bo na Lidu sprehodila po rdeči preprogi. Organizatorji pričakujejo še Kate Winslet, Jodie Foster, Colina Firtha, Gwyneth Paltrow, Keiro Knightley, Christoph Waltza, Matta Damona, Judea Lawa in Al Pacina. Al Pacinu se bodo na letošnjem festivalu poklonili s posebno nagrado Jaeger-LeCoultre, ki mu jo bodo podelili za prispevek k sodobnemu filmu.

Nagrado bo Pacino prejel 4. septembra pred projekcijo dokumentarnega filma »Wilde Salome« (Divja Saloma) o poetični drami Oskarja Wilda Saloma. Za film je Pacino

napisal scenarij, ga režiral in v vlogi kralja Heroda v njem tudi zaigral.

Kanadski režiser David Cronenberg se bo za glavne nagrade potegoval s filmom »A Dangerous Method« (Nevarna metoda) o odnosu med psihoanalitikoma Sigmundom Freudom in Carlom Gustavom Jungom, v katerem nastopajo Viggo Mortensen, Michael Fassbender, Keira Knightley in Vincent Cassel.

Francosko-poljski režiser Roman Polanski bo zastopal s filmom »Carnage« (Masaker), nastalem po drami Bog masakra Yasmine Reze, v katerem igrata Jodie Foster in Kate Winslet.

V tekmovalnem programu bodo še filmi »Tinker, Taylor, Soldier, Spy« (Mislec, krojač, vojak, vohun) Tomasa Alfredsona, »Wuthering Heights« (Viharni vrh) Andree Arnold, »Killing Fields« (Morilska polja) Ami Canaan Mann, »Quando la notte« (Tedaj ko noč) Cristine Comencini, »Terzaferma« (Kopno) Emanueleja Crialeseja, »4:44 Last Day On Earth« (4:44 Zadnji dan na zemlji) Abela Ferrare, »Killer Joe« (Morilec Joe), »Un ete brulant« (Vroč poletje) Philippeja Garrela in »Tao Jie« (Preprosto življenje) Ann Hui.

Za zlatega leva se bodo potegovali tudi »Hahithalfut« (Menjava) Erana Kolirina, »Alpeis« (Alpe) Yorgosa Lanthimosa, »Shame« (Sramota) Stevea McQueena, »L'ultimo terrestre« (Poslednje poletje) Giana Alfonsa Pacinottija, »Poulet aux prunes« (Piščanec s slivami) Marjane Satrapi in Vincenta Paronnauda, »Faust« Aleksandra Sokurova, »Dark Horse« (Temni žrebec) Todda Solondza, »Himizu« Siona Sona, ki ga je posnel po istoimenski mangi, »Seediq Bale« (Mavrični bojovníki) Wei Te-Shenga in film presenečenja.

Poleg žirije uradnega tekmovalnega programa, ki je lani zlatega leva podelila filmu Tam neke Sofie Coppola, bodo zasedale še tri žirije. Žirijo programa Horizonti bo vodil kitajski režiser, producent in scenarist Jia Zhang-Ke, žiriji, ki bo podelila nagrado Luigi De Laurentiis za prevenc, imenovano tudi lev prihodnosti, pa bo predsedoval italijanski režiser Carlo Mazzacurati. Na čelu žirije Controcampo Italiano, ki bo podelila nagrade za celovečerni, dokumentarni in kratki italijanski film, pa italijanski režiser Stefano Incerti.

Zlatega leva za življenjsko delo bo letos prejel italijanski režiser Marco Bellocchio, saj je, kot piše v utemeljitvi, »neumoren sprehajalec, prenašalec idej in raziskovalec nestalne meje med filmom in zgodovino«. Nagrado bo 9. septembra Bellocchiju podelil mojster sedme umetnosti Bernardo Bertolucci. (STA)

29. 8. – 3. 9. 2011

Povrtno vrednost nakupov do

7.000*€

* V vsakem nakupovalnem centru Qlandia bomo v soboto, 3. septembra, v sedmih žrebanjih povrnili do 7.000 € nakupov. Več informacij na www.qlandia.si.

QLANDIA
Dežela nakupov
www.qlandia.si

Odlična priložnost za nakup!

Piščančji file
brez kosti in kože,
postrežno, Panvita MIR,
1 kg

redna cena 6,99

CENEJE 25%

5²⁰

Nektarine
1 kg

1. kvaliteta

MEGA CENA

0⁸⁹

Orada
velikost od 300 g do 400 g,
postrežno,
1 kg

redna cena 11,98

V AKCIJI

8⁹⁸

CENEJE

25%

Svinjsko stegno
brez kosti, postrežno,
različni dobavitelji,
1 kg

redna cena 5,49

V AKCIJI

4²⁸

CENEJE

22%

redna cena 2,19

V AKCIJI

1⁴⁹

CENEJE

31%

Rženi hlebec
postrežno, 1 kg

INTERSPAR

NOVA GORICA

www.spar.si

SPAR SLOVENIJA d.o.o. Letališka cesta 32, Ljubljana

Ponudba velja do 06.09.2011 do prodaje akcijskih zalog.

DOBERDOB - Podjetje Granulati Calcarei pridobiva zadnja dovoljenja

Začetek širitve kamnoloma napovedan za november

Ob denarni odškodnini bo občina dobila v zameno tudi vrsto javnih del

V prihodnjih mesecih, verjetno že novembra, se bo začela širitev kamnoloma pri Devetakih. Družba Granulati Calcarei iz Ronk, ki je svoj čas vložila prošnjo za povečanje površine kopa kamnoloma na 27,6 hektarjev, zaključuje dolgotrajni postopek pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj, s katerimi bo predvidoma razpolagala pred koncem septembra. »Dokončno avtorizacijo za širitev bo podjetje predvidoma dobilo oktobra, novembra pa naj bi se začela dela,« je povedal doberdobski župan Paolo Vizintin.

Kot smo večkrat poročali, si je občina Doberdob v zameno za širitev kamnoloma izborila precejšnjo odškodnino, ob tem pa je zahtevala vrsto jamstev glede zaščite okolja in zdravja občanov. »Ob denarju za izkopen material bo odškodnino sestavljala tudi vrsta javnih del na doberdobskem teritoriju, ki bodo skupno vredna štiri milijone evrov. Nekaj posegov - npr. asfaltiranje nekaterih cest - so že opravili, na programu pa jih je še veliko, od trga na Poljanah in avtobusnih čakalnic do prometne signalizacije,« je povedal Vizintin.

Seznam pravil, ki se jih bo morala družba držati pred, med in po širitvi kamnoloma, je v prejšnjih mesecih odobril tudi deželni odbor FJK. Družba Granulati calcarei bo morala posodobiti simulacije in ažurirati podatke, ki prikazujejo zračno onesnaževanje in promet po deželni cesti št. 55, količino emisij in hrup pa bo morala med širitvijo kamnoloma sistematično meriti. Načrt merjenja bo morala predstaviti deželni okoljski agenciji ARPA, medtem ko bo deželnemu geološkemu oddelku morala redno posredovati rezultate meritev vibracij. V primeru, da obstajajo alternativne rešitve, družba ne bo smela uporabljati pitne vode iz vodovoda za omejevanje prašenja, s primernim vzdrževanjem vozil in naprav pa bo morala tudi skrbeti, da ne bo prišlo do onesnaževanja tal. Odpadni material bo družba pred odvozom morala izolirati, sečnja dreves pa bo prepovedana v obdobju med marcem in avgustom, da bi ne ovirala razmnoževanja živali. Po zaključku del bo moralo podjetje ponovno pogoditi širše območje, sestaviti pa bo moralo tudi podroben program faz in postopkov okoljskega obnavljanja kamnoloma. Potek okoljskega obnavljanja bo nadzoroval tehnik, širitev pa bo potekala po sklopih. Šest mesecev po zaključku vsakega sklopa širitve bo morala družba izvesti okoljsko obnovo zainteresiranega območja. (Ale)

SOVODNJE - Še eno podaljšanje roka za dokončanje del

Prvomajska spet prevozna ob koncu septembra, obvoznico bodo ohranili

Gradbišče avtoceste v Sovodnjah

BUMBACA

Do ponovne sprostitev prometa po odseku Prvomajske ulice v Sovodnjah, ki so ga zaradi gradbišča avtoceste Vileš-Gorica zaprli pred štirimi meseci, bo prišlo septembra. Podjetje, ki gradi avtocesto, je namreč na občino naslovilo še eno prošnjo po podalšanju roka za dokončanje prve faze del, ki bi se morala sprva, glede na napovedi, zaključiti 11. julija. Pred poldrugim mesecem je podjetje vprašalo za podaljšanje roka do 31. avgusta, pred kratkim pa je na občino naslovilo novo prošnjo, v kateri napoveduje, da naj bi se prva faza del zaključila do konca septembra.

»Gradbeno podjetje je sicer že zaključilo z deli za širitev predora pod pokrajinsko cesto, pred ponovno sprostitvijo prometa po njej

pa morajo podjetja Irisacqua, Enel, itd. speljati kanalizacijo in električno napeljavo. Nato bo treba cesto še asfaltirati,« je povedal vodja tehničnega urada sovođenske občine Paolo Nonino in pristavil, da bo Prvomajska ulica predvidoma ponovno prevozna proti koncu septembra. Vozniki se bodo torej še nekaj časa posluževali približno 500 metrov dolge obvoznice, ki se na pokrajinsko cesto št. 8 priključuje v bližini nekdanjega nogometnega igrišča. Le-ta - je pred časom povedala županja Alenka Florenin - bo tudi po zaključku gradnje avtoceste ohranjena, saj je predvidena v sovođenskem regulacijskem načrtu. Dokončna cesta bo sicer speljana nekoliko drugače od današnje obvoznice, tako kot danes pa bo povezovala Prvomajsko ulico in Štradalto.

GORICA

McDonald's išče osebje za odprtje restavracije

Veriga hitre prehrane McDonald's išče osebje za odprtje restavracije na Goriškem. Ni še znano, kje naj bi restavracija bila - v Gorici, Trzinu ali drugod na ozemlju pokrajine. Lokacija mora vsekakor zagotavljati atraktivnost, zato je v Gorici slišati uganjane, da bi McDonald'sovo restavracijo s hamburgerji in francoskim krompirčkom lahko odprli v Raštelu, v prostorih nekdanje železnice Krainer. V tem primeru bi se postavilo vprašanje spoštljivega odnosa do posloplja z zgodovinsko vrednostjo. Nekdanji Krainer še vedno čaka na novo vsebino; pred časom je bilo napovedano, da bo tam nastal atraktiven pol za preživljanje prostega časa, ob gostinskem lokalu pa naj bi s primerno vsebino ovrednotili tudi izložbe. Zadeva je nato zašla na slepi tir, nad nekdanjo železnico je legel molk. Pred nekaj dnevi so na občini prejeli obvestilo, da so s tem v zvezi novosti, kar nekateri povezujejo z napovedjo, da McDonald's išče osebje.

Na italijanski spletni strani najbolj znane verige hitre prehrane sta namreč objavljeni obvestili o zaposlitvi; pojavili sta se 4. avgusta pod naslovom »Novo odprtje v Gorici«. Neznano je ime podjetnika, ki se je odločil za ta korak, znani pa so pogoji za odprtje McDonald'sove franšizne restavracije: podjetnik mora biti star od 32 do 42 let in razpolagati s 350 tisoč evri osebnega premoženja. Vrednost začetne naložbe znaša namreč 350 tisoč evrov, kar predstavlja 40 odstotkov najvišje vrednosti McDonald'sove restavracije, ki znaša okrog 900 tisoč evrov (všteta je oprema kuhinje in prostorov, ne pa nepremičnina). Razliko med začetno naložbo in vrednostjo restavracije zagotovijo banke, s katerimi družba sodeluje. Za goriško restavracijo bodo s polnim urnikom zaposlili poslovođjo, moškega ali ženskega, po možnosti starega med 18. in 29. letom. Poleg tega iščejo osebje za pripravo in prodajo prehrane; tudi v tem primeru imajo prednost kandidati, stari od 18 do 29 let, ki jih bodo zaposlili s part time pogodbo. Če bo prišlo do odprtja goriške restavracije, bo to šesti McDonald'sov lokal v deželi FJK.

DOBERDOB - Evropski projekt

Na Bledu bodo združili občane sedmih pobratenih občin

Festival pobratenih mest na Bledu je projekt, s katerim se bo na evropski razpis Europe for citizens programme prijavilo sedem občin iz petih držav. Prošnjo za dodelitev prispevkov za uresničitev projekta, ki bi potekal leta 2012 in leta 2013, bo danes vložila občina Bled, ki je k sodelovanju povabila pobratene občine Doberdob in Briksen iz Italije, Dubrovnik iz Hrvaške, Vračar iz Srbije ter Beljak in Vrba iz Avstrije.

»Z občinsko upravo iz Bleda imamo dobre odnose, ki jih nameravamo še naprej gojiti in utrjevati. S tem projektom želimo spodbuditi medsebojno spoznavanje in sodelovanje občanov naših pobratenih občin na različnih področjih, zlasti pa na kulturnem, zgodovinskem in športnem področju,« pravi doberdobski župan Paolo Vizintin, ki se je za sodelovanje pri projektu dogovoril z blejskim kolegom Janezom Fajfarjem. »Prva faza projekta Festival pobratenih mest bi potekala spomladi prihodnjega leta. Na Bledu bi priredili razne dejavnosti ter dogodka, ki bi se jih udeležili občani vseh občin. Pobude bodo zaobjele kulturno, zgodovinsko, slikarsko in kulinarično področje. Druga faza projekta bi prav tako potekala na Bledu, vendar spomladi 2013, namenjena pa bi bila odbojarskim in nogometnim turnirjem za mlade in odrasle, nastopom pevskih zborov iz pobratenih občin in drugim dejavnostim, o katerih se bomo naknadno dogovorili z ostalimi partnerji v primeru odobritve projekta. Festivala bi bila večdnevna, za sodelujoče občane iz Doberdoba pa bi bilo gostovanje na Bledu brezplačno, saj bi stroške za nočitev ipd. krila občina,« navaja Vizintin in dodaja, da načrtujejo tudi nekaj pobud za starejše občane.

TRŽIČ - Iz tovarne Comedil odpeljali zadnja dva žerjava

Upajo v nova naročila

Predsednik pokrajine in podžupan obljubila, da bodo institucije pozorno sledile razvoju dogodkov

Delavci pred žerjavom

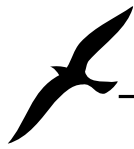
BONAVENTURA

Iz industrijske cone pri Moščenicah so včeraj odpeljali zadnja dva žerjava, ki so jih izdelali v obratu Comedil. Okrog 80 metrov visoki veliki, ki sta vredna 16 milijonov evrov, so naložili na ladjo, ki bo odplula proti pristanišču v francoskem Marseille, kjer nanju čaka naročnik. Hangarji tržiške tovarne, ki je začela izdelovati ladjedelniške žerjave leta 2002, so ostali prazni, saj trenutno obrat nima novih naročil. Usoda zaposlenih v tovarni, ki je od leta 2009 last ameriške družbe Terex, je zato zelo negotova.

Okrog 60 delavcev se je včeraj ob odhodu dveh žerjavov, ki so ju zgradili v zadnjih mesecih, zbralo pred obratom, kamor so povabili tudi predstavnike tržiške občinske uprave, goriške pokrajine in konzorcija za industrijski razvoj. V ponedeljek so predstavniki obrata Comedil ponovili sindikatoma kovinarjev, da še pričakujejo zaključek postopka preverjanja, ki ga je družba Terex uvedla za pripravo industrijskega načrta. Delavci, ki jim je 13. avgusta zapadla dopolnilna blagajna, bodo zato na stvarnejše informacije o perspektivah obrata morali še počakati. Prihodnji

teden je predvideno srečanje med vodstvom podjetja, sindikati in predstavniki delavcev, ni pa izključeno, da bo odloženo na kasnejši datum, kar lahko le še zaostri stisko uslužbencev.

»Ob dejstvu, da nimamo novih naročil, je treba tudi opozoriti na to, da je tovarna že šest mesecev brez direktorja. Zaskrbljeni smo nad javno ponudbo družbe Terex za odkup 67-odstotkov delnic družbe Demag Gottwald,« so delavci povedali tržiškemu podžupanu Omarju Grecu, predsedniku goriške pokrajine Enricu Gherghetti in predsedniku industrijskega konzorcija Renzu Redivu ter jih opozorili še na pomanjkljive varnostne razmere v obratu in na težave, ki jih ob njih doživljajo delavci podizvajalskih podjetij. Gherghetta je izpostavil, da se obrat nahaja na strateškem območju, katerega namembnost mora ostati industrijska dejavnost, s tem pa soglašajo tudi drugi predstavniki institucij. Občina in pokrajina sta naslovili pismo na vodstvo podjetja Comedil in obljubili delavcem, da bosta pozorno sledili razvoju dogodkov in skušali preprečiti, da bi prišlo do špekulacij.

GORICA - NOVA GORICA - Župana se dogovarjata

V Okusih na meji aktivnejša vloga šestih slovenskih občin

Župana Arčon in Romoli

BUMBACA

»V času prireditve Okusi na meji v Gorici bosta med mestoma vozila brezplačni turistični vlakec in avtobus na električni pogon. O tem sem se prejšni teden pogovarjal z županom Ettorejem Romolijem, ki je dal pobudo, da bi se v okviru prireditve v Gorici predstavilo tudi vseh šest goriških občin z naše strani meje,« je včeraj povedal župan Matej Arčon. Dodal je, da se o tem še dogovarjajo in delajo na tem, da bi v času prireditve v Gorici na novogoriški poletni plaži nastopili dalmatinski glasbeniki, tako da bi lahko obiskovalci Gorice s pomočjo brezplačnega prevoza pokukali tudi na novogoriško stran. V zvezi z morebitno okrepitvijo sodelovanja v okviru Okusov na meji v bodoče pa je povedal, da jih to zanima, a ne bi radi, da bi vse skupaj izpadlo, kot da se vsiljujejo k prireditvi, ki se je rodila na drugi strani meje. Glede tega je Romoli včeraj samo pristavil, da čaka v prihodnjih dneh predlog slovenskih županov o tem, kako bodo aktivneje pristopili k Okusom. Iz pogovora z goriškim kolegom je Arčon včeraj izpostavil še t.i. Noč raziskovalcev v petek, 23. septembra, na Trgu Evrope, ki ga organizirata novogoriška in videmska univerza v sodelovanju s Primorskim tehnološkim parkom in raziskovalnim in tehnološkim parkom Friuli Innovazione iz Vidma. To naj bi bil neke vrste čezmejni praznik znanosti o vinu, biotehnologiji in kemiji, oblikovanju letal, jezikih in komunikaciji.

O letošnjem občinskem prazniku, ki ga Nova Gorica obeležuje 9. septembra v spomin na Goriško fronto, je Arčon pojasnil, da bo njegov poudarek na goriških umetnikih. Poleg razstav del Silvestra Komela v obeh mestih, je omenil še slavnostno sejo mestnega sveta, 9. septembra zvečer, na kateri bo naziv častnega občana mestne občine prejel akademski slikar in grafik Vladimir Makuc. Posebej je še izpostavil odprtje razstave razglednic 40-ih goriških umetnikov »Pogledi Nove Gorice« v sredo, 7. septembra, na železniški postaji v Novi Gorici in v galeriji Tir na Mostovni. Sicer pa se bo raznovrstno dogajanje ob občinskem prazniku razpotegnilo vse do 14. oktobra. (nn)

GORICA - V nedeljo pri »kazermetah«

Vegetarijanski festival so že skušali »ukrasti«

Širjenje vrednot, na katerih temelji vegetarijanski stil življenja, in ovrednotenje goriškega teritorija. To sta cilja Vegetarijanskega festivala, ki bo v nedeljo, 4. septembra, ponovno potekal v Svetogorski četrti v Gorici. Dogodek, ki mu v Italiji ni enakega, je goriško podjetje Biolab na svojem sedežu v obrtni coni pri t.i. »kazermetah« prvič priredilo lani, zaradi precejšnjega uspeha in rastočega zanimanja pa namestnik predsednika podjetja Massimo Santinelli iz njega narediti tradicionalno srečanje. Letos računajo tudi na odmev, ki ga bo prireditev imela zaradi nedeljskega poimenovanja ulice po vegetarijancih.

»Lanska izvedba festivala je priskrbelo 40 razstavljalcev in okrog 5.000 obiskovalcev, za letošnji dogodek pa se je že prijavilo 60 razstavljalcev. Privabili smo tudi krajevne kmetije, ki bodo prodajale svoje pridelke,« je povedal Santinelli in poudaril, da je zanimanje za pobudo tolikšno, da je Gorica že tvegala, da bi festival izgubila: »Na vabila nismo pristali, ker hočemo z našo pobudo tudi promovirati goriško območje. Ob tem sem poskrbel za registracijo znamke, da bi preprečil, da bi kdo drug posnemal naš festival.«

Letošnji program je posvečen okoljskim vprašanjem in predvsem problemu proizvodnje mesnih izdelkov, ki močno obremenjuje okolje. O tem bo spregovoril glavni gost festivala, geolog in novinar Mario Tozzi, ki je tudi sam vegetarijanec. Tozzi bo na vrsti ob 17. uri, program pa bo potekal že v dopoldanskem času. Stojnice bodo odprli ob 10. uri, ob 12. uri bo predavanje o etiki v gospodarstvu, ob 12.30 pa vege-kosilo. Ob 14.30 bo svojo knjigo »Nobili scorpacciate vegan« predstavila Renata Balducci, ob 15.30 pa bodo predstavili delovanje organizacije Sea Shepherd. Ob 16.30 bo spektakel s pouličnimi umetniki, ob 19. uri pa bo aperitiv ob spremljavi poskočne glasbe tria Tocai.

Ob 11.15, kot smo že poročali, bodo po vegetarijancih poimenovali ulico pri »kazermetah«, kjer ima sedež podjetje Biolab. Pobudo za to je dal občinski odbornik Sergio Cosma, kateremu se je Santinelli zahvalil. O pomenu dogodka je spregovoril Stefano Momentè, koordinator festivala, pohvalno pa se je o pobudi izrekla tudi podpredsednica pokrajine Mara Černic. »Posebnost Vegetarijanskega festivala v tem, da temelji na hvalevrednih vrednotah in je hkrati povezan s teritorijem, ki ima izrazito identiteto,« je povedala Čerņiceva. (Ale)

Na lanski izvedbi vegetarijanskega festivala v Gorici

BUMBACA

GORICA - 4° Stormo

Ob Jeremitišču Ulica Ernesto Botto

»Že oktobra temeljni kamen Pipistrelve hale«

Septembra leta 1931 so na goriškem letališču odprli bazo 4. eskadrilje italijanskega vojnega letalstva, tedaj še kraljevega (4o Stormo Caccia Terrestre). Danes ima svojo bazo v Grossetu, ki je z Gorico pobrateno ravno zaradi 4. letalske eskadrilje. Obeleževanje 80-letnice bo potekalo ravno z znamenju pobratenja med Gorico in Grossetom, za katerega je pred tridesetimi leti dal pobudo tedanji goriški župan Antonio Scarano. Svojo desetletnico pa obeležuje kulturno združenje 4o Stormo iz Gorice, ki neguje spomin na italijansko eskadriljo, obenem pa spodbuja in podpira vsako pobudo, ki bi lahko oživila letališče.

»Letališče se obeta novo življenje po zaslugi Pipistrela. Če ne bo zapletov, bi podjetje lahko že v oktobru položilo temeljni kamen svoje nove proizvodne hale,« je izjavil župan Ettore Romoli na predstavitvi pobud ob trojni obletnici. Med temi je poimenovanje ulice, ki teče med glavnim goriškim pokopališčem in Jeremitiščem, vzporedno z nadvozom, po polkovniku Ernestu Bottu (1907-1984), ki se je kot pilot izkazal v misijah na Malti in v Afriki, zaradi železne proteze, s katero so mu nadomestili med boji izgubljeno nogo, pa je bil poznan kot »gamba di ferro«. Odkritje ulične table bo v petek ob 10.30. Na letališču bo sledilo odkritje obnovljene plošče v spomin na podnarednika Clementeja Bonfantija (1916-1940), pilota in inženjtorja, ki je padel v bližini. Praznovanja se bodo začela že jutri ob 17.30 v občinski palači s sprejemom za župana iz Grosseta, Emilia Bonifazija.

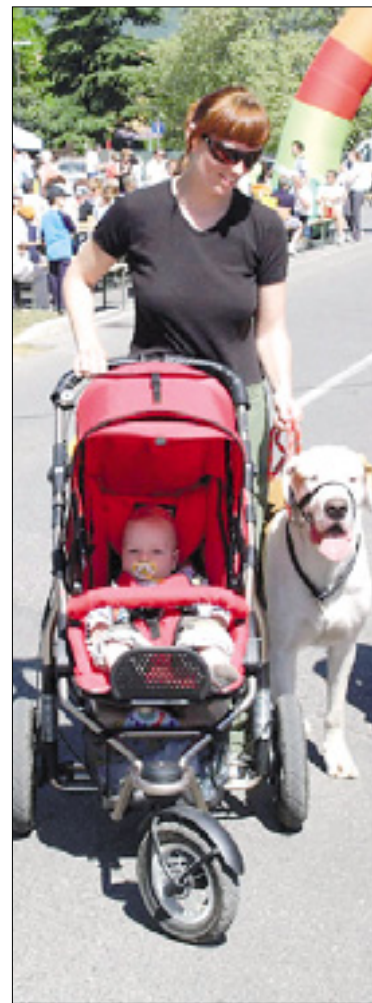
NOVA GORICA - Šolsko leto

Baby boom se že pozna

Šole in vrtci proračunska prioriteta

V 69 oddelkih šestih enot vrtca na območju novogoriške občine, ki jutri odpirajo svoja vrata, je letos vključenih 1.237 otrok, kar je za 96 otrok oziroma štiri oddelke več kot lani. Za razliko od marsikatero občine v Sloveniji so v Novi Gorici sprejeli vse vpisane otroke, ne glede na to iz katere občine ali države prihaja otrok. Zaradi zapletov z obnovo vrtca Ciciban so bili primorani v Vrtcu Nova Gorica poskrbeti za nadomestno lokacijo za tri oddelke. Enega so uredili na osnovni šoli Kozara, enega v centralnem vrtcu in enega v objektu na Tumovi ulici, kjer je do nedavnega delovalo zasebno varstvo Hiša otrok Sonček. V osem osnovnih šol na območju občine bo v skupno 126 oddelkov letos vključenih 2.430 otrok, kar je za 58 učencev več kot lani, število oddelkov pa ostaja enako. Samo v prvi razred osnovne šole jutri vstopa 291 prvošolčkov, kar je za 43 otrok več kot lani.

Omenjeni podatki kažejo, da se povečano število rojstev v zadnjih letih že pozna, razmere na terenu pa na to, da se pristojne službe na to niso dovolj hitro odzvale, saj so nekateri vrtci in osnovne šole nujno potrebne obnove ali razširitve, pri tem pa se zatika. Novogoriški župan Matej Arčon je v okviru včerajšnje predstavitve podatkov o vpisu otrok v vrtce in osnovne šole v občini kot prioritete izpostavil investicije v osnovno šolo Ledine, kjer je gradbeno dovoljenje že zagotovljeno, adaptacijo vrtca Julije Pavletič v Solkanu in osnovne šole Frana Erjavca, katere prva faza že poteka, ter obnovo telovadnice v Dornberku. »Omenjene investicije bodo prioriteta v občinskih proračunih za naslednje dve, tri leta, že pri prihodnjem proračunu pa je zaradi tega že predvideno tudi zadolževanje, da se uredi, kar je potrebno,« je povedal, v zvezi s specifično vrtca Ciciban, kjer je morala družba Final zaradi neizpolnjevanja rokov in drugih zapletov na zahtevo občine prenehati z gradnjo in zapustiti gradbišče, pa je župan pojasnil, da so zadeve na sodišču. S tem v zvezi je dodal, da je prva prioriteta, da občina po sodni poti pride do gradbišča in se lahko začne pogovarjati z novim izvajalcem. »Pravnoformalno nismo v sporu, saj tožbe s strani Finala še ni, res pa je, da na njihovo pobudo tečejo postopki. Delamo na tem, da bi začeli čimprej graditi, v nekaj tednih in ne nekaj mesecih. Imamo dva

Na novogoriški ulici

FOTO N.N.

ponudnika in v ponedeljek bo definitivno znano kaj, kako in kdaj,« je župana dopolnil vršilec dolžnosti načelnika za družbene dejavnosti Vlado Peruničič, ki je pojasnil, da naj bi za zaključek del po vnovičnem zagonu potrebovali štiri mesece, vrednost del, ocenjena na 1,2 milijona evrov, pa naj ne bi bila presežena.

»Na aktivno ravnanje smo prejšnji teden ugotovljali, da baby boom iz vrtcev čez tri leta prihaja v šole, zato se bomo na to pripravili,« je včeraj zagotovil Peruničič in sklenil s podatkom, da mestna občina za organizacijo prevozov učencev vsako leto iz proračuna nameni več kot pol milijona evrov. Investicijska vzdrževanja v vrtcih na območju občine so v poletnih mesecih zahtevala 103 tisoč evrov, v osnovnih šolah pa slabih 400 tisoč evrov.

Nace Novak

GORICA - Pokrajinsko prevozno podjetje APT s šestimi novimi avtobusi

Okolju zelo prijazni

Glede na evropske standarde zagotavljajo dvakrat večje zmanjšanje emisij v zrak - Dve vozili z rampami za gibalno ovirane osebe

Pokrajinsko podjetje javnih prevozov APT je šest dotrajanih avtobusov nadomestilo s prav tolikimi novimi, ki odgovarjajo najvišjim standardom za zmanjševanje vplivov na okolje. Za vsako vozilo so odšteli 180 tisoč evrov, naložba je torej precejšnja, nakup pa zagotavlja neprestano posodabljanje voznega parka (povprečna starost avtobusov znaša sedem let in pol).

Novi avtobuse, ki so bili registrirani v ponedeljek in jih bodo na ceste goriške pokrajine poslali ob začetku šolskega leta, so predstavili včeraj v Gradišču ob prisotnosti predsednika in direktorja podjetja APT, Paola Pollija in Franca Zampierija, predsednika goriške pokrajine Enrica Gherghette, odbornice Donatelle Gironcoli, župana Gradišča Franca Tommasinija in celotnega občinskega odbora. »Novi avtobusi odgovarjajo evoluciji standarda Euro 5, kar pomeni, da glede na evropske norme zagotavljajo dvakrat večje zmanjšanje emisij v zrak,« pojasnjuje predsednik podjetja, Polli. Gre za avtoboz tipa Iveco Crossway s 54 sedeži in možnostjo prevažanja 26 stoječih potnikov. Dva nova avtobusa sta opremljena tudi s posebno rampo za neoviran dostop in sestop gibalno oviranih oseb. Uporabljali jih bodo na vseh izvenmestnih progah, po potrebi tudi za prevažanje šolarjev.

Podjetje APT razpolaga danes s 119 avtobusi, ob teh ima še 7 turističnih avtobusov, dva šolabusa, posebno vozilo za gibalno ovirane osebe in turistični vlakec. »Raven našega voznega parka je dobra, zato zagotavljamo dobro raven storitev, kar potrjujejo tudi ocenjevalne agencije. To pa še ne pomeni, da s prizadevnim delom ne težimo k še višjim standardom,« pravi Paolo Polli.

Paolo Polli ob Enricu Gherghetti in ostalih upraviteljih

BUMBACA

GORICA - Knjižnica pod krošnjami do petka v parku KBcentra

Ljubitelje knjig vabijo v senco magnolije in palm

Predstavili bodo Galeb in Galebov šolski dnevnik - Že razmišljajo o nadgradnji za italijansko publiko

Knjižnica pod krošnjami je prišla prvič tudi na Goriško. Eden izmed najbolj prepoznavnih slovenskih projektov s področja bralne kulture, ki je v Ljubljani stalnica, saj se izvaja že sedmo leto zapored, se je letos preselil tudi na naše ozemlje, na Goriško, in to v širšem pomenu besede, saj poteka na obeh straneh nekdanje meje. Od 18. do 31. julija je pobuda potekala v Novi Gorici, od 1. do 7. avgusta v Kanalu ob Soči, z današnjim dnem in do sobote, 3. septembra, pa bo lokacija Knjižnice pod krošnjami na notranjem dvorišču KBcentra v senci magnolije in palm.

»S to pobudo želimo tudi pri nas ponuditi tako otrokom kot odraslim možnost, da si v miru prelistajo kako revijo ali dnevnik in preberejo kako knjigo v prijetnem okolju. Med branjem bodo lahko vsi tudi zobali grozdje in drugo sadje ter se osvežili s hladno limonado,« je povedala Luisa Gergolet, odgovorna za Feiglovo knjižnico, ki pobudo gosti. Gergoletova je pojasnila, da so se pri organizaciji pobude zgedovali po ljubljanskih izkušnjah, obogatili pa so jo tudi z drugimi dejavnostmi. Tako bo danes ob 17. uri potekalo glasno branje, v sklopu katerega bo sama Luisa Gergolet občinstvu prebrala knjigo »Zgodbe s poti« Evalda Flisarja, jutri pa bosta ob 17. uri na vrsti predstavitve Galeb in Galebovega šolskega dnevnika ter Škrobkova kuharska delavnica, kjer bosta prisotna urednica Galebovega šolskega dnevnika Alina Carli in sodelavec Založbe tržaškega tiska Mitja Tretjak. V petek, 2. septembra, bo študent ljubljanske univerze Anže Virant s pomočjo ročnih lutk pripovedoval pravljico »Mizica, pogrni sek«. Prireditve se bo zaključila v soboto dopoldne, ko bo med 10. in 12. uro Maja Pahor spremljala branje z igranjem kitare.

Na večerajši predstavitvi sta spregovorili tudi organizatorka omenjenega

Knjižničarka Luisa Gergolet v objemu branja in palm ...

BUMBACA

projekta v Novi Gorici, Barbara Poša, ki je opozorila, da je za uspeh ključnega pomena lepo vreme, in Tina Popovič, predstavnica Inštituta za neprofitno komunikacijo Divja misel iz Ljubljane, ki je projekt zasnoval. »Z omenjeno pobudo smo v Ljubljani začeli pred sedmimi leti v parku Tivoli, sedaj pa predstavlja Knjižnica pod krošnjami za slovensko prestolnico pravo stalnico. Zelo me veseli, da se ta ideja širi in da smo letos prisotni tudi na Goriškem in prvič tudi izven slovenskih meja,« je povedala Tina Popovič. Luisa Gergolet je na koncu spomnila, da knjige, revije in dnev-

niki ne bodo na posodo, pač pa bodo zgolj na razpolago v prostorih dvorišča KBcentra. »Če bo pobuda uspešna, bomo prihodnje leto vanjo vključili tudi italijansko publiko, s tem da bomo povabili tudi kakega italijanskega avtorja. V ta namen bo že letos na razpolago polica s knjižnimi novostmi v italijanskem jeziku,« je zaključila Gergoletova. Knjižnica pod krošnjami bo odprta publiki od danes do petka med 15. in 19. uro ter v soboto dopoldne. V slabem vremenu bodo dogodki 1. in 2. septembra potekali v prostorih knjižnice, branje pod krošnjami pa bo odpadlo. (av)

GORICA - Lipizer Združenje bo postalo fundacija

Med 9. in 18. septembrom bo v Gorici 30. mednarodno violinsko tekmovanje za nagrado Rodolfo Lipizer. Prijavilo se je preko 130 violinistov; po selekciji in odpovedih pa jih je napovedanih še okrog 60 tekmovalcev iz 34 držav in petih celin. Odziv je letos izreden, poudarjajo organizatorji iz kulturnega združenja Maestro Rodolfo Lipizer, ki opozarjajo, da so zaradi krčenja denarja morali letos natisniti manjšo količino informativnega gradiva, po zaslugi spletne strani pa je informacija o natečaju in pravilnik za tekmovalce obkrožil ves svet. Tekmovanje so predstavili na županstvu ob udeležbi odbornika za kulturo Antonia Devetaga, ki je napovedal, da poteka postopek za preobrazbo združenja v fundacijo s soudeležbo javnih uprav in ustanov, kar bo zagotovilo dejavnostim solidnejšo podlago in kontinuiteto. Trenutno se spopadajo z birokratskimi vozli, do ustanovitve fundacije pa naj bi kakor koli prišlo še letos. Lorenzo Qualli je v imenu prirediteljev izpostavil zahtevnost natečaja tudi zaradi zahtevnosti Lipizerjeve in drugih obveznih skladb, s tem pa je povezan prestiž tekmovanja. Ocenjevalna komisija je dobila letos novega predsednika: skladatelj Fernando Sulpizi iz Perugie bo nasledil Micheleja Dall'Ongara.

Italija vrednot zbira podpise

Somišljeniki stranke Italije vrednot zbirajo tudi na Goriškem podpise za referendum o ukinitvi pokrajin in volilnega zakona, t.i. »Porcellum«. V prihodnjih dneh bodo s stojnicami prisotni v različnih občinah pokrajine, obrazce pa je mogoče podpisati tudi na številnih županstvih. Danes bodo predstavniki Di Pietrove stranke prisotni na tržnici v Trzinu, v soboto dopoldne na trgih v Štarancu in Gradišču, v soboto popoldne pa na prazniku grozja v Krmini. V enem samem dnevu so v Gorici in Gradišču že zbrali sto podpisov, sporoča Donatella Gironcoli, pokrajinska odbornica in tajnica Italije vrednot v goriški pokrajini.

Pokrajina išče delavca

Goriška pokrajina sporoča, da bo v okviru projekta družbeno koristnih del začasno zaposlila enega delavca. Projekt je namenjen omejevanju problema odlaganja odpadkov na mestih, ki niso temu namenjena. Delavec bo do 24. februarja 2012 nadziral teritorij in skrbel za informiranje občanov o pravilnem sortiranju odpadkov. Zainteresirani naj se zglasijo do 13. septembra na uradu za zaposlovanje v Ulici Alfieri.

Odkrivali bodo Pasolinija

V soboto, 10. septembra, bosta združenji eStoria in pordenoneggo.it priredili izlet v kraje v Furlaniji, ki so najbolj zaznamovali otroštvo in delo Pier Paola Pasolinija. eStoriabus bosta vodila Angela Felice in Marco Salvadori, poznavalca tragično umrlega pisatelja, pesnika in režiserja. Število mest je omejeno. Za dodatne informacije in rezervacije so na voljo tel. 0481-539210, naslov elektronske pošte eventi@leg.it in spletna stran www.estoria.it.

Fotografije na letališču

Na ronškem letališču bodo jutri odprli razstavo »Industriare Arte Giovani«, ki jo prirejajo v okviru festivala Triestefotografia. Odprtje bo ob 11.30 ob udeležbi avtorjev in vidnih gostov, posnetki pa bodo v prvem nadstropju letališkega poslopja na ogled do 30. septembra.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-531972.
DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.
DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.
DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Razstave

»6 ZA 1 ... RAZSTAVO« - trinajsta razstava fotografij v organizaciji šestih fotoklubov iz goriške pokrajine je v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici na ogled o 9. septembra od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure.
SPOMINSKA RAZSTAVA V GORICI IN NOVI GORICI OB 80-LETNICI SILVESTRA KOMELA: odprtje razstave bo v petek, 2. septembra, ob 18. uri v galeriji Kulturnega doma v Gorici, ob 20. uri v Mestni galeriji Nova Gorica.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 »Kung fu Panda 2«. Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Lanterna verde« (digital 3D). Dvorana 3: 18.00 - 21.00 »Come ammazzare il capo...e vivere felici«.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »Kung fu Panda 2«. Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Lanterna verde« (digital 3D). Dvorana 3: 17.45 - 19.45 - 21.30 »Kung fu Panda 2« (digital 3D).

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.00 »Bad teacher: una cattiva maestra«. Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Come ammazzare il capo...e vivere felici«.

Koncerti

»CANTA QUARTIERI« (RAJONI PREPEVAJO): »Bandiera Gialla« danes, 31. avgusta, v novem kulturnem in športnem središču v Pevmi; »Cartoons & Movies« v četrtek, 1. septembra, na Trgu Sv. Antona v Gorici.

Izleti

KRUT prireja izlet v Piemont, Langhe, savske rezidence in Turin od 15. do 19. septembra. Na razpolago so zadnja dodatna mesta. Informacije in prijave na sedežu Kruta v Ul. Cicerone 8/b v Trstu ali po tel. 040-360072.
SPDG prireja v nedeljo, 18. septembra, izlet na Koroško in ogled soteske Garnitzenklamm pri Modrinji vasi (Moederndorf) blizu Šmohorja. Skupne hoje približno štiri ure. Predviden je tudi ogled muzeja v gradu v Modrinji vasi. Oprema: običajna planinska. Prevoz z avtobusom. Prijave in informacije v četrtek, 1. septembra med 19. in 20. uro na sedežu društva, tel. 0481-532358 ali na 331-7059216 (Vlado).

Šolske vesti

DELAVNICE SLOVENŠČINE ZA OTROKE OD 9. DO 12. LETA v okviru projekta Jezik/Lingua: Kaj mi je všeč; Danes bom bral; Rad bi pel; Katero pico boš jedel?; Z žepnino bom kupil. Delavnica bo v prostorih Slovenskega dijaškega doma Simona Gregorčiča, Ul. Montesanto 84 v Gorici vsak ponedeljek, sredo in petek od 14. do 16. ure do 10. septembra 2011. Informacije na teco01@jezik-lingua.eu.
GLASBENA MATICA GORICA organizira poletno komorno delavnico, za učence od 9. do 16. leta starosti, v prostorih dru-

štva Jezero v Doberdobu, od 5. do 9. septembra od 9. do 13. ure. Na programu so skupinske in individualne lekcije, ritmične vaje, sestavljanje instrumentalnih skupin. Informacije na sedežu Glasbene matice na Korzu Verdi 51, od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ali po tel. 0481-531508.

GLASBENA MATICA obvešča, da je v teku vpisovanje za šolsko leto 2011/2012. Informacije od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure na sedežu Glasbene matice v Gorici na Korzu Verdi 51 ali po tel. 0481-531508.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB obvešča, da bo seja učnega zbora v četrtek, 1. septembra, ob 9. uri v dvorani Zadrudne banke Doberdob Sovodnje v Sovodnjah.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI obvešča, da bo prvi zbor učnega osebja v četrtek, 1. septembra ob 10. uri na šoli Trinko, ob 8.15 pa prva seja za neučno osebje.

Čestitke

Civilna zaščita Sovodnje ob Soči čestita Mauru in Pavlu ob rojstvu prvorojčkov ŽANA in MIHAELA, ki bosta prav gotovo krepila vrste prostovoljnih gasilcev.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj s pomočjo mladih odbornikov organizira »1. tekmovanje DJ-ev«, ki bo potekalo v petek, 2. septembra s pričetkom ob 21.30 v prostorih večnamenskega centra v Jamljah. Vpišejo se lahko vsi DJ-i (tudi amaterji), ki imajo lastno opremo. Število vpisanih bo omejeno; vpis na dan prireditve med 19. in 20. uro, vstop bo prost. Informacije po tel. 340-0030154 (Jasmin).

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje s preventivno rekreacijskim programom v zdravilišču

Strunjan od 4. do 14. oktobra. Podrobnejše informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b in po tel. 040-360072.

KRUT obvešča, da se člani v Goriškega lahko zglasijo v pisarni na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927, v četrtek, 1. septembra, med 9.30 in 11.30.

AŠZ DOM sporoča poletni program treningov košarke za nove košarkarje in za otroke, ki so že trenirali v lanskem sezoni: U12 (letniki 2000, 2001, 2002) že potekajo vsak dan od 17. do 18.15; minibasket (letniki 2003, 2004, 2005) od 29. avgusta dalje, ob ponedeljkah, sredah in petkih od 16. do 17. ure. Treningi potekajo v Kulturnem domu v Gorici; vodil bo državni vaditelj minibasketa Andrej Vremec. Informacije po tel. 338-5889958 (Andrej Vremec), marinarandrej@alice.it in po tel. 0481-33288 (David Ambrosi), domgorica@tiscali.it.

Mali oglasi

PRODAJAMO domači kraški krompir; tel. 0481-78140.
PRODAJAMO grozdje vrste merlot; tel. 0481-78066.
PRODAM KNJIGE za vse razrede družboslovnega liceja Simona Gregorčiča v Gorici; tel. 340-0516835.
PRODAM KNJIGE za vse razrede znanstvenega liceja Simona Gregorčiča v Gorici; tel. 347-7629984.
V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Prireditve

FILMSKI VEČERI »NERO DI DONNA« V MORARU na turistični kmetiji Al Diaul nasproti cerkve: v četrtek, 1. septembra, ob 21. uri »Changeling« Clint Eastwooda; vstop prost.
»MONFALCONE ESTATE« (POLETJE V TRŽIČU): združenje Aleksander Club iz Tržiča prireja plesni nastop »Aleksander Show«, danes, 31. avgusta, ob 20.45 na Trgu Republike; informacije po tel.

ZAHVALA

Alberto Peric
(Berto)

Zahvaljujemo se gospodu župniku Ambrožu Kodelji in vsem, ki ste z nami sočustvovali in ki ste na kakršenkoli način počastili spomin našega dragega.

**Severino, Claudia,
Maria in Adriano**

ODPRTA TRIBUNA

O zgodovinskem spominu

Ni mi všeč govoriti o sebi in o svojem delu, a italijansko založništvo in publicistika me že dobri dve leti obvezujeta, češ da sem pričevalec preteklosti, tako da se nalogi ne morem izogniti. Vendar je tokrat na potezi prevod romana V labirintu, zato je prvi izmed razlogov tega mojega posega ta izid. Predvidevam namreč, da se bodo 16. septembra, ko bo delo v knjigarnah, slovenski kulturni bralci in bralke znašli tako, ko so se ob drugih prevodih mojih knjig, da ne bodo mogli seči po slovenskem izvirniku, ki je izšel pri Slovenski matici 1984. leta in ni bil zaradi raznih razlogov ponatisnjen. Čeprav sem v knjigi razpravljal tudi o zgrešenem matičnem reševanju manjšinskega vprašanja na podlagi ideološkega načela, se oblast izidu dela ni uprla, kar je pomenilo, da tudi sama pristaja na upravičenost podanih argumentov, ni pa bilo pravega razloga za novo izdajo. To je torej eden izmed razlogov. No, za naše bralce in bralke, ki segajo po prevedenih slovenskih knjigah, bi rekel, da naj počakajo na slovensko drugo izdajo knjige in naj, če že, izvod njenega prevoda nabavijo za svoje prijatelje italijanskega jezika. Tega nasveta se založba, ki je knjigo izdala, najbrž ne bi veselila, a rad bi si nekoliko zmanjšal klavni občutek, ki me je obhajal, ko so ljudje kupovali moje prevedeno delo, ker izvirnega ni bilo na razpolago.

Drugi razlog tega pisnega nastopa pa je dosti bolj pomemben, ker gre za zgodovinski spomin, saj je pravkar omenjeni roman posvečen dogajanju na Tržaškem po koncu drugega svetovnega konflikta vse do 1948. leta, ko je prišlo do razkola med sovjetsko in jugoslovansko komunistično stranko ali partijo.

Knjiga je večplastna, celo z nekaj poglavij povezana s koroško usodo, a poglavitna argumenta sta prihodnost Trsta in našega življa v njem. Trst je namreč tedaj skupaj z Berlinom spadal k poglavitnima političnima spopadoma med Vzhodom in Zahodom in skoraj desetletje je ime našega mesta zavzemalo v velikih črkah v poudarjenih naslovih prve strani evropskega tiska. Rešitev naše skupnosti pa se je nahajala v tako težavnem položaju, da je 1953. leta prišlo celo do premika črt na meji Svobodnega tržaškega ozemlja.

Tega tukaj ne bom obnavljal, dela, ki jih je izdal Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček, so tisto zgodovinsko-politično dobo eminentno obravnavala. Rad pa bi poudaril, da je, kar se tiče tega dogajanja, roman osnovan na upoštevanju početja tako slovenskega partijskega vodstva kakor tistih, ki so se strinjali z vrednostjo osvobodilnega boja, a se niso strinjali s partijsko diktaturo, med temi sem bil in sem tudi sam, ter obenem z demokratično organiziranimi ljudmi, ki so odklanjali komunizem, a so z njim razveljavljali tudi osvobodilni boj.

Zaradi tega v bistvu trojnega političnega razporeditve, če izzamem razporeditve italijanskega prebivalstva, je bil izid romana za francoske in nemške bralce trd oreh, za italijanske utegne biti malo manj, a za slovenskega človeka zna biti predzgodovinski prikaz marsičesa, kar je argument razprav in razglašanj. Tako, na primer, prav popis zasedbe partijskega političnega vodstva šolske stavbe v ulici Montecchi 6, kjer je slovensko komunistično vodstvo odstopilo prostore tudi italijanskim tovarišem, s katerimi so tesno sodelovali do Stalinove izključitve jugoslovanskega komunizma iz komunistične internacionale.

Pri tem je pomembno dodati, da so bili slovenski internacionalisti darežljivi tudi z drugo slovensko imovino, tako da je po kominformovskem sporu italijansko-slovenska prosovjetska večina z Vidalijem na čelu zahtevala partijsko imovino (il patrimonio del partito) in je celo moral nastopiti angleški Special Branch, da je bil izveden sodni sekvester stavb v ulici Montecchi 6, v ulici Ruggero Manna

9 ter tiskarne v ulici Sv. Frančiška 20. Kot varuh omenjenih imovin je bil imenovan dr. Achille D'Angelo.

Nadaljnji razvoj te trpke resnice seveda spada drugam, tukaj pa je potrebno omeniti, da se je slovensko vodstvo ob zmagi polastilo stavbe v ulici Montecchi, katere lastnina mu je bila šele kasneje pripoznana na podlagi zakona o priposedovanju, to je v italijanski usucapione.

V nji je bil od maja 1945 Primorski dnevnik tiskovni predstavnik slovenske-jugoslovanske politike, kot da bi bili samo komunisti zmagovalci osvobodilnega boja, medtem ko zgodovina našteva 1.000 članov partije, večina partizanov pa je bila verna, dobršen del je dal krščanski socializem, na Primorskem pa tigrovci, ki jih partija ni hotela priznati kot organiziranega protifašizma, ki je bil že vse pripravljen za vojaško vstajo (glej knjigi Boruta Rutarja).

Kljub takemu 50-letnemu samopašnemu posedovanju stavbe in političnemu vladanju so, ko se je po propadu Kreditne banke znašel tudi Primorski dnevnik v nevarnosti, vse narodno zavedne sile priskočile na pomoč. Nimam pri roki dokumenta takratnega sporazuma, a videti je, da se njegova vsebina ne izvaja.

Verjetno bo o tem še govor, prišlo bo morebiti do tolmačenj in razlag in morebiti tudi do kakšnih pravičnih in modrih sprememb, to, kar ob vsem tem menim, je, da nam manjka listina, v kateri bi odgovorni predstavniki nekdanjega vodstva obžalovali vso socialno, politično, moralno in kulturno škodo, ki so jo povzročili v slovenski narodni skupnosti v deželi Furlaniji Julijski krajini s svojo enostransko levičarsko naravnostjo. Če pa tak dokument že obstaja in jaz nisem na tekočem, potem naj se tista listina slovesno objavi, ker je potrebna kot potrdilo modre želje po demokratično izraženem pluralizmu tako v vodstvu časnika kakor v posedovanju imovin.

Kar se s tem v zvezi tiče skupnega nastopanja, bi omenil, da sem že v jesenski številki revije Sidro 1953. leta predlagal ustanovitev Narodnega odbora, na kar ni bilo seveda odziva z izjemo, da je oblast odpustila iz službe mojo ženo Radoslavo, sestro Janka Premrla - Vojka, ki je bila uradnica pri podjetju Adriaimpex. Izkazalo se je, da je tak Narodni odbor ali svet nemogoč, ker spada narodna zavest, ki edina rešuje jezik, za slovensko levico v nacionalizem, medtem ko je, na primer, italijanska levica najpoprej zvesta nacionalnim koristim, potem šele levičarska. Kar je dokazoval socializem v Trstu že v avstrijskih časih, kot lepo dokumentira Pavla Hočevnar v svojem delu Pot se vije.

A imamo kar pri roki tržaški primer, ko je zdaj levica zmagala na volitvah, predvsem zaradi množičnega slovenskega glasovanja, a je kljub temu župan sodil, da je bolj primerno, če ni slovenskega predstavnika v vodstvu županstva. Huji primer imamo v zakonu za Dan spomina 10. februarja, za katerega se je vneto zavzemala tudi demokratična levica, zastonj namreč, ki vsako leto obnavlja tisto hudo, ki je bilo povzročeno italijanskim ljudem, ne da bi se obenem omenjal celotni zgodovinski potek in torej tudi zločini fašizma in vojnih kriminalcev v tako imenovani Ljubljanski provinci. Da, in to zamlčevanje naših žrtev mi pasivno sprejemamo, ne da bi se zavedali, da zatajujemo svoje mrtve v imenu nekega formalnega prijateljstva.

Ostaja vsekakor resnica, da bomo ostali, samo če bomo poudarili prvotno zavest zvestobe rodni identiteti. Saj ne glede na vse vzpone človeškega razuma, ne glede na vse pridobitve človeškega duha, s katerimi se vzdigujemo nad takšne ali drugačne meje in globalizme, ostaja narodno občestvo kot najbolj žlahtna domovina človeškega srca.

Boris Pahor

SEŽANA - Predstavitev nove pesniške zbirke

»Istosrediščnost«
Maje Razboršek

Dvojezična pesniška zbirka v prevodu Jolke Milič posvečena hčerki Izi

SEŽANA - S predstavitvijo četrte samostojne pesniške zbirke z naslovom »Istosrediščnost/Concentricità« domače avtorice Maje Razboršek so v Kosovelovi sobi v Sežani zaključili niz 60 prireditev, ki so letos od začetka avgusta prvič potekale v okviru Festivala Kras, v katerem je vključeno tudi praznovanje sežanskega občinskega praznika. Predstavitev, ki sta jo organizirala Združenje književnikov Primorske in Literarno društvo Zlati čoln Sežana, je v kulturni hram privabila številne domačine, ki so z velikim veseljem prisluhnili obema domačima ustvarjalkama.

Maja Razboršek, rojena 1959. leta v Ljubljani, že dalj časa živi v Sežani, kjer dela kot knjižničarka v Kosovelovi knjižnici. Do sedaj je izdala že tri samostojne pesniške zbirke: Ranjeni papir- La carta ferita (založba Žbrinca, Sežana, 1995), Pretanjeni razbor (Goga, Novo mesto, 2000) in Nepopolna Hestija - L'imperfetta Estia (KD Vilenica, Sežana, 2010). Vse tri pesniške zbirke je v italijanski jezik prevedla Jolka Milič. Za njeno zadnjo pesniško zbirko je avtorica prejela lani literarno nagrado 24. Premskih srečanj.

»To je zadnja nagrada, ki jo je razpisalo Združenje književnikov Primorske za lansko leto in je tudi zadnja knjiga, ki jo je izdalo ZKP. A upam, da ni zadnja pri društvu, kajti ZKP ni razpisalo Premeke nagrade za letošnje leto, ker nismo uspeli zagotoviti sredstev zanj. Prav tako upam, da to tudi ni zadnja Majina pesniška zbirka,« je uvodoma predsednica ZKP Magdalena Svetina Terčon predstavila pomembnost najnovejše pesniške zbirke, ki združuje 34 pesmi.

Protagonistke predstavitve nove pesniške zbirke

O. KNEZ

Pesniška zbirka, ki je v nakladi 300 izvodov izšla pri ZKP na 60 straneh, je posvečena Majini 17-letni hčerki Izi, ki obiskuje 3. letnik gimnazije v Sežani in je prav tako kot Maja (ki izdeluje nakit, voščilnice, čudovito veze, predvsem pa ji teče besedna umetnost) likovno nadarjena. Knjiga opisuje čudovit odnos mati - hči. Prav hčerka Iza pa je poskrbela za likovno opremo. Tokrat je Maja za likovno opremo svoje pesniške zbirke izbrala njene slike iz serije Obrazi.

Majina poklicna pot pa je povezana s Kosovelovo knjižnico, kjer že vrsto let dela kot knjižničarka v mladinskem oddelku in že od vsega začetka (11 let) vodi študijski bralni krožek Sončna ura. Namesto običajne spremne besede na začetku ali koncu knjige so njene službene kolegice Marta, Petra, Marija in Tanja ter sestra Eva

prispevale mnenja h knjigi.

O avtorici in prevodih pa je Jolka Milič med drugim dejala: »Maja je posebna avtorica. Ni ljubezenska pesnica, nima tipične ženske poezije. Je razmišljujoča pesnica, zelo občutljiva... Njene sicer redke besede popestri s starinskimi besedami, ki niso pogosto v rabi, ki pa vgravirane v pesem postanejo biseri in naredijo pesem posebno. To so kamenčki v pesniškem mozaiku. Brez njih bi bila pesem pusta.«

Nastopajočim se je zahvalil predsednik Literarnega društva Zlati čoln David Terčon, medtem ko je za prijeten glasbeno vzdusje poskrbela flavistka Gaja Bašič. Avtorica je zbranim prebrala tudi nekaj svojih pesmi, nekatere izmed njih pa je zavila v posebno darilce, ki so ga bili deležni ljubitelji poezije.

Olga Knez

PREJELI SMO

Predhodnica današnje primorske himne

Marca meseca leta 1897 je italijanski liberalni tabor na Primorskem slavil veliko volilno zmago, predvsem pa v Trstu, kjer je po treh zaporednih poslanskih mandatih v dunajskem državnem zboru, izgubil na volitvah Ivan Nabergoj s Proseka. Poraz pa so doživeli tudi konservativni Italijani. Volilna zmaga se je kmalu preoblikovala tudi v obračune zmagovalcev s Slovenci in Hrvati. Dogodki na Primorskem, pravzaprav v upravni enoti Avstrijsko primorje (Goriško-Gradiška, Istra, Trst) so se kazali ne le v besednih dvobojih v dnevnem tisku, marveč in predvsem v pouličnih obračunavanjih ter nazadnje tudi v dunajskem parlamentu, kjer so poslanci iz vrst južnih Slovanov v posebni interpelaciji opozorili vlado na »ne-normalne odnose na Primorskem« predvsem zaradi odnosa državnih oblasti do aretacij Slovencev, ki so odgovarjali, tudi nasilno na izzive Italijanov. Tudi dunajska parlamentarna debata je sredi maja leta 1897 potekala v obojestranskem obtoževanju. Slovenski tisk (Soča, 31. 12. 1897) je leto 1897 označil kot leto, ki bo »zapisano v zgodovini slovenskega naroda s krvavimi črkami in ostane v spominu od rodu do rodu.«

Med narodnostnimi obračunavanji v pomladnih dneh leta 1897 je goriški list Soča (21. 5. 1897, št. 21) objavil nepodpisano in angažirano pesem Probujena Primorska, ki glasi:

*Iz dnij razdornih nov se dan poraja,
Kar zrlu jih okó – najlepši dan,
In glej, iz žalne tmine narod vstaja,
Ki snival sebi je poguben, sán.*

*Kdo je, ki v zgodovine poznih dnovih
Budi zdaj k novemu se delu spet?
Ki tujec v lastnih bival je domovih,
Ki spon se krutih zdaj otresa vnet?*

*Očem zavzetim v dražestnem nakitu
Razgrinja dneva ga že prvi soj –
Naš narod vstaja v solnca žarnem svitu.
Slovenski narod sán končal je svoj!*

*Končal je sán, končal z njim tužno dobo,
Ko tujec slednji bil mu gospodar,
Ki pravo mu kratil, kratil svobodo,
In mu le robstvo je usiljal v dar.*

*Rohneč prebudil se iz sanj je kletih,
Kot dviga se rohneč iz spanja lev,
Ko vzdramil ga naval je čet nešteti,
In v njem pravično se prebujajo gnjev. –*

*Slovenci mili, Slave zvesti sini,
Za nami pal je hlapčevstva zastor!
Naprej tedaj, da skoro v domovini
Svodobe luč nam razjasni obzor!*

*Pravice branimo si v borbi vsaki,
Brez prava nič en nam je vsak obstoj –
Zató naprej za našimi prvaki,
Da s pravom narod si otmemo svoj!*

*V pomoč nemudoma svojem le hitimo,
Ker s svojci svojo si množimo last,
A v stran se mrzkim okom obrnimo,
Kjer tujec svojo nam nastavlja past.*

*Trdnjava edna nam domovje bódi,
V njej hraber vsakdo bóri se junak,
Do zmage prapor eden v boj nas vódi,
Kjer vsi za vse, za vse bóri se vsak.*

*In pripeljala, da bo lepša zora,
Ko v trajni slavi bo blestel naš rod,
In prost bo vsak Sloven, kot biti mora
Sloven na svoji zemlji svoj gospod!*

O avtorstvu pesmi je mogoče le ugibati. Očitno pa je njena vsebina povsem narodno-vzpodbudna in zrcalo razmer, v katerih je nastala. Že naslov pesmi in nato še vsebina kar samodejno opozarjata na Svetkovo Vstajenje Primorske iz začetka leta 1944, ki je nekoliko predelana in uglasbena – avtor Rado Simoniti – postala od leta 1968 dalje himna Primorcev.

Na leto 1897 je spomin »od rodu do rodu« obledel, toda duh, ki je preveval primorskega človeka leta 1897 in tudi leta 1944, se času primerno tudi danes še ohranja.

Branko Marušič

SP V ATLETIKI - Izpadla še ena šampionka

Niti Isinbajeva se ni otresla »prekletstva« naslovnice

Skakalka s palico je končala na 6. mestu - Prva kolajna za Grenado - Slovenca brez finala

DAEGU - Četrty dan atletskega svetovnega prvenstva v Daeguju v Južni Koreji je na »zrelostnem izpitu« padla še ena šampionka. Rusinja Jelena Isinbajeva, svetovna rekordka v skoku s palico, je namreč še na drugem SP zapored ostala brez odličja v skoku s palico. Včeraj je tekmovala na 6. mestu, zlatega odličja pa se je veselila Brazilka Murer z južnoameriškim rekordom 4,85 m, srebro je pripadlo Nemkinji Strutz (4,80), bron pa Rusinji Svetlani Feofanovi (4,75).

Niti Isinbajeva se namreč ni otresla »prekletstva« naslovnice tega SP. V vseh prejšnjih dnevih SP so bili namreč na naslovnici biltena prav tako favoriti, ki pa so neslavno končali prvenstvo. Prvi osmoljenec je bil Avstralec Steve Hooker, ki je obrambo naslova v skoku s palico končal brez

uvrstitve. Nedeljo je zaznamoval prehitel start jamajškega superzvezdnika Usaina Bolta, dan pozneje pa je bil zaradi oviranja tekmeča diskvalificiran Kubanec Dayron Robles v teku na 110 m ovire.

RUSKI DAN - Med šestimi kompleti kolajn sta kar dve najlahtnejši odnesli Rusinji. Tatjana Černova je bila najboljša v sedmerboju (6680 točk), na 3000 m zapreke za atletinje pa je najboljši dosežek leta postavila tudi Julija Zaripova (9:07,03), ki je sedaj na tretjem mestu vseh časov.

PRVA KOLAJNA - Včeraj se je prve medalje na dosedanjih SP osvojila Grenada. Na 400 m je bil namreč najhitrejši šele 18-letni James. V izjemno izenačenem obračunu je tudi osmouvrščeni za njim zaostal manj kot sekundo. Srebro si je pritekel favorizirani Amerikan LaShawn Merritt

(44,63), bron pa Belgijec Kevin Borlee (44,90).

SLOVENCIS OUT - V kvalifikacijah sta včeraj izpadla slovenska rekorderja Marija Šestak (Mass) in Rožle Prezelj (Kranj). Dvaintridesetletna Šestakova je imela včeraj edini veljavni poskus v drugi seriji, ko je skočila 13,87 m, odrihnila pa se je 23,8 cm pred desko, v prvem in tretjem poskusu pa je prestopila. Med najboljšo dvanajsterico, ki se bo merila za odličja, je vodila daljava 14,15 m, kar je Šestakova letos že nekajkrat preseгла, tokrat pa ji tak skok ni uspel, a je bila z nastopom kljub temu zadovoljna. Osvojila je končno 21. mesto. Prezelj pa je v skoku v višino dosegel 21. izid (2,25 m). Pri višini 2,28 je v tretjem poskusu namreč za las podrl letvico. Tudi če bi preskočil to višino v prvem poskusu, pa ne bi bilo dovolj za finale.

NOGOMET Uvodna tekma A-lige bo Milan - Lazio

RIM - Potem ko prvega kroga prvenstva A-lige zaradi stavke nogometašev niso igrali, bo letošnjo »serie A« uvedla tekma 2. kroga med Milanom in Laziom, ki bo že v petek, 9. septembra, ob 20.45. Kljub temu da sindakat igralcev in Lega calcio še nista sprejela dogovora o kolektivni pogodbi (pomembno srečanje v zvezi s tem bo jutri), so včeraj sporočili termine vnaprej odigranih oziroma večernih tekem prvenstva A-lige. Vnaprej bosta tekmo 2. kroga odigrala tudi Cesena in Napoli, in sicer v soboto, 10. septembra, ob 20.45. Juventus in Parma bosta igrala v nedeljo, 11. septembra, ob 12.30, Palermo in Inter pa prav tako v nedeljo ob 20.45. Vse ostale tekme pa bodo ob 15.00.

UDINESE POTRDL PEREYRO - Videmski Udinese se je okrepil s 20-letnim argentinskim nogometašem Robertom Pereyro, ki je v prejšnji sezoni igral pri River Plati v Argentini. Zanj je odšel 2 milijona evrov.

DOGOVOR - Roma je dosegla dogovor z Lionom za prestop Miralema Pjanića, Fernando Gago, ki je bil prav tako blizu rimskega moštva, pa bo igral v Palermu, ki pa še nima novega trenerja.

Ruska šampionka Jelena Isinbajeva se je letos vrnila na atletske steze po več kot enoletnem premoru s tekmovalnj. V svoji vitrini ima dva olimpijska in dva svetovna naslova, poleg vseh mogočih iz mladinske kategorije. Seveda je njen tudi svetovni rekord 5,06 m, ki ostaja za druge še nedosegljiv

ANSA

VČERAJSNJI IZIDI

Moški 400 metrov: 1. K. James (Gre) 44,60; 2. L. Merritt (ZDA) 44,63; 3. K. Borlee (Bel) 44,90; 4. J. Gonzales (Jam) 44,99; 5. J. Borlee (Bel) 45,07; 6. R. Bartholomew (Gre) 45,45; 7. T. Henry (DOT) 45,55; 8. F. Ogunde (Kat) 45,55.

Moški 800 m: 1. D. Rudisha (Ken) 1:43,91; 2. A. Kaki (Sud) 1:44,41; 3. J. Borzakovski (Rus) 1:44,49; 4. M. Lewandowski (Pol) 1:44,80; 5. N. Symmonds (ZDA) 1:45,12; 6. A. Kszczot (Pol) 1:45,25; 7. A. Yego (Ken) 1:45,83; 8. M. Aman (Eti) 1:45,93.

Disk: 1. R. Harting (Nem) 68,97; 2. G. Kanter (Est) 66,95; 3. E. Hadadi (Ira) 66,08; 4. M. Israel (Est) 65,20; 5. B. Harradine (Avs) 64,77; 6. V. Alekna (Lit) 64,09; 7. V. Goeda (Ind) 64,05; 8. J. Fernandez (Kub) 63,54.

Ženske 3000 m zapreke: 1. J. Zaripova (Rus) 9:07,03 (naj. izid sezone na svetu); 2. H. Hgribi (Tun) 9:11,97; 3. M. Chemos Cheywa (Ken) 9:17,16; 4. M. Wanjiku Njoroge (Ken) 9:17,88; 5. L. Chebet Rotich (Ken) 9:25,74; 6. S. Assefa (Eti) 9:28,24; 7. B. Uslu (Tur) 9:31,06; 8. H. Ouhaddou (Mar) 9:32,36.

Palica: 1. F. Murer (Bra) 4,85; 2. M. Strutz (Nem) 4,80; 3. S. Feofanova (Rus) 4,75; 4. J. Suhr (ZDA) 4,70; 5. Y. Silva (Kub) 4,70; 6. J. Ptačnikova (Češ) in J. Isinbajeva (Rus) 4,65; 8. N. Kiriakopoulou (Grč) 4,65.

Sedmerboj: 1. T. Černova (Rus) 6880 (naj. izid sezone na svetu); 2. J. Ennis (VBr) 6751; 3. J. Oesser (Nem) 6572; 4. K. Timinska (Pol) 6544; 5. N. Dobrinska (Ukr) 6539; 6. L. Schwarzkopf (Nem) 6321; 7. A. Nana Djimou (Fra) 6309; 8. A. Skujyte (Lit) 6297.

Danes: 20 km hitra hoja, ženske.

KOMENTAR

Več kot meter razlike

Nekaj zadoščenja je vendar prišlo. Otok Grenada bo znova zaslovel. Ne bo sicer prvič. Leta 1983 ga je naskočila mogočna armada 7600 rambov iz ZDA in strla nastanek nove Kube. Ko se je to dogajalo se Kirani James še zdaleč ni rodil in verjetno o tem ne ve ničesar.

Šok - sicer pričakovan - pa je prišel od skoka s palico za ženske. Jelena Isinbajeva ni več kraljica. Njena predstava se je iztrosila med dremanjem in tremi neuspešnimi skoki. Prehitele so je skakalke, ki v absolutem smislu nikakor ne morejo računati na svetovni rekord. Nova Isinbajeva mora šele nastopiti.

Obe skakanji s palico sta dali presenetljive izide in uveljavila višinsko razliko, ki se je v šestih prvenstvih tega tisočletja samo enkrat spustila pod en meter med fanti in dekleti. Leta 2001 je Dragila (ZDA) zmagala z 4,75 m, Markov (Avstralija) pa je skočil 6,05 m, torej 130 cm višje. Dve leti kasneje je Feofanova (včeraj tretja) zmagala z enakimi 4,75, Gibilisco (Italija) pa je dosegel 5,90 (+115 cm). Edini skok preko 5 metrov na SP je v Helsinkih dosegla Isinbajeva: 5,01 m proti samo 5,80 Nizozemca Bloma (+79

cm). V Osaki je 4,80 m zadostovalo znova Isinbajevi, Amerikan Walker pa je dosegel 5,86 (+106 cm). Berlin je pred dvema letoma pomenil začetek rahljanja moči Isinbajeve, ki je ostala brez rezultata. Poljakinja Rogowska je dosegla klasičnih 4,75 m. Avstralec Hooker pa prav takih 5,90 (+115 cm). Včeraj se je razlika (5,90 : 4,85) spet nekoliko zmanjšala, za priključek pod enim metrom pa mora atletika očitno počakati novo Isinbajevo.

Danes bo prost dan. Ali skoraj prost. Medtem, ko smo mi trdno spali so se v središču Daeguja mučila dekleta s hojo na 20 km. V bližnji preteklosti so dekleta tekmovala na 10 km in na stadionu. Uro trajajoča preizkušnja je ohromila izvajanje sporeda in hojo so spodili na cesto. Organizatorji pa jo očitno ne cenijo preveč. Namesto, da bi progo speljali po celem mestu, se omejujejo na kako dolgo avenijo in tam gor in dol. Ob luknjah itak preveč raztegnjenega programa bi hitro hojo lahko znova vnesli v areno in z nekaj aplavzi nagradili atlete in atletinje, ki se s hojo mučijo, da bi na predovali veliko počasneje kot bi z enakim naporom v teku.

Bruno Križman

NOGOMET - Novi gospodar Triestine Aletti in predsednica De Angelis sta se včeraj predstavila

A-liga in razvoj mladinskega sektorja

To sta cilja - Razvoj kluba je možen samo z delom z mladimi - Želijo ustvariti športni center čim bližje centru mesta

Pri Triestini se začenja popolnoma novo poglavje. Včeraj se je javnosti predstavil nov gospodar tržaškega nogometnega kluba, ki je od dosedanjega predsednika Stefana Fantinela prevzel večinski delež.

Na dobro obiskani tiskovni konferenci je novi gospodar, poslovnež iz Romagne Sergio Aletti, ki ima že izkušnje pri upravljanju nogometnih klubov v Ravenni in Ceseni, predstavil svoj program. Kot se redno dogaja na takih srečanjih, je tudi novi gospodar napovedoval, da je njegov cilj popeljati Triestino v najvišjo ligo. Nov predsednik Triestine pa ne bo on, temveč njegova zaročenka Cristina De Angelis, ki je kot prva nagovorila prisotne: »Ko mi je zaročenec predstavil načrt prevzema Triestine, sem bila takoj navdušena. Naši cilji so jasni, to se pravi, želimo si napredovati v A-ligo. Vemo, da naloga ne bo lahka; zelo pomembno bo, da bomo začeli vlagati v mladinski sektor, kar je manjkalo v vseh teh letih. Moramo ustvariti športni center čim bližje centru mesta, saj menim, da je razvoj kluba možen le s solidnim mladinskim sektorjem, iz katerega bomo lahko črpali igralce. Mnogi ni-

Novi gospodar Triestine Sergio Aletti in predsednica kluba Cristina De Angelis

KROMA

so navdušeni nad tem, da bo novi predsednik Triestine ženskega spola. Res je, da je 99% predsednikov moških, a to nič ne pomeni. Pomembna je le priprava neke osebe. Sama nimam izkušenj v upravljanju nogometnega kluba, a na podjetniški ravni imam izkušnje na pretek, ob tem da sem rasla v nogometno zasvojeni družini, kjer pa ni bil pomemben spol, temveč priprava.

Z navijači želimo imeti neposreden stik, zato bomo vključili v upravni odbor kluba enega predstavnika navijačev. Eden izmed pogojev za uspeh je, da se tudi navijači strnejo okoli ekipe. Prav zato bomo od-

stranili umetne navijače s tribune Colaussi, ki bo ponovno odprta pravim navijačem. Strinjam se s trenerjem Pavanelom, ko trdi, da morajo nasprotniki stopiti na igrišče Rocco skorajda prestrašeni, medtem ko so se ob umetnih navijačih smejali!«

Novi gospodar kluba Sergio Aletti je v svojem uvodnem posegu jasno povedal, da je pri Triestini zapihal popolnoma nov veter, njegovi načrti pa so zelo jasni: »Veseli nas, da imamo podporo celotnega mesta. Z mestno upravo in županom na čelu. Zdaj smo tudi uradno večinski lastniki Triestine. Imamo nekaj nad 96-odstotni delež,

preostale delnice pa so v lasti 36 oseb. Sicer nikomur ne zapiramo vrat in pripravljeni smo prepustiti manjšinski delež, vendar menim, da mora v nogometnem klubu vlada ti le ena oseba.« Tudi Aletti je poudaril pomen mladinskega sektorja. »Nujno iščemo približno 70.000 kvadratnih metrov velik teren, kjer bi lahko gradili nogometni center s številnimi igrišči. Naj vam povem le to, da nas bo prevzem kluba manj stal, če nam bo že v prvi sezoni uspelo napredovati v B-ligo. To jasno kaže, da ne govorimo v prazno!«

Za nedeljsko tekmo, ko bo Triestina na Roccu proti FeralpiSalozju opravila krstni nastop v 1. poklicni diviziji, želijo prirediti pravi praznik športa, tako da bodo vstopnice v predprodaji po res nizki ceni. Za stransko tribuno bo treba odšteti evro, za tribuno Colaussi 2, za osrednjo tribuno Pasinati pa 5 evrov. To le do nedelje do 12. ure. Potem pa bodo vstopnice v prodaji po 6, 12 in 25 evrov.

Cene abonmajev bodo sporočili jutri. Aletti je napovedal, da bodo dosegljive za vse žepne, v petek pa bodo obnovili upravni

svet. Ob predsednici Cristini De Angelis, gospodarju Alettiju, predstavniku navijačev in generalnemu direktorju Marco Cernazu, bo eno mesto še na razpolago za podjetnika, ki jim bo želel priskočiti na pomoč.

Sergio Aletti je ob tem izrazil svoje popolno zaupanje trenerju Discepoliju, ki »bo ostal na krmilu tudi v primeru, da bi izgubil vseh 34 tekem. Isto velja za vse osebe, ki sem jih že potrdil, od Pavanela do Cernaza.«

Nov gospodar v teh dneh dela s polno paro, saj se drevi zaključuje poletni prestopni rok. Gotovi so že prihodi branilcev Thomassena in Tombesija ter veznih igralcev Silvestrija, Rossettija in D'Agostina. Triestina pa se zanima še za desnega branilca, za dva vezna igralca in dva napadalca, Moto in Currialeja. Aletti pa je bil jassen, da »sploh nas ne zanima imeti igralcev na posodo, saj je igralec za nogometni klub investicija in investicija je dobičkonosna le v primeru nakupa.«

Napovedi so torej visoko doneče, a bomo videli, če bo (znova) ostalo le pri besedah ... (I.F.)

KOŠARKA - Danes začetek evropskega prvenstva v Litvi

Španci, branilci naslova, prvi na parket

SPORED 1. DELA EP

(od danes do 5. 9.)

Danes

ob 14.15 Španija - Poljska (skupina A), Srbija - Italija (B), ob 14.30 Črna Gora - Makedonija (C), Belgija - Gruzija (D); ob 16.45 Turčija - Portugalska (A), Francija - Latvija (B), ob 17.00 Slovenija - Bolgarija (D), Grčija - Bosna in Hercegovina (C), ob 20.00 Litva - Velika Britanija (A), Nemčija - Izrael (B), Hrvaška - Finska (C), Rusija - Ukrajina (D).

Ostale tekme Italije

2. krog, 1. septembra 20.00 Italija - Nemčija, 3. krog, 2. septembra, 16.45 Italija - Latvija; 4. krog, 4. septembra 16.45 Italija - Francija; 5. krog, 5. septembra, 14.15 Italija - Izrael.

... in Slovenije

2. krog, 1. septembra, 20.00 Slovenija - Ukrajina; 3. krog, 3. septembra, 17.00 Slovenija - Gruzija; 4. krog, 4. septembra, 20.00 Slovenija - Belgija; 5. krog, 5. septembra, 17.00 Slovenija - Rusija.

Formula

Ekipe na EP so porazdeljene v štiri skupine (A, B, C in D). V nadaljevanje tekmovanja vodijo prva tri mesta iz vsake od štirih šestčlanskih skupin. V drugem delu bodo ekipe v dveh novonastalih skupinah (E in F) odigrale še po tri tekme, najboljših osem pa bo nato odpotovalo v četrtfinale in izločilne boje v Kaunas. Finale bo v nedeljo, 18. septembra.

Po TV

Danes: Srbija - Italija (ob 14.05 Slo 2, Rai Sport 1), Slovenija - Bolgarija (ob 16.30 Slo 2), Francija - Latvija (ob 16.41 Rai Sport 1), Nemčija - Izrael (ob 19.57 Rai Sport 1)

Jutri: Izrael - Francija (ob 16.42 Rai Sport 1), Slovenija - Ukrajina (ob 19.30 Slo 2), Italija - Nemčija (ob 19.58 Rai Sport 1).

Goran Jagodnik

ANSA

KLAIPEDA - Danes se bo v Litvi začelo 37. evropsko prvenstvo v košarki, na katerem bo prvič sodelovalo 24 reprezentanc in bo trajalo rekordno dolgo - do 18. septembra. Prvenstvo bosta odprli tekmi med branilcem naslova evropskih prvakov Španijo in prejšnjim gostiteljem prvenstva Poljsko ter tekma skupine B med Srbijo in Italijo. Obe bosta že ob 14.15. Slovenski košarkarji pa bodo na parket stopili ob 17. uri, ko jih čaka Bolgarija.

Italijanski košarkarji, ki jih vodi priznani tener Simone Pianegiani, bodo že v prvem krogu pred težko nalogo. »Prva tekma pa še ne bo odločilna za uvrstitev v drugi krog; če bomo zmaga-li nam bo to seveda vtilo veliko samozavesti, poraz pa nas ne bo potrl. Res je, da nas lahko na uvodni tekmi prevzame tudi trema, vendar smo na pripravljajalnih tekmah dokazali, da znamo reagirati,« je povedal trener.

Slovenija pa danes čaka lažji tekmeec Bolgarija, ki zaseda na svetovni jakostni lestvici FIBE (upoštevajo rezultate zadnjih 8 let) (še) 42. mesto, Slovenija pa je 17. Na papirju so torej Dragič in ostali nesporni favoriti, nobenega nasprotnika pa ne gre podcenjevati. Slovenci se bodo lahko v prvih tekmah proti (navidezno) lažjim tekme-cem pripravili na pomembnejši obračun z Rusijo, ki zaseda na lestvici Fibe 11. mesto (v ponedeljek, 5. septembra, ob 17.00).

JADRANJE - V petek ob 19.00

Trst-Brioni-Trst letos z novostmi

Pri tržaškem pomorskem klubu Sirena že odštevajo dneve do starta tradicionalne regate Trst - Brioni - Trst. Start 21. izvedbe tekmovanja za kajutne jadrnice bo v petek (pojutrišnjem) ob 19.00 pred sedežem kluba.

Regato je tržaški pomorski klub po nekajletni prekinitvi obnovil lani. Tudi letos je regata, ki je dolga 110 morskih milj, vključena v niz štirih regat 4x1000 (skupna dolžina regat je 1000 milj). Prva je bila od Caorl do Tremitskih otokov, druga od Lignana do Susaka, tretja bo Trst - Brioni - Trst, četrta, najkrajša, pa bo od Trsta do Sv. Ivana na Pučini. Kot na ostalih regatah, bodo tudi na regati Trst - Brioni - Trst sodelovale dvo- in veččlanske posadke v razredih ufo, open in IMC, novost letošnje 21. izvedbe pa predstavlja možnost nastopa z jadrnico tipa meteor (okrog 6 metrov dolge jadrnice), za katere so organizatorji pripravili krajšo traso, in sicer Trst - Marmi - Trst.

Drugo novost pa predstavlja projekt Velika regata (La grande regata), ki so si ga zamislili pri Sireni, izvedli pa ga bodo pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije-Juljske krajine. Na eni izmed nastopajočih jadrnic bo namreč snemalec s kamero posnel regato, odkrival pa bo tudi dogajanje na jadrnici, razpoloženje jadrincev in tudi tekmovalnost posadke. Nato bodo sestavili krajši filmski prispevek, ki ga bodo lahko obogatili tudi s posnetki, ki jih bodo prispevali tekmovalci sami.

Start regate bo kot vedno pred sedežem Sirene. Najhitrejši bodo v cilj prijadrali najbrž že v soboto zvečer, ostali pa v nedeljo, ko bo tudi nagrajevanje ob 19.00. Dokončno število nastopajočih posadk bo znano jutri zvečer (prijave sprejemajo do 20.00).

Regata ima daljšo zgodovino. Prvič so jo priredili maja 1984, ko je bil prvi cilj na Fažanskem kanalu, drugi dan pa so priredili še krajšo regato okrog Brionskih otokov. S tako formulo so nadaljevali vse do leta 1999, od leta 2000 pa so se organizatorji odločili za daljšo varianto: udeleženci so morali jadrati ne-pretrgoma od Trsta do Brionov in nazaj. S tem je Sirenina regata postala ena najdaljših in najbolj zahtevnih v naši coni.

TENIS - US Open Federer se je izenačil z Agassijem

NEW YORK - Prvi dan teniškega odprtega prvenstva ZDA v New Yorku ni postregel z večjimi prese-nečenji. V nadaljevanje tekmovanja so se po večini uvrstili vsi favoriti, vklju-čno s tretjim nosilcem, Švicarjem Ro-gerjem Federerjem. Prav petkratni zmagovalac US Opna je dosegel svo-jo že 224. zmago na turnirjih za grand slam, s čimer se je na drugem mestu večne lestvice izenačil z Američanom Andrejem Agassijem. Na prvem me-stu je še en Američan, Jimmy Con-nors, ki ima devet zmag več.

V drugi krog se je uvrstila tudi najboljša slovenska teniška igralka Po-lona Hercog, ki je s 6:1 in 6:3 prema-gala domačo igralko Bethanie Mattek-Sands.

SP V VESLANJU - Potem ko sta se v polfinale svetovnega prvenstva v veslanju uvrstila Iztok Čop in Luka Špik med dvojnimi dvojci, bo med 12 najboljšimi nastopil tudi Raj-ko Hrvat med lahкими enojci. V vče-rajšnjem repesažu je slovenski tek-movalec osvojil 3. mesto, ki vodi v ju-trišnji polfinale. Včeraj pa je povsem pogorel dvojni četverec (Fistravec, Ro-jec, Špik in Zupan), ki je ciljaj vsaj na finale B in olimpijsko normo, a se bo po 5. mestu v repesažu v petek pote-goval za uvrstitev v finale C. Največ možnosti za uvrstitev v finale imata Čop in Špik. Njuni nasprotniki v pol-finalu so Estonija, Norveška, Litva in Nova Zelandija. V finale, kamor ciljata in kjer ne želita biti le opazovalca, vo-dijo prva tri mesta.

ODSTOP - Nekdanji vrhunski slovenski alpski smučar Jure Košir je odstopil z mesta predsednika odbo-ra in zbora alpskih disciplin Smučar-ske zveze Slovenije. Za odstop se je odločil, ker vodstvo SZS ni izpolnje-valo določenih pogojev, ki so bili te-melj njegovega programa, in ker je v zadnjem času izgubil zaupanje in pod-poro vodstva.

ROLKANJE - V Dolini Aoste državno prvenstvo v štafetah in v reber

Mladini trije državni naslovi

V štafetah najboljša najmlajša tekmovalca Nelson/Chenda - V reber odličen nastop Nicole Ione

Obračun zadnjih avgustovskih te-kem v rolkanju je bil za Mladinine tek-movalce nadvse pozitiven, saj se iz Doli-ne Aoste vračajo s tremi državnimi na-slovi in vrsto drugih visokih uvrstitev.

Zelo spodbuden je bil predvsem nastop na sobotnem državnem prvenstvu v štafetah v kraju Rapy, kjer je na-stopilo pet kriških dvojic, z izjemo ene so vse stopile na zmagovalni oder. Na-juspešnejša sta bila najmlajša Tarek Nel-son in Peter Chenda, ki sta osvojila prvo mesto (oba sta prevozila po 1,3 km). V ženski konkurenci najmlajših pa sta Tayrin Tenze in Maja Chenda osvojili bronasto kolajno, Sara Tenze in Petra Prašelj pa sta bili peti. Na stopničke sta se uvrstili tudi Dana Tenze in Jasna Vi-tez: med sedmimi dvojicami naraščajnic sta bili srebrni; za prvouvrščenima sta zaostali manj kot minuto. Med devetimi dvojicami mladincev pa sta bila Nicola Iona in Niki Hrovatin tretja (vsak po 6 km); za drugim mestom sta zaostala le deset sekund. Na društveni lestvici je Mladina med desetimi klubi zasedla pe-to mesto. Tekmovalci so v Aosti tekmo-vali na rolkarski stezi, ki je zelo tehnična in razgibana, s spusti in strminami.

Drugi državni naslov je Mladini pri-boril italijanski mladinski reprezentant Nicola Iona. V nedeljo je na državnem prvenstvu v reber v kraju Verrayes med mladinci potrdil, da je najboljši. V cilj je privozil s kar minuto in 35 sekundami prednosti. Bil je najboljši tudi med leto starejšimi tekmovalci, na absolutni lestvici pa je zasedel visoko 12. mesto in bil naj-boljši med vsemi italijanskimi mladins-kimi reprezentanti. Na stopničke so se uvrstili tudi nekateri najmlajši: drugič v dveh dneh je državni naslov osvojil Tarek Nelson med petimi najmlajšimi, drugi je bil Peter Chenda. V isti starostni skupini

Nicola Iona

Tarek Nelson in Peter Chenda

je Sara Tenze osvojila 3. mesto. Ostali Mladini tekmovalci pa niso posegli po viš-jih uvrstitvah: začetnice 6. Maja Chenda, 7. Tayrin Tence, 9. Petra Prašelj; deklice: 6. Jasna Vitez, 8. Dana Tence; naraščajniki 12. Luka Chira, mladinci: 10. Niki Hro-vatin. Na društveni lestvici je kriški klub med 15 društvi zasedel 7. mesto.

Na nogometnem kampu Mladosti 30 otrok

Na Vrhu je na nogometnem igrišču KD Danica stekel nogometni kamp Športnega združenja Mladost. Udeležilo se ga je okrog 30 otrok med 5. in 10. letom starosti v glavnem iz domače občine in sosednjih Sovodnje in Romjana, en otrok pa tudi iz Gorice. Kamp je bil poldnevni. Otroci so se na Vrhu zbrali ob 8. uri, opravili prvi del vadbe, nato so malicali, drugi del treninga pa je trajal do 12.30. Pod vodstvom trenerjev Luke Cijana in Roka Černeta so telovadili, igrali nogomet in druge igre. Nekateri so se udeležili podobnega tabora ŠD Sovodenj, mnogi pa so bili tudi novinci. »Zlasti velja to za najmlajše,« je povedala Emanuela Trampuž, ki je pri doberdobskem društvu odgovorna za mla-dinski sektor. V bližajoči se sezoni bodo imeli pri Mladosti ekipi cicibanov in mlajših cicibanov.

V vasi, za katero sem izvedel ime Hisigundug, je bil potreben postanek, ker si šoferji niso bili več na jasnem, če

Sredi polpoldneva smo prišli do jezera Olgii, ki je bilo namenjeno tudi domačemu turizmu, kot so dokazovala številna vozila ob plaži in skupine ljudi, ki so si pekle zrezke in ražnjiče. Jasno, če-

Skušal sem jima prikazati osnove plavanja, nisem pa uspel, da bi se spustili v vodo in poskusili. Voda jima je bila neprijazna.

Postanek pri jezeru Olgii, ki se na-

Po nekoliko izrazitejši strmini, ki je vodila iz kotline jezera na višjo planoto, smo prispeli do povsem modernega spomeniškega objekta, nekajkrat prevelikega in še daleč od gradbenega dokončanja. V celoti dela plačuje Turčija v sklopu globalnega načrta, ki predvideva, da se pod eno kulturno streho združi vse narode, od Mongolije, do na pol evropske Turčije. Mongoli so na robu turških želja, v njihovi zgodovini pa je veliko posegov narodov, ki so nesporno turški. Povezava z željami gospodarske narave, ustvarja pogoje, da se skuša

streseni po okolici še skrivajo očem navadnih obiskovalcev. Občasno delujejo na planoti turške in druge arheološke ekipe, ki izkopavajo sledove nekdanje slave.

Ni nekih očitnih razlogov, zakaj je bila nekoč prav v tej ne preveč prijazni pokrajini strnjena politična moč. Po njej teče za mongolske razmere zanimivo velika reka in nekoliko višji hribi prikazujejo kamnite sklade, od koder so lahko pridobivali kamenje za bivališča, ki niso bila zgolj šotori.

Od spomeniškega parka Kultegin do Karakoruma vodi razkošno speljana široka in na novo asfaltirana cesta. Ta-

Jezero Olgii

vožijo v pravi smeri. Domačini, ki so priskočili na pomoč, niso bili enotni. Eni so kazali na jug, drugi na zahod. Odmor sem izkoristil za majhen nakup v domači štacuni. Ob tolikšnem cvetju in zeliščih sem upravičeno upal, da imajo na prodaj kak domač čaj. In so ga imeli! Prodajalka je govorila odlično ruščino.

prav ne pretirano tople vreme, je vzpodbudilo željo po plavanju. Voda ni bila posebno topla, vendar tudi ne premrzla. Čeprav ni bilo možnosti za morebitno onesnaženje, je bila kalna in nekako mastna. Stekel sem v jurto, si nadel kopalke in se vrnil na plažo. Opogumil sem se in zaplaval. Kasneje sem opazil, da je

haja zahodno od starodavne prestolnice Karakorum (z imenom Olgii nastopajo tudi kraji na skrajnem zahodu Mongolije), je organizacija izleta podaljšala za polovico naslednjega dneva. Za kopanje je bilo jutro prehladno. Odločil sem se za dolg sprehod ob severni obali, ob kateri ni bilo nobenega naselja in nobene človeške aktivnosti. Najprej sem naletel na večjo čredo ovac. Bile so brez pastirja, stražila pa sta jih dva psa. Potrebna je bila previdnost, živali pa sta očitno razumeli, da je moj obhod črede znak priznavanja njihove prednosti. Prav na koncu zelo plitvega rtiča se je vodi približala skupina konj. Mirno so se odžezali in znova odšli na pašo, ki na obalah jezera presenetljivo ni bila tako sočna kot sicer. Skoraj v celoti so površino prekrivali šopi trde sivozelene rastline. Hoja med temi šopi se je izkazala za napako. Iz nje so se dvigovali celi roji neke žuželke, ki je spominjala na komarje, bila pa je občutno večja in predvsem ni pikala. Zaletavala pa se je v oči in sploh delovala zelo moteče. Vrnil sem se k brežini in naletel na dva ribiča, ki sta spadala k osebju turističnega tabora. Z majhnim gumenjakom sta se pravkar odpravljala na ribolov in kot sem nekaj ur kasneje uvidel, lovila prav za naše kosilo. Jezero je bilo z ribami očitno bogato in okus verjetnih postrvi odlični.

Po jezeru Olgii je dobilo potovanje izrazito zgodovinski dodatek, ki je lepo prikazoval napore domačinov, da utrdijo sloves nekdanje svetovne velesile in povečajo sloves svojega največjega voditelja Džingis Kana.

moderna Turčija vplivno razširiti daleč preko svojih političnih meja.

V kraju Har Balgas so arheologi že zdavnaj odkrili kamnito obeležje iz osmega stoletja, med eno od predmongolskih vladavin. Voditelj kraljestva je bil Kultegin. Po njem se imenuje tri metre visok monolit na katerem so napisi v kitajski in neki starodavni domači pisavi. Spomenik je očičen in izgleda kot, da bi ga nekdo dokončal dan prej. V neposredni bližini stoji še manjši monolit znan kot Bilge Hagan, ki je bil brat Kultegina. Oba sta bila turškega izvora.

V načrtih je po vsej verjetnosti strnjevanje vseh spomenikov, ki se raz-

ke tedaj ni bilo nikjer drugje v Mongoliji. Namenjena je samo turističnemu prometu, ki ga je seveda zelo malo, čeprav je Karakorum neupravičeno povišan v vrh mongolskih zanimivosti. Izjema je seveda njegova zgodovina, ki pa je strnjena v knjigah in samo minimalno v dejansko vidnih spomenikih.

V prestolnico svojega prostranega cesarstva je Karakorum povihal Džingis Kan, ki je leta 1206 po zelo napornem političnem delu in s krvavimi obračuni združil v svojih rokah oblast nad vsemi Mongoli. Do leta 1227, ko je vladar umrl, najverjetneje zaradi posledic padca s konja, je mongolsko ce-

Razkošni »avtodom« Džingis kana

Na škatli je pisalo »Ih Tajga«. Vzel sem dve konfekciji. Za vsako sem plačal 1500 tugrikov (mongolska denarna enota) ali 75 evrskih stotinov. Sopotnikom sem pokazal nakup in skoraj vsi so stekli v trgovino za enako pridobitev. Prodajalka pa se je takoj prilagodila tržnemu zakonu ponudbe in povpraševanja in ceno na mah zvišala na 2000 tugrikov.

početje zbudilo pozornost vseh, ki so tam taborili. Sklepal sem, da Mongoli ne znajo plavati. Kje bi se sicer plavanja naučili? Kvečjemu bi razumeli, da se nekdo do kolen ali do prsi potopi ali čofota po vodi, da bi plaval sto metrov ali več v lepem slogu, pa je bilo zanje nepojmljivo. Na majhnem pomolu sta samo noge namakali v vodo dve deklici.

Gizdalin Karakoruma pri biljardu

Mongolska domačija (akvarel Tusheeta Namsraia) ...

... in v resnici

sarstvo segalo do meja Evrope. Njegov naslednik je še nadaljeval pritisk nad klasične srednjeevropske države in vse je kazalo, da za krščanstvo ni pomoči. Mongoli sicer niso prinašali nobene alternativne vere. Njihova »vera« je bila samo vojaška učinkovitost, ki je slonela na popolni disciplini, na veliki mobilnosti in na taktičnih zamislih, ki so zvajljale sovražnika pregloboko izven njegovega teritorija in ga nato izpostavljale smrtonosnim napadom skrajno spretnih lokostrelcev. Vse kronike o mongolskih napadih so napisali evropski zgodovinarji in vsi brez izjeme omenjajo strašne pokole, ki so jih Mongoli zakrivali. Morda vse res ni bilo tako krvavo.

Nadaljevanje sledi

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Števerjan 2011 - An-sambel Čepon iz Horjula
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Aspettando Unomattina **6.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik in vremenska napoved **7.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Linea verde - Meteo verde **9.55** 2.10 Aktualno: Ap-puntamento al cinema **10.50** Nan.: Un cic-lone in convento **11.35** Nan.: Provaci ancora prof. 2 **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.00** Nan.: Un medico in famiglia 6 **16.50** Dnevnik - Parlament **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **17.15** Nan.: Heartland **17.55** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Colpo d'occhio - L'apparenza inganna (v. M. Giusti) **21.20** Film: Felipe e Letizia - Dovere e piacere (biog., Šp., '10, r. J. Oristrell, i. A. Salamanca, F. Gil) **23.25** Dnevnik - kratke vesti **23.30** Nan.: Non colpevole **1.05** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.40** Ak-tualno: Speciale Cinematografo

Rai Due

6.00 Variete: Bla bla bla **6.45** Variete: Tracy & Polpetta **7.00** Risanke: Cartoon flakes **9.50** Disneyeve risanke **10.30** Dnevnik, vre-menska napoved, Zdravje in rubrike **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in Ru-brike **14.00** Nan.: Ghost Whisperer **14.50** Nan.: Army Wives **15.35** Nan.: Squadra speciale Colonia **16.20** Nan.: The Good Wife **17.05** Nan.: Life Unexpected **17.45** Dnev-nik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **19.35** Nan.: Senza traccia **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **22.45** Nan.: Supernatural **23.35** Dnevnik **23.50** Variete: Base Luna **0.20** Variete: Rai 150 anni

Rai Tre

6.00 Dnevnik in Il caffè di Corradino Mi-neo **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: Ercole contro i figli del Sole (pust., It./Šp., '64, r. O. Civirani, i. M. Forest, G. Gemma) **10.30** Aktualno: Cominciamo be-ne **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **13.00** Aktualno: Condominio Terra **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved, Rubrike **15.00** Dok.: Figù **15.05** Nan.: The Lost World

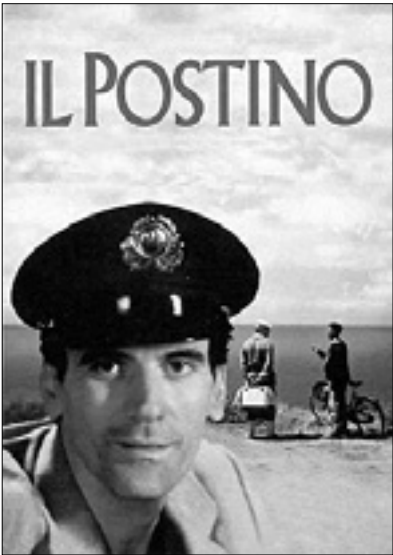

15.50 Film: **Salvataggio difficile** (fant., ZDA, '05, r. C. Bremble, i. Tamara Davies, D. Midkiff) **17.15** Dok.: Geo Magazine **18.55** Dnevnik, Deželni dnevnik in vre-menska napoved **20.00** Variete: Blob a Vene-zia **20.15** Nan.: Vita da strega **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Film: Una botta di vita (kom., It., '88, r. E. Oldoini, i. A. Sordi, B. Blier) **23.00** Deželni dnevnik, sledi Tg3 Linea notte estate in vremenska napoved **23.40** Dok.: Doc 3 **0.40** Dok.: Gate C

Rete 4

7.00 Nan.: Zorro **7.30** Nan.: Starsky e Hutch **8.30** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS -

Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napo-ved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La si-gnora in giallo **13.50** Aktualno: Il Tribuna-le di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distret-to 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: L'uo-mo che visse nel futuro (fant., ZDA, '60, r. G. Pal, i. R. Taylor, A. Young) **18.55** Dnev-nik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Te-xas Ranger

21.10 Film: **Il postino** (dram., Fr./It., '94, r. M. Radford, r.-i. M. Troisi, i. M.G. Cu-cinotta) **23.35** Film: Don Juan Demarco maestro d'amore (kom., ZDA, '95, r. J. Le-ven, i. J. Depp, M. Brando) **1.35** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.50** Film: Le avventure di Pitye (kom., Nem./Niz., '02, r. M. Peters, i. Q. Schram, F. deGroot) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vre-menska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Film: So-gni sul ghiaccio (dram., ZDA, '09, r. D.B. Morris, i. J. Cauffiel) **16.45** Film: Manager per due settimane (kom., Nem., '07, r. A. Ernst, i. F. Woll, T. Liebrecht) **17.30** Dnev-nik - kratke vesti in vremenska napoved **18.50** Kviz: La stangata (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.10 Variete: Paperissima sprint **21.20** Film: Turbolent Skies - Volo fuori controllo (akc., ZDA, '10, r. F.O. Ray, i. C. VanDien, B. Dourif) **0.00** Reportaža: Storie di donne **0.40** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.40 Nan.: Baywatch **8.20** Risanke **10.25** Nan.: Nini **11.25** Nan.: Una mamma per amica **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Detective Conan **14.10** Risanka: Simpsonovi **15.00** Nan.: How I met your mother! **15.30** Nan.: Gossip Girl **16.20** Nan.: The O.C. **17.10** Nan.: Hannah Montana **18.05** Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **21.10** Film: L'altra sporca ultima meta (kom., ZDA, '05, r. P. Segal, i. A. Sandler, C. Rock) **23.20** Film: Ricky Bobby (kom., ZDA, '06, r. A. McKay, i. W. Ferrell, J.C. Reil-ly) **1.30** Show: PokerImania **2.20** Nočni dnevnik **2.35** Nan.: Rescue Me

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Nel baule dei tempi (pitt.) **8.00** 16.05 Aktual-no: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Dok.: Wild Adventure **9.30** Nan.: Amanti **10.30** Glasb.: Mille voci **12.30** Šport: Super Sea **12.55** Aktualno: Uomini di successo **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualnosti **14.35** Dok.: Agrisapori **15.05** Aktualno: Piccola grande Italia **15.35** Aktualno: Italia magi-ca **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Ak-tualno: Free message - Estate 2011 **19.30** Večerni dnevnik **20.05** Aktualno: Usanze e tradizioni - Estate 2011 **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Nan.: Police Rescue **22.50** Aktualno: Antiche Ville del FVG **23.02** No-čni dnevnik **23.35** Aktualno: Gli incontri al caffè de la Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horo-skop in prometne informacije **7.00** Ak-tualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Ak-tualno: In Onda Estate **10.25** Aktualno: Le

vite degli altri **11.25** Nan.: Chiamata d'em-ergenza **12.30** Igra: Cuochi e fiamme (v. S. Ru-giati) **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Kazaam - Il gigante rap (kom., ZDA, '97, r. P.M. Gla-ser, i. S. O'Neal, F. Capra) **16.05** Dok.: La7 Doc **17.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.00** Dok.: Le relazioni pericolose di JFK **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda Estate **21.10** Nan.: The Kennedys **23.40** Dnevnik **23.55** Nan.: N.Y.P.D.

Slovenija 1

7.10 Kultura (pon.) **7.15** Odmevi (pon.) **8.00** Ris. nan.: Pika Nogavička **8.20** Ris.: Daj, Domen, daj! **8.35** Ris.: Policaj Črt **8.45** Otr. serija: Mulčki **9.10** Otr. odd.: Zlatko za-kladko (pon.) **9.30** Kratki igr. film: Deček s kačo in grad iz peska **9.45** Plesna predsta-va: Sadna opera **10.25** Igr. serija: Modro po-letje **10.55** Dok. nan.: Na krilih pustolov-ščine **11.20** Nan.: Šola Einstein **11.50** Tar-ča (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.20** Tednik (pon.) **14.25** Dok. feljton: Bolšjak (pon.) **15.00** Po-ročila **15.10** Mostovi - Hidak (pon.) **15.45** 18.25 Risanke **16.05** Poučno-zabavna odd.: Pod klobukom **17.00** Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved **17.30** 23.05 Dok. odd.: Če imaš glas, poj! **18.55** Novice, kronika, športne vesti in vre-menska napoved **20.00** Film: Zgodba o Mary Whitehouse **21.25** Kratki igrani film: Pre-zgodaj dva metra spodaj **22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napo-ved **23.55** Trikotnik (pon.)

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.00 Zabavni infokanal **11.30** 19.00 Vesla-nje: SP, prenos s Bleda **14.05** Košarka (M): Evropsko prvenstvo, Srbija - Italija **16.00** Eko utrinki **16.30** Košarka (M): Evropsko prvenstvo, Slovenija - Bolgarija **19.50** Žre-banje lota **20.00** Bilo je... **21.00** Dok. odd.: Obrazi drugačnosti **21.30** Film: Bralec **23.30** Slovenska jazz scena

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **7.50** 17.50 Kronika **8.05** 20.00 Aktualno **10.00** Beseda volilcev **11.00** 16.15 Satirično oko **13.30** Poročila Tvs1 **14.50** Slovenija in Evropa **15.30** Poročila Tvs1 **17.25** Slovenska kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.40** Na tretjem **21.30** Ža-rišče

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.10** Košarka: EP, Srbija - Italija, neposredni prenos **16.10** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **16.30** »Q« **tren-dovska oddaja** **17.20** Srečanje z... **18.00** Mi-nute za **18.35** Vremenska napoved **18.40** 0.40 Primorska kronika **19.00** 22.00, 0.25 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Slovenski magazin **20.00** Potopisi **20.30** Folkest **21.00** Boben - glasbena odaja 22.15 Košarka: EP, Slovenija - Bolgarija **23.55** Ar-tevizione magazin - izbor

Tv Primorka

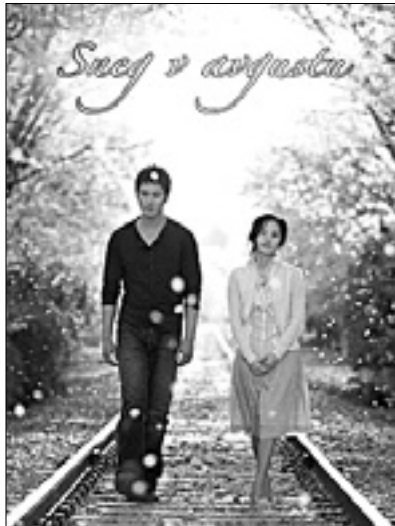
8.00 Dnevnik Tv Primorka, borzno poro-čilo, vremenska napoved in Kultura **8.35** 11.00, 16.45 Tv prodajno okno **8.45** 18.45 Pravljica **9.00** Mozaik **10.00** 17.15 Hrana in vino **10.30** Mavrica - OŠ Dobravlje **11.30** Videostrani **12.00** Vedeževanje z Magdale-no **13.00** 18.15 Italijanska vegetarijanska ku-hinja z zvezdicami **13.30** Videostrani **17.45** Zelena bratovščina **6/11** **19.00** 22.30 Glas-bena oddaja **20.00** Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved in kultura **20.30** Dok. odd.: Primorska znamenja **21.30** Razgled-ovanje **22.00** Dnevnik Tv Primorka, vre-menska napoved in Kultura **23.30** Tv pro-dajno okno in Videostrani

Pop TV

6.50 Tv prodaja **7.20** 14.00 Oprah show (po-govorna odd.) **8.10** 14.55 Dram. serija: Ne-brušeni dragulj **9.05** 10.15, 11.35 Tv prodaja, Reklame **9.20** 15.50 Nad.: Tereza **10.45** 16.50, 17.10 Nad.: Grenko slovo **12.05** 17.50 Nad.: Ko se zaljubim **13.00** 24 UR, Novice **17.00** 24 UR popodne, Novice **18.45** Lju-bezen skozi želodec, recepti **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Čas za junake - Podli fantje Bad Boys (ZDA) **22.10** Nan.: Castle **23.00** 24UR zvečer, Novice **23.25** Nan.: Monk

Kanal A

7.50 Svet **8.45** 11.00 Obalna straža (akc. se-rija) **9.35** Zgodbe Toma in Jerryja (ris.) **10.05** Racman Dodgers (ris.) **10.30** Fanta-stični Spider - Man (ris.) **11.55** 16.10 Tek-saški mož postave (akc. serija) **12.45** 15.15 Frasier (hum. serija) **13.10** TV prodaja, Re-klame **13.40** Film: Mladi dirkač (ZDA) **15.40** Nan.: Šola za pare **17.05** CSI: Las Ve-gas (krim. serija) **18.00** Svet, Novice **19.00** Film: Šola surfanja (ZDA) **20.35** Nogomet: UEFA - Liga prvakov **22.35** Zovem se Earl (hum. serija) **23.05** Liga prvakov

23.35 Film: **Sneg v avgustu** (Kan./ZDA)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.30 Prva izmena (Romeo Grebenšek in Mitja Tretjak); 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poroči-la; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 11.30 Čustvena inteligenca: pogovori z Branetom Krapežem; 12.15 Glasbene mu-ze; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga: Ivan Aleksan-drovič Gončarov - Oblomov - 30. nad.; 18.00 Gustav Mahler; 19.35 Zaključek od-daj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 19.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled ti-ska; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno; 14.00 Gremo skupaj v šolo!; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Poletni utrip kulture; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Glasbeni navigator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Promenada koncertov.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00-8.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.25 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiando (vsako uro); 7.00, 12.00, 15.28, 19.28 Dnevnik, vre-menska napoved in prometne informaci-je; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Accadde oggi; 8.35, 17.35 Euroregione news; 8.40, 13.15 Pe-sem tedna; 9.00 Ballando con Casadei; 9.35 Poletni zmenek; 10.15, 21.55 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski pro-gram, zaključek; 10.33 Glasbena lestvica; 11.00, 21.00 Cervelli in fuga; 11.33 Tutti frutti; 12.30 Dogodki dneva; 13.33 Fegiz files; 14.00, 22.00 Summer beach; 14.35, 22.30 Move your MP3; 15.00 La bibliote-ca di Babele; 16.00-18.00 Popoldan ob šti-rih; 18.00 In orbita; 19.00 La via della Pla-ta; 20.00-0.00 Večerni RK; 20.00 Album Charts; 21.30 Proza; 23.00 Radio Disco; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otro-ci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Sve-tovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled ti-ska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Ra-dio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Ob-vestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnev-nik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnasmus; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika;

8.10 Večer; 8.15 Dobro jutro!; 8.25 Vre-menska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.15 Po-pevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas če-velj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kul-turne drobtinice; 14.20, 17.35 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne kri-vulje; 15.30 DIO; 17.00 Sredi poletja; 17.30 Novice; 18.30 Poletni knjižni namig; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj ted-na; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Inter-mezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo iz-brali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Diverti-mento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-19.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Ob prisotnosti grebena visokega zračnega pritiska nad Sredozemljem in ciklonskega območja nad Španijo in Skandinavijo, dotekajo proti Alpam nekoliko nestanovitnejši zahodni tokovi.

Nad srednjo Evropo in Sredozemljem je šibak anticiklon. V višinah priteka k nam razmeroma tople in občasno bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.24 in zatone ob 19.46

Dolžina dneva 13.22

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 9.23 in zatone ob 20.32

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.09 najnižje -50 cm, ob 12.40 najvišje 53 cm, ob 18.49 najnižje -37 cm, ob 24.35 najvišje 26 cm.

Jutri: ob 6.35 najnižje -38 cm, ob 13.11 najvišje 47 cm, ob 19.32 najnižje -32 cm, ob 24.08 najvišje 35 cm.

BIOPROGNOZA

Najbolj občutljivi ljudje bodo občasno imeli z vremenom povezane težave.

MORJE

Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 25,7 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	22
1000 m	17
1500 m	12
2000 m	9
2500 m	6
2864 m	4

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7 in v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

V nižinskem pasu in ob morju bo precej jasno vreme, le nekaj več oblačnosti bo popoldne po nižinah. V hribih bo spremenljivo oblačno z verjetnimi plohami in nevihtami zlasti v Alpah in v Karniji. Na obali bodo pihali krajevni vetrovi.

Na Primorskem bo precej jasno, drugod delno jasno z občasno povečano oblačnostjo. V severozahodni Sloveniji bodo popoldne možne posamezne plohe. Najnižje jutranje temperature bodo od 10 do 16, najvišje dnevne od 22 do 27, na Primorskem do 30 stopinj.

NAPOVED ZA JUTRI

V nižinskem pasu in ob morju bo prevladovalo zmerno oblačno vreme. Več sonca bo popoldne. V hribih bo dopoldne zmerno oblačno, popoldne pa se bodo verjetnejše v Karniji a možne tudi v predgorskem pasu.

Jutri bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. Predvsem v severni Sloveniji bodo posamezne plohe ali nevihte.

NEW YORK - Obračun naravne ujme v ZDA

Orkan Irene terjal 46 življenj in povzročil za kakih deset milijard dolarjev gmotne škode

NEW YORK - Orkan Irene, ki je v nedeljo prizadel vzhodno obalo ZDA, v ponedeljek pa dosegel Kanado, je po zadnjih podatkih zahteval 46 življenj. Razmere so se na območjih, ki jih je prešel orkan, stabilizirale, promet pa se je po večini zveznih držav na vzhodu ZDA spet normaliziral. Orkan Irene, ki je v nedeljo prečkal vzhodno obalo ZDA, pred tem pa pustošil po Karibskem otočju, je skupno zahteval 46 življenj, od tega je 40 ljudi izgubilo življenje v 11 zveznih državah ZDA, pet ljudi je umrlo v Dominikanski republiki, življenje pa je izgubila tudi ženska v Portoriku.

V New Yorku, kjer so se pred prihodom orkana pripravljali na veliko pustošenje, od ponedeljka naprej znova vozijo podzemne železnice in avtobusi, čeprav se nekatere skupnosti na območju Long Islanda še vedno soočajo s pomanjkanjem uslug javnega prometa zaradi poplavljenih železniških tirov.

Guverner zvezne države Vermont je medtem dejal, da so državo prizadele najhujše poplave v zadnjem stoletju. V zvezni državi Severna Karolina, ki jo je orkan prešel v soboto, je okoli tisoč ljudi še vedno v zatočiščih, okoli pet milijonov domov in podjetij pa je v okoli desetih ameriških zveznih državah še vedno brez elektrike. Pripadniki oblasti opozarjajo, da bo lahko trajalo še teden dni ali več, preden bodo ljudje spet dobili elektriko.

Po prvih ocenah je orkan Irene povzročil za sedem do deset milijard dolarjev škode, kar je veliko manj od škode, ki jo je pred leti povzročil orkan Katrina. Takrat je bilo gmotne škode za več kot sto milijard dolarjev (foto ANSA). (STA)

ATENE

Zevs in Hera odstranjena z Akropole

ATENE - Relief z upodobitvijo Zeusa in Here, najvišjih bogov grškega panteona, so zaradi njegove ogroženosti odstranili z atenske Akropole. Relief, gre za enega redkih še originalnih kosov okrasja, ki je krasil 2500 let star Partenon, bo poslej mogoče občudovati v Muzeju Akropole v Atenah, na njegovo mesto pa bodo postavili kopijo. Pri reliefu smo uporabili enako metodo, kot smo jo že ali ga še bomo pri drugem okrasju iz Partenona, je dejal arhitekt in vodja projekta Vasso Eleftheriou.

Metopa z upodobitvijo Zeusa in Here, ki so jo z njenega originalnega mesta odstranili v minulem tednu, je bila poškodovana v obdobju zgodnjega krščanstva, v poznejših stoletjih ji je veliko škodo povzročil tudi kisel dež. V naslednjih petih mesecih nameravajo s Partenona odstraniti še pet metop, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Partenon je v svoji dolgi zgodovini utrpel veliko škode. V 17. stoletju je bil poškodovan ob bešeškem obleganju otomanskega cesarstva, pod katerega so tedaj spadale tudi Atene. Bil je tudi predel in v krščansko cerkev in pozneje v mošejo. V zgodnjem 19. stoletju je dal lord Elgin, britanski veleposlanik v otomanskem cesarstvu, v Veliko Britanijo prepeljati dele friza s Partenona. Ti so danes na ogled v Britanskem muzeju.

Grčija si že dolgo prizadeva, da bi ji Britanski muzej vrnil dragocene dele friza, Velika Britanija pa njena prizadevanja zavrača z utemeljitvijo, da gre za svetovno kulturno dediščino, ki je v Britanskem muzeju bolj dostopna javnosti, kot bi bila v Atenah. V Atenah so sicer v letu 2009 odprli novi Muzej Akropole. Ta je lani pritegnil več kot 1,3 milijona obiskovalcev, medtem ko se je na Akropolo povzpelo 990.000 ljudi. (STA)